

859.0

L 81

VASILE LOVINESCU

SCRISORI CREPUSCULARE

Aceste SCRISORI CREPUSCULARE au o formă și un conținut de eseuri, făcând permanent referire la rezultatele originale ale cercetărilor scriitorului dar ne introduc și într-un laborator de creație rar întâlnit, privind următoarele teme:

- folclor românesc (Miorița, Meșterul Manole, Basmele lui Ispirescu, Basmele lui Creangă, colinde, etc.)

- istorie sacră privind monumente românești (Mănăstirea Hurez, Mănăstirea Cocoșul din Dobrogea, Mănăstirea Pasărea, Mănăstirea Putna și alte ctitorii ale lui Ștefan cel Mare, Alexandru cel Bun, etc.)

- aspecte tradiționale și metafizice din literatura românească și universală (Creangă, Eminescu, Homer, Shakespeare, Rilke, Hölderlin, Dante, Jünger, Guénon, Cervantes, etc.)

- studii referitoare la simbolurile fundamentale ale diverselor tradiții (hinduism, iudaism, creștinism, mahomedanism, etc.).

Deși ediția de față nu conține tot fondul de scrisori ale lui Vasile Lovinescu, ele sunt reprezentative pentru corespondența lui, constituind un complement indispensabil exegezelor scriitorului.

În afară de corespondența purtată cu prietenii din grupul de studii și meditații tradiționale, Vasile Lovinescu a avut schimburi de scrisori cu: René Guénon, Frithjof Schuon, Titus Burckhardt, Mihail Vâlsan, Mihail Avramescu, Mircea Eliade și alții.

Menționăm că scrisori sau fragmente de scrisori au apărut până acum în: Manuscriptum, Jurnalul Literar, LAI-Cotidianul, Steaua fără Nume, Caiete Critice.

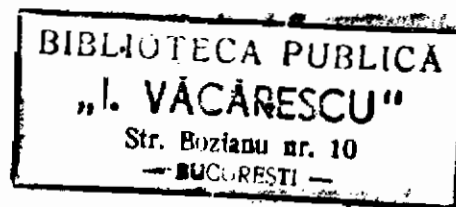
Transcrierea scrisorilor se publică în forma și cu ortografia autorului, cu excepția unor mici îndreptări de punctuație.

Textele în arabă au fost fotocopiate ca atare, urmând ca specialiștii să le explice, deoarece autorul le folosea uneori drept limbaj încifrat.

VASILE LOVINESCU

Scrisori Crepusculare

Ediție îngrijită de
Florin Mihăescu și Roxana Cristian

Editura ROSMARIN
București
1995

Coperta
Corvin Cristian

Carte finanțată de Ministerul Culturii

© Editura Rosmarin, 1995
ISBN 973-96712-7-6

7 August, 1961

Dragă prietene,

Am primit amândouă trimiteri ale matală, pentru care îți mulțumesc mult; scrisoarea matală și a doamnei Neacșu, le-am primit la amiază; de cu dimineață, scrisesem prietenei noastre, fără a ști ultimele vești; cum urma să plece la Predeal la data de 3, nu știu dacă scrisoarea mea a mai găsit-o în București.

Am reluat anumite texte alchimice și tantrice, studiindu-le sub aspectul lor practic și cu aplicare la microcosm. "De Iside et Osiride" a lui Plutarh, de care îmi scrii, în calitate de text hermetic, cred, că poate intra perfect în categoria acestora; aplicarea lui la Microcosm este cea mai indicată și cea mai fructuoasă, deoarece permanențele sunt aceleași din acest punct de vedere, pe când, din punct de vedere macrocosmic, elementele esențiale ne scapă, deoarece ritualurile și inițierile egiptene ne-au devenit aproape total necunoscute. Ceeace e sigur, e că nu avem de a face cu un mit metafizic, ci cu unul cosmologic, care se încadrează în modificările și tribulațiile Mării Mame. Dealminteri, observă cum se încadrează cele trei elemente ale Mitului în Marea Triadă.

Avem de a face cu un triunghi cu vârful în jos, triunghi "umed" și substanțial. Mitul, aproape că nu menționează, decât în trecere, Cerul care dă cheia metafizică a legendei. Horus care în general e identificat cu inima, apare ca rezultatul unei dualități, sistola și diastola, în loc să fie principiul lor

unic; perspectiva e, dealminteri, perfect legitimă; lucru curios, în virtutea aplicării analogiei în sens invers, mai puțina valoare metafizică, atrage o mai mare eficiență, în aplicările practice.

Ce mai fac ceilalți prieteni ai noștri? Ce mai e cu Radu? Mata, parcă urmaș să pleci în Vâlcea. Până când stai acolo? Vezi de e posibilă o vânătoare de folclor de la unchiul matal. Mai ales lumea subterană și tradițiile eschatologice.

Am semnalat doamnei Neacșu un fapt; cum nu știu dacă scrisoarea a găsit-o în București și-l semnalez și matal: în chestia mandatului s-a produs o mică încurcătură, fiindu-mi adresat *direct Post-Restant, Oficiul P.T.T. Folticeni*; o simplă scrisoare sau c.p. mi-ar vesti asta, fără să menționeze faptul.

Transmite salutări tuturor prietenilor noștri, a căror amicitie, depărtată sau apropiată mi-e foarte scumpă.

Pe matal te salut afectuos

V. Lovinescu

P.S. Comunică-mi te rog, adresa doamnei Neacșu la Predeal.

4 Septembrie 1961

Dragă prietene,

Am primit ultimele două mesagii ale matal, pentru care îți mulțumesc.

Pentru toți care s-au angajat pe calea strâmtă, anumite simboluri sunt comune. Și la mine, peisajul copilăriei îmi reactualizează copilăria (spațializarea timpului). Și nu-s, nici psihologie, nici alegorii, ci *prezențe reale*, pe care trebuie să le realizăm în fiecare clipă, adevărate daruri ale zeilor. Mă interesează ce-mi spui despre muzica bizantină. Lipsa mea completă de cunoaștere teoretică muzicală, mă face să aștept, la revederea noastră, lămuriri mai vaste de la matal, în ce privește muzica tradițională în general, nu numai cea bizantină; e un lapsus care trebuie să-l umplu, *si fata sinant*.

"*La Queste du Graal*" are un iz psihologizant, nu numai în rezumatul lui Boulanger, ci și în original. Sunt anumite limitări pe care Occidentul nu le-a putut niciodată depăși, nici în momentele lui cele mai bune. Basmelor noastre, cu o valoare simbolică cel puțin egală, în unele puncte esențiale, superioară (în privința Paradisului Terestru, Împărăția Verde), seamănă mai mult cu apologurile și poveștile taoiste. A propoz de asta, ideea cu Tao-Teh-Kingul mi se pare demnă de luat în considerare.

Chestiunea solomonarilor e una din cele mai importante din Tradiția noastră. Păcat că se vorbește atât de puțin de ei. Sensul malefic, dat de *unii* folcloriști, e un non-sens, căci nu poate fi considerată ca malefică o misiune de rigoare. Numele lor îi desemnează ca *adepti minori* (perfecțiunea umană), ca făcând parte din familia spirituală a lui Solomon (regele Urișilor în tradiția românească), dar mai ales, ca având drept patrie orașul Salem, care, după cum o știi din "*Le Roi du Monde*", e o altă desemnațiune a Agarthei. Deci membrii ai Centrului Suprem. Informațiile folclorice despre ei, sunt excesiv de rare. Deaceea, te rog *stăruitor*, culege și strânge tot ce găsești despre ei, *scris și oral*, mai ales oral. Poate stăruința matal i-ar face să revie... E foarte important.

Când vezi pe prietenii noștri, asigură-i de toată afecțiunea mea. Sper s-o revăd pe dna Neacșu la Folticeni, unde voi sta până după strângerea recoltelor din livadă.

Cu toată afecțiunea,

V. Lovinescu

1962

Dragă prietene,

Voiam să vă scriu mai de mult, dar am fost asaltat de cum am venit aici de un atac convergent de stupiditate și de răutate, că nu era cazul să vă transmit vibrațiuni de undă de *tamas* și de *avidya*.

Sunt amenințat să fiu scos din casa părintească, pur și simplu; sper să aranjez lucrurile într-un fel sau altul și să salvez ceea ce pentru mine este un substitut legitim de eternitate.

Ce mai faceți? Voiam să-i scriu concomitent și doamnei Neacșu dar mi-a spus sora ei că e internată la spital. Transmite-i din partea mea toate urările de însănătoșire și de vigoare sufletească și trupească. Mă gândesc cu multă simpatie și chiar cu dor la întâlnirile noastre, fie la dumneaei, fie la mata. Printr-un paradox caracteristic sfârșitului de ciclu, ceea ce mai poate fi salvat se găsește numai în Babylon.

Desigur, continui să te duci la Academie. Scoate te rog cotele tuturor lucrărilor mai interesante. Caută-le de pe masa fișierului; capătă noi fișe la 2-3 săptămâni. Puse în fișierul mare sunt mai greu de pescuit. Comunică-mi din când în când, vești de la mata și ceilalți; am primit mesagiul matal.

Sărutări de mâini doamnei Mihaescu.

Cu toată prietenia

V. Lovinescu

19.VI.62

Dragă prietene,

Am primit toate mesagiile matal; mă scuzi că nu am răspuns imediat; totdeauna când vin la Folticeni, în primele timpuri cad într-o stază de incubățiune care mă amorțește. După cum vezi scuze slabe!

E curioasă coincidența, că atunci când am primit scrisoarea matal, tocmai terminasem de citit "*Nova Atlantis*". Cartea e mult mai complexă decât pare în primul moment chiar unui avertizat și obișnuit cu simbolurile. Mi se pare incontestabilă înrudirea cu "*Furtuna*" căreia îi face o parafrazare, îi constituie o explicare în sensul tehnic - și aici ajungem la un alt lucru ce mi se pare incontestabil - am mai vorbit, mi se pare de asta, împreună: se poate vorbi într-adevăr de o degenerare? Degenerare în organizațiile rozicruciene tardive a fost, dar nu în halul pe care l-ar presupune dacă am lua în sensul literal bălciul de mostre din *Nova Atlantis*. Se poate ca un inițiat să se ocupe cu asemenea mofturi! În realitate, cred că a fost vorba în organizațiile autentice de atunci să creeze în *subtil* invențiile cele mai virulente ale timpurilor moderne, pentru a fi integrate într-o lungime de undă, care le ia ceea ce ar fi avut mai terific dacă ar fi fost lăsate de capul lor, sau mai exact, lansate de contrainițiere de capul ei. E un fel de jugănire, sau cum se procedează la bucătărie, când se smulge racilor măștișorul toxic din coadă, înainte de a fi puși la fiert.

Lucrul mi se pare cu atât mai probabil, cu cât toată cartea mi se pare plină de admirabile simboluri inițiatice. Gândește-te la splendida rugăciune esoterică, în momentul când corabia era gata să naufragieze: "Dumnezeule, care îți arăți minunile întru Adânc, îndură-te de noi și, precum întru Început ai dezvăluit Adâncul și ai arătat Pământ ferm, tot așa dezvăluie și nouă acum Pământul ca să nu pierim." Toată realizarea lui *Magnum Opus* hermetic e cuprinsă în ea. Compară cu ce spune Ponsoye, despre Pământul Graalului, care e o Piatră, care e un Verb... Putem admite ca acel care a găsit asemenea rugăciune (fie de-a-gata, ca incantațiune, în

organizațiile rosicruciene) să fi putut lua în serios hale de mașini, din a doua parte a cărții...? Și sunt multe lucruri tot așa de interesante. Aș vrea să cetim împreună părțile cele mai importante ale cărții. I-am scris acum și doamnei Neacșu. Transmite salutări afectuoase tuturor prietenilor noștri, și respectuoase sărutări de mâini doamnei Mihăescu.

Cu toată prietenia.

V. Lovinescu

Folticeni

3 Septembrie, 1962

Dragă prietene,

Am primit scrisoarea matală pe care am citit-o cu mult interes. E curios că noi care avem preocupări metafizice autentice, adică lucruri care aparțin hotărât exaltației, simțim în același timp și în aceeași măsură nevoia de baza substanțială, constituită în general de ambianța copilăriei și de țesutul cosmic în interferența căruia s-a strecurat partea noastră prakritiană. Vezi cum în mod spontan și fără deliberare reactualizăm în noi cuplul primordial, care, până la găsirea Doctrinei Tradiționale, era inextricabil amestecat. Și Alchimiștii spun că cea dintâi și cea mai grea din operații este Separățiunea, adică determinarea netă a unui pol pozitiv și a unui pol negativ în noi care organizează, odată determinați, în mod armonic și hierarhic elementele purușiene și pracratiene din noi, în câmpuri de forțe cosmice. E însăși definiția lui Magnum Opus: *Opus hierarchicum et catholicum*.

Ceeace admir fără rezervă în Platon e partea metafizică a lui și mai ales miturile. Acestea din urmă nu erau ale lui probabil, ci aparțineau tradiției în care se integra. A propoz, cred că am descoperit în Iliada, o aluzie discretă dar capitală la

mitul Cavernei, și care situează tot sensul tradițional al poemelor homerice. Te întorci înaintea mea la București. N-ai putea citi până atunci, *Les Mythes d'Homer* a lui Buffière? Am putea discuta mai bine apoi. Revenind la Platon, raționamentele lui mă entuziasmează mult mai puțin, mai ales după 2300 de ani de isprăvi dialectice... Dar, mă întreb, n-am putea spune de Platon ce spuneam de Bacon și de preocupările lui științifice: dialectica fiind o posibilitate de manifestare a actualului ciclu, nu trebuia lansată de un mare inițiat, care să-i atenueze virulența, în măsura posibilului? Trebuie să citesc "Sofistul" ca să pot vedea mai bine problema.

Doamna Neacșu e la Folticeni de câteva zile, destul de slăbită. Am văzut-o de câteva ori; i-am citit scrisoarea matală care a interesat-o. Citește și citim împreună pe Lossky.

Cu cea mai vie afecțiune aștept revederea; transmite-i și lui Radu când îl vei vedea sentimentele mele cele mai bune.

V. Lovinescu

P.S. Ceva folk-lore?

Folticeni

24.VI.1964

Dragă prietene,

Am primit amândouă mesagiile din partea matală, ambele foarte bine venite și pentru care îți mulțumesc.

Decând am venit, am avut o serie de preocupări mărunte dar absorbante, din care caut să mă rup prin plimbări în jurul orașului, din ce în ce mai exaltante, o constat cu plăcere.

O vizitez deseori pe Dudu; ea odihnește într-o liniște de veacuri, în mijlocul unor orizonturi de tăceri, din dealuri, din lacuri, din munți. În zilele excepțional de limpezi, se vede un vârful al Ceahlăului, chiar dela mormântul ei, mascat, ca de o cuvertură exterioară, de Pleșul, la poalele căruia sunt Mână-

stirea Neamț, Cetatea și Mân. Râșca. Spre Nord dealurile Bucovinei.

Am iubit fără rezervă poezia ce mi-ai trimis, cu succesiunea ei de integrațiuni, până la imobilitatea finală.

Mi-e foarte dor de întâlnirile noastre; transmite lui Radu, dnei Doctor și familiei matală salutările și afecțiunea mea.

Sunt din ce în ce mai convins că cercetările asupra lui Shakespeare, au mult mai mare importanță decât o credeam la început. Ceiace-mi comunică despre ultimele două sonete, confirmă tot ce presupuneam despre romanul lui Meyrink. Asta trebuie să ne facă să continuăm cercetările. Când mă întorc la București, o să trebuiască să-ți traduc sau să-ți rezum romanul lui Meyrink, chiar dacă ar dura câteva luni. E necear să ai toate elementele în mână.

Cu toată afecțiunea,

V. Lovinescu

Folticeni
1 August, 1964

Dragă prietene,

Am primit scrisoarea matală care mi-a făcut cea mai mare plăcere, ca toate scrisorile, întotdeauna. În adevăr te-am așteptat prin Iulie. Deși spui că timpul urât n-ar fi fost un impediment, totuși îți vorbesc en connaissance de cause: Folticeni e sinistru pe timp urât. Pe de altă parte, zugrăvirea și reparațiunea camerelor a durat aproape o lună. Acuma, s-a terminat, slavă Domnului! Pot să primesc musafiri.

Deocamdată, nu cred să pot veni la București. Poate, prin Septembrie. Trebuie să mă gândesc serios să găsesc ceva. Situația devine intolerabilă și nu mai poate dura. Crezi că după 23 August s-ar mări șansele în acest sens?

Cartea lui George Ashe e interesantă. Analogia între cei doi balauri roș și alb și cele două roze e evidentă. Mă gândesc la o studiere mai aprofundată, a dramelor istorice ale lui Shakespeare, în sensul că ar constitui o explicitare a ciclului Arturian. Enigmaticul *King John* și mai enigmatica lui situare în cronologia pieselor lui Sh. pare un avertisment pentru acei care au *l'intelletti sani*.

Cu privire la analogia între Aum și Allah, după câte mi-amintesc eu ar consta în faptul că amândoi termenii sacri se reduc la trei membre (în arabă ALLH), în inițială identică și în caracterul "muribund" al literelor finale, care permite recitatorului să simtă Universalul sau chiar Supremul.

Foarte interesant ceiace-mi spui despre descoperirile din Turcia. Am văzut o reproducere a unei lespezi de mormânt pusă de Ștefan cel Mare pe mormântul unei rude. Finalul sună: "a fost făcută de *mistr lan*". Interesant nu-i așa? Cum s-o fi zicând în slavonă meșter?

Salutări tuturor prietenilor. Te îmbrățișez cu toată afecțiunea.

V.L.

Folticeni,
16 Iulie, 1965

Dragă prietene,

Am primit cu multă plăcere ultimele dumitale mesagii pentru care îți mulțumesc. Eu am sfârșit de citit a doua oară "*Études*" 1959-60 și primele numere din 1965. Îți aduci aminte desigur, de cartea lui Ponsoye "*L'Islam et le Graal*". Am găsit în anii 1959-60, cinci articole a unui domn René Mutel de care nu am auzit niciodată, în care atacă virulent cartea lui Ponsoye; atacuri de multe ori violente și nedrepte dar uneori pertinente. E un atac degizată și contra lui Vâlsan, la care, poate-ți aduci aminte, Ponsoye se referă când vorbește de

elementele Islamice ale Graalului. Nu știu ce s-a întâmplat dar în nr. Mai-Iunie 1960, apare o scrisoare a lui Ponsoye. Réponse à M. René Mutel în care sunt răspunsuri juste dar multe chestiuni rămân neclare. Oricum, în numărul viitor se citește o notă a Direcției: "Nous informons nos lecteurs qu'à partir de ce jour, Jean Reyor (M. Marcel Clavelle [adică Redactorul Șef responsabil]) ne fait plus partie de la rédaction des "Etudes Traditionnelles". Par conséquent, toutes correspondances et manuscrits doivent être adressée à M. Paul Chacornac Directeur de la revue. Și imediat, în 1960, apare din nou Vâlsan în revistă, ba chiar ca Redactor Șef după cum știi.

După cum vezi, spre sfârșitul Vremurilor, Tradiția își are și ea tribulațiunile și peripecțiile ei.

Mai e de relevat un articol frumos al lui Luc Benoist: *L'Alchimie ou la Nature sauvée* din care-ți extrag următoarele: "Sans doute, la physique moderne réalise des transmutations. Mai à l'opposé de l'alchimie, ces mutations sont des amoindrissements qui "dégradent" la matière et l'énergie, qui lui font descendre l'échelle des métaux. L'efficacité véritable de l'alchimie devrait plutôt être comparée à la mystérieuse puissance des végétaux qui, sous l'influence du feu solaire, transforme la matière terrestre et les minéraux qui la forment en éléments assimilables et vivants" și aici o notă: "D'après les travaux récents d'un agronome d'Europe Centrale, il semble que chaque plante ait la propriété d'extraire et de concentrer dans son humus ambiant et ses racines un métal bien déterminé, l'or étant, dans ce cas, capté par le maïs". Ce justificare pentru noi românii, mămăligari impenitenți, ce instinct just (revelând o calificare inițiată autentică) și ce încurajare pentru a continua! Așadar să fim mămăligari!

Mai e un admirabil articol al lui Schuon despre "*La métaphysique de la Nature Vierge*", unde vorbește de animalele Totem ca fiind corespunzătoare oarecum cu Îngerul Păzitor.

Un "Commentaire succinct de la "*Table d'émeraude*" de Burckhardt", remarcabil, în care, vorbind de chestiunea atât de obscură a Materiei Prime, "Nous trouvons la réponse à

cette question, que la plupart des alchimistes ne donnent que par énigmes, dans le célèbre Dialogue du roi Khâlid avec le sage M: "Cette chose (ou matière) - dit M. au roi - s'extrait de toi même et c'est pour être sa minière que tu existes (haec res a te extrahitur, cujus minera tu existis)". Admirabil!

În 1965 a început traducerea unui important text taoist: "*Le Traité de la Fleur d'Or du Suprême Un*".

Voi ce mai faceți? Vă salut afectuos, sărutări de mâini respectuoase doamnei Mihăescu. Ce mai face doamna Doctor?

V. Lovinescu

1966

Dragă prietene,

Am primit, la timpul lor și ziarele și interesanta matale scrisoare. Ceiace-mi spui la capitolul "nebuie" e extrem de interesant, și, *si fata sinant*, utilizabil într-un eventual studiu al meu, care, fie zis în treacăt, nu se mișcă din cauze divergente; imensitatea subiectului și vitregia împrejurărilor.

Mă gândesc, într-un asemenea studiu, ar trebui adăugat și cazul melancoliei, care și în medicina profană e un caz extrem al nebuliei. *Pour une fois*, cred că psihopatologia modernă are dreptate, dar concluziile sunt exact contrarii: melancolia, la spitalul Central e un caz extrem al nebuliei: *deci*, e cazul extrem și al înțelepciunii. E punctul unde veghează Hyperion și geniul morții.

Aici timpul e excepțional de frumos, mult mai frumos decât acum o lună și jumătate. Ce plimbări am fi putut face! Oricum, venirea matale, a fost o mare plăcere pentru mine și Stella, scăzută doar prin faptul că nu ai putut s-o guști mai mult.

Biserica din Dolhești, deși restaurată, e impresionantă, prin prezența reală, la dreapta și la stânga pronaosului: tatăl hatmanului Șendrea și soția lui, sora lui Ștefan cel Mare, în morminte de epocă. Sunt și resturi de pictură.

Transmite respectuoase sărutări de mâini dnei Mihăescu

și deasemenea salutări afectuoase. Aștept cu plăcere revizuirea de la toți. Salutări dela Stella.

Cu toată prietenia

V. Lovinescu

Fălticeni

17 Octombrie, 1966

Îți mulțumesc pentru amândouă scrisorile pe care le-am primit, fiecare, la timpul lor.

Înainte de toate, să te felicit pentru poezii care mi s-au părut de prima ordine. Îmi lămurești un lucru care de mult era în mine, anume caracterul de partide de șah a artei lui Klee. Dar este mult de spus despre asta, și vom mai vorbi. Deasemenea, despre expedițiile galice; sunt de acord cu două aperiuri ale mamei: primul acel de *questă* a expedițiilor. Al doilea, acel de posibilă revoltă a cavalerilor contra autorității sacerdotale. În istorie, mai sunt și alte expediții ale Galilor de care Markale nu vorbește, anume acelea în Dacia; probabil sunt cele mai importante. E remarcabil faptul ce mi-l relatezi în legătură cu Kálimanii și cu Omul lor. Guénon îmi spunea că e foarte important când același nume e dat și unui munte și unei ființe. În privința asta noi Românii suntem dăruți excepțional: Káliman-Omul, nume de Taur în Moldova și de om, Karaiman-Omul, Negoitul, Moldoveanul, etc. Sulfu roșu e o substanță rară, în chimie, ca și în Alchimie?

Pe aici timpul e admirabil cu o transparență de mister uimitoare, pe toate dealurile din jurul orașelului. Cred că vom fi la București ca de obicei. Ce mai fac prietenii noștri? Transmite-le afectuoase salutări, precum și respectuoase sărutări de mână doamnei Mihăescu. Salutări prietenești dela Stella.

V. Lovinescu

Fălticeni,
23 Iulie, 1967

Dragă prietene,

M-am instalat în sfârșit în viața folticeneană. N-a fost chiar așa ușor. Am avut o serie de călduri cari mă fac să-mi închipuiesc ce-ați avut de pățit la București. Eu demarez foarte greu cu scrisul. Traversez o perioadă de sterilitate. Aș vrea să mă apuc de Miorița și de Meșterul Manole, dar n-am ce-mi trebuie pentru a formula o doctrină mai amplă asupra Sacrificiului; îmi lipsește "*Instant et Cause*" de Lilian Silburna, dar, evident nu o poți găsi la Biblioteca Raională Fălticeni.

Am primit ultimele mamele mesagii și-ți mulțumesc. Ce mai faci și ce mai faci?

Mi-aduc aminte cu plăcere de adunările noastre din București. Am impresia că s-a elaborat ceva foarte important, că s-a actualizat o vână de apă vie, foarte prețioasă, care a fost până acum ascunsă. Dea Dumnezeu să fie un *signe des temps*!

Am găsit un basm, "Nucul de Aur", în care Făt-Frumos se sue pe Arborele Vieții timp de trei ani până ajunge la crengi. În vârferau trei zâne. Până la sfârșit o aduce (pe una) pe pământ și pe locul casei lui își face un palat care se învârte după soare, pe un picior de găină. Cum Găina e un simbol atlant (Pleiadele) s-ar putea să arate basmul întemeierea tradiției atlante, ieșită din Tradiția Primordială (Nucul de Aur).

Eu și Stella te așteptăm cu mare plăcere și nerăbdare; ne comunică data venirii. Salutări cordiale tuturor prietenilor, fiecărora în parte.

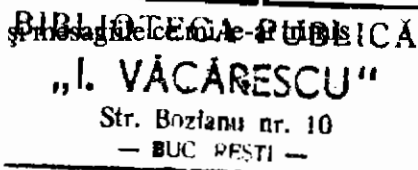
Cu toată afecțiunea.

V. Lovinescu

Fălticeni,
11 August, 1967

Dragă prietene,

Am primit toate scrisorile și mesagiile tale.

și-ți mulțumesc mult pentru ele. Eu mi-am reluat lucrul, și așa zisa transcriere e în realitate o nouă creație, mai grea decât cea dintâi. Îmi dau seama, cu oarecare descurajare dar și cu înminunare, că asemenea subiecte sunt inepuizabile și că tratarea lor va fi totdeauna neperfectă. Acum "copiez" pe Harap-Alb, și-mi ies în cale tot atâtea dihanii și aventuri ca și eroului meu. E curios că munca asta în același timp îmi dă lumină intelectuală, dar totodată și contradictor, mă sensibilizează, mă excită nervos, îmi dă *une sensibilité d'écorché*.

Îți mulțumesc deasemenea pentru prețioasele *aperçu*-uri asupra tainelor țării noastre. Le vom discuta pe larg și cu folos când vei veni. Eu și cu Stella te așteptăm cu toată dragostea.

Mă întristează cele ce-mi spui despre doamna Doctor. Dacă poți, spune-i că mă gândesc mereu și cu toată solitudinea la ea.

Te salut afectuos,

V. Lovinescu

Folticeni

11 Octombrie, 1967

Dragă prietene,

Am primit toate comunicările matală. Îți mulțumesc pentru lucrurile bune și interesante ce mi le comunică. Ce mai fac prietenii noștri? Eu mă ocup acum cu câteva snoave de-a lui Creangă. Cu cât mă adâncesc în el, cu atât personajul și opera lui par mai enigmatice și mai stranii. Va trece vreme, până când vom avea lumini definitive asupra lor. Probabil spre sfârșitul ciclului.

Iată o nouă enigmă. În "Moș Nichifor Coțcariul", la început, Creangă pomeneste de niște străbunici de-ai lui, Dediu și Ciubuc Clopotarul, personaje perfect reale ce-au trăit spre sfârșitul sec. XVIII (vezi "Amintirile"); la cumătria lui moș Dediu "a fost cumătru mare Ciubăr-Vodă". Tot așa putea spune că cumătru mare a fost Verde Împărat! Moș Dediu i-a dăruit 49 (7 x 7) de mioare, "oacheșe de un ochi" adică fiecare din ele fiind Yin-Yang. Ce mai zici de asta? De

Ciubăr-Vodă, care apare între oameni reali, pe la sfârșitul sec. XVIII, care apare în "Despot-Vodă" a lui Alecsandri, deci între 1558-1561, iar Grigore Ureche îl arată domnind două luni în 1448; este identificat cu un Csupor trimis de Iancu Corvin (!) cu oaste ca sprijin cumnatului său Petru al II. Ce zici de această "funcțiune" perpetuă, cu aparență de nebunie și tribulație ca și King Lear?

Acestea, în tradiții mai mult literare. Dar Ciubăr-Vodă există realmente și ca figură populară. Stella își amintește, cum, copil, se juca cu băieții de-a Ciubăr-Vodă.

Iată ce te rog: poți să-mi faci marele serviciu să treci pe la Institutul de Folclor, să vezi ce știi acolo de Ciubăr-Vodă? Mi-ai da cel mai mare ajutor. Ți-l cer pentru că asta mă oprește în redactarea studiului.

Cu multe mulțumiri și salutări afectuoase din partea mea și a Stellei.

V. Lovinescu

Folticeni,
8 August, 1968

Dragă prietene,

Am primit scrisorile matală - ca și celelalte mesagii, pentru care-ți mulțumesc, dar care m-au dezolat prin fatalitățile lor. Tragedia nu mai este interioară, dar nu-și pierde drepturile prin aceasta... Se răzbună în afară, așa că nenorocitul care moare în accident de automobil, prin analogia în sens invers, are o cardiogramă interioară mijlocie... Și cum ai dreptate! Ce călătorie postumă are!... Cu atât trebuie mai mult ajutat de cei ce supraviețuiesc. Și aici, un bun prieten al meu, prins cu totul de lumea aceasta, a căzut trăsnet în stradă de ruperea coronarienei. A trebuit să suport la înmormântare, reflexiile rudelor și ale prietenilor, care se felicitau și îl felicitau pentru moartea asta "frumoasă".

Foarte interesante palinodiile lui Dumézil. Mă întreb dacă nu are într-o măsură dreptate, cu diviziunea ternară a castelor, casta sudrelor nefiind decât un depozit rezidual al celorlalte trei, iar paria un reziduu al reziduurilor. Triunghiul

devine romb prin proiecțiunea punctului de vârf în apele inferioare (cf. "La Grande Triade").

Îmi pare bine de veștile bune pe care mi le dai despre Crisi. Să dea Dumnezeu să continue tot așa!

Eu sunt într-o perioadă de uscăciune. Aproape nu mai pot scrie nimic. Să sperăm că e trecător.

Transmite-i lui Radu salutările mele afectuoase și că aștept cu mult interes lectura piesei lui. Stella îți trimite cele mai vii salutări; amândoi îți așteptăm venirea cu multă bucurie. Respectuoase salutări doamnei Mihăescu.

Fii bun și transmite doamnei Doctor biletul alăturat.

Cu toată dragostea

V. Lovinescu

Folticeni

21 Octombrie, 1968

Dragă prietene,

Îți mulțumesc din toată inima pentru scrisoarea pe care mi-ai trimis-o, cerându-ți în același timp scuze pentru întârzierea pusă în răspuns; nici măcar nu pot spune că am fost prea ocupat. Dar, cel puțin aparent, o toropeală, străbătută, nu rareori de *aperçu*-uri, chiar de străfulgerări care mă miră chiar, prin contrast.

Am scris profesorului Manny, ca să-i mulțumesc pentru informațiile date și pentru revistă. Cu această ocazie, după cererea lui, i-am scris părerea mea asupra imaginilor din criptele tourangele, reproduse în buletin și pe care le-ai văzut. Răspunsul s-a întins fără să vrea la 8 pagini de coală, și-au mai rămas atâtea de spus! Esențial, e incontestabil că este vorba de Omul Universal, cu însemnele și atributele puterii cheilor de a lega și deslega, de-a distribui viața și moartea. Îmi pare rău de graba de a-i răspunde (și acolo întârzasem!), nu am putut face o copie după scrisoare. Avea proporții de studiu.

Ambianța bourului mă asaltează. Poate e cauza principală a toropelii mele. Aștept să iasă din ceața lui și să-și spue o parte din taină - și pentru asta trebuie să tac eu. Căci e incontestabil că panglica stilizată ce-i iese

din bot, e expirul unui abur ce-l învălue, o secțiune într-o sferă vibratorie, el fiind centru. Avem primele două elemente, în ordinea lor de producțiune, mugetul expirând fiind Etherul-sunet, și Aerul care prin expansiunea lui omogenă și isotopă, e canavaua pe care se desemnează stema țării. Limba scoasă a Bourului arată că expiră la sfârșitul vânătoarei. Mă întreb care altă țară are ca stemă-pantacol o scenă de *nirvi-Kalpa-samadhi*! Ce subliniere în acest horoscop care este stema de întemeiere a unei țări a destinului ei sacrificial!

O curiozitate: în gravura din buletinul primit din Franța, deasupra omului, se află, dacă mai ții minte, printre altele monograma lui Christ IHS și un *A* care însumează primele două litere din MARIA, scrise pe verticală, de jos în sus. M-am întrebat de ce linia de la A care tebuie să fie orizontală, are forma unui V semănând și paralelă în elementele ei cu intermediarul dela M.

Ți-aduci aminte, că în "*Le Roi du Monde*", Guénon reproducea unele din hieroglife din Mănăstirea Carmilor din Loudun, care este aproape de Chinon, în care se găsește începutul lui AVMaria, și firește, și mai ales monosilabul sacru AVM. Or, în semnul din revistă, semnul se găsește mai riguros, în numele MARIA: de jos în sus MA(ria), de sus în jos, prin analogie inversă, linia de la A - devenită V, permite lectura AVM.

Te rog transmite dnei Mihăescu, respectuoase sărutări de mână; cele mai calde gânduri dnei Doctor; deasemenea și celorlalți prieteni. Radu a adus vreo carte interesantă?

Te îmbrățișez cu toată afecțiunea,

V. Lovinescu

10.12.68

Dragă prietene,

Am întârziat atât să-ți scriu că aproape mi-am pierdut dreptul la indulgență. Te rog să înțelegi starea mea parturi-

entă; or e numai o iluzie? Dar mă simt la punctul de interferență a unor lucruri stranie care se învâlmășesc în mine fără măcar să catadicsească să-și desvâlue identitatea. În orice caz, pot să te asigur că este tot ce poate fi mai dezagreabil și depresiv. Rătăcesc după bourul alb, tot așa de evident dar tot așa de inezisabil ca și piciorul curcubeului. În general, se oprește pe culmea dealului, la orizont; te apropii de el, ești la câțiva pași de el, și când pui piciorul pe locul unde incontestabil se află, dintr-o săritură e pe culmea dealului din față. Are rafinamentul de cruzime să nu dispară niciodată. Când te oprești, stă și el și își întoarce capul pe gâtul lui de lebădă androgină. Numai Dragoș l-a putut prinde, pentru că l-a putut îngrămădi într-un loc unde nu este timp și spațiu, odată ca niciodată. Dar cine poate imita vânatoarea lui Dragoș! În realitate, trebuie să fi fost o vânatoare imobilă, privită cu ochi nocturni de cucuvea.

Cum spui, stema dela Putna e un Sri Yantra ineputabil. E remarcabilă observația d-tale că panglica ce iese din gura bourului poate fi și râul Moldova, dar o Moldovă constituită din balele bourului expirând. Încă ceva: purtată pe piept cum trebuie, sau deasupra intrării dela Putna, stema are o axă care nu este orizontală ci verticală, Zenit-Nadir, Nord-Sud. Dacă ținem seama de acest fapt esențial, observăm că Moldova din stemă, *curge în sus* contraveniind tuturor legilor gravitaționale. Ce poate însemna asta decât că e vorba de *Ganga*, de Moldova cerească; că reprezintă un proces de rezorbire, parcurgerea inversă a Iordanului de care vorbesc gnosticii. Panglica-râu, care e în același timp sunet, abur și bală atinge urechea bourului cu un singur punct. Guénon observă că urechea are o conformație care reamintește schema monosilabului sacru AVM și că "cela touche aux plus profondes mystères cosmologiques". Punctul de atingere a Moldovei cu urechea e *para-bindu*, e litera finală M a monosilabului. Deci o ratașare directă la Tradiția Primordială, ca și gâtul de lebădă. În registrele inferioare, dincoace de râu, în lumea exterioară, Roza, *Vajra* sub formă de dublă-cruce și dublu-crin, Sfântul Imperiu și regalitatea franceză, într-o poziție de totală subordonare și dependență.

Dacă pentru motivele spuse, considerăm cursul râului Moldova în sensul lui invers, de pildă, de pe podul Bogata, avem la dreapta Biserica Albă, simbol solar și sacerdotal, la stânga Borta lui Hârjab cu caracterul ei evident cosmologic și hermetic.

Sunt de acord că vasul de sub bot e Graalul, dar nu bourul soarbe din el; din contra, *il umple cu balele lui divine*. El se contemplă în oglinda ieșită din propria lui substanță și e singurul caz când narcisismul e permis și autentic; cu alte cuvinte, stema e o reprezentare heraldică a lui *Eheieh Asher-Eheieh*, Eu sunt cel ce sunt. Astă îmi reamintește pe Galaad care contemplă interiorul vasului divin și moare și e prodigios că stema de întemeiere a unei națiuni, rezumându-i destinul și misiunea e o scenă de *nirvikalpasamadhi*!

Acum, uită-te bine la cupă. Nu are, proiectat în plan, un fel de mâner-toartă, rotunjit la capăt, ținându-se de cupă prin niște clenciuri? Și mă întreb: e o cupă, sau o ceașcă? (cșupor). *Nu e în realitate un ciubăr?* Cum un simbol autentic e foarte realist la punctul lui de plecare, e natural ca la botul unui bou să fie un ciubăr.

Maria de Mangop are swastici nu numai la gât ci și pe bolta cerească ce o învâluie. Poate fi vorba de o reînsumare a centrului bizantin, în origina lui, o urcare în sens invers, după ce Imperiul de Răsărit și-a încheiat ciclul. Se va remanifesta ca Ierusalim Ceresc: dovada e forma unică a swastice. Centrul e constituit de un pătrat, secțiune transversală a Ierusalimului Ceresc, mai ales dacă ținem seama de tradiția populară care prezice că o parte a Ierusalimului Ceresc se va coborî în Moldova.

Observă că Maria Doamna poartă ca cercei ochiul divin. Eu voi fi în București peste câteva zile. Te îmbrățișez. Salută te rog pe ceilalți prieteni, pe dna Doctor.

V. Lovinescu

Folticeni,
31 Iulie, 1972

Dragă prietene,

Am primit scrisoarea matală din 25 c. E adevărat, că la început a fost cam rece aici, și acum călduri caniculare (vorbă să fie! cum spune Creangă). Dar toate neajunsurile sunt compensate de aerul, în adevăr, transcendent, care e aici. Mi-au trebuit zece zile ca să mă obișnuiesc cu el. Acum s-a făcut.

Nu m-am pus încă pe lucru, pentru că, în privința lui Creangă (căci pe el l-am luat aici), principalul e făcut. Prin urmare, nu ar fi decât să-l adaptez la mentalitatea unui public cititor ceva mai răsărit, admitând că acesta există. Apoi, aproape totală lipsă de siguranță în ce privește publicarea, nu-mi dă ghes la lucru, mai ales, că sunt lucruri noi și grele de introdus în lucrare, în primul rând problema Demiurgului (Dănilă Prepeleac, Stan Pășitul, Ivan Turbincă și în altele, și raporturile dintre Tradiția Hyperboreană și Tradiția Atlantă (Povestea Porcului și Harap Alb). Dar ai cui vorbi?

Îți mulțumesc pentru vești, dar nu-mi place deloc ce-mi scrii despre duduia Silvia. Să nădăjduim în Dumnezeu. Te rog să mă crezi că sunt cu toată prietenia, solitudinea și dragostea alături de mata și doamna Mihăescu, căreia te rog să-i transmiți respectuoasa mea prietenie. Te rugăm, eu și cu Stella, fă tot posibilul să vii și pe la noi. Nu concepem o vară fără mata.

Textele lui Jünger, în adevăr, impresive. De cum am venit aici, am pus mâna, aproape întâmplător, pe *Sonetele către Orfeu* ale lui Rilke. Sunt o otrăvă transcendentă, o prana care dizolvă toate nodurile, chiar pe ale vieții, toate precipitările, *sărurile* într-un cuvânt. De o lună trăiesc între cer și pământ și aud lira poetului hyperborean, pe toate dealurile de aici; Orfeu la Oprișeni!

Gesang...ist nicht Begehrt

Gesang ist Dasein. Für den Gott ein Leichtes.

Wann aber sind wir?

In Wahrheit singen, ist ein andrer Hauch.

Ein Hauch um nichts. Ein Wehn im Gott. Ein Wind.

(sonet III, prima parte).

Am primit pachetele de ziare ce mi-ai trimis și pentru care îți mulțumesc încă odată. Fii liniștit în ce privește "Express"-urile.

Cu toată dragostea

V.L.

P.S. Salută pe duduia Lilica și pe toți prietenii pe care îi mai vezi.

24.IX.72

Dragă prietene,

Am primit ultima matală scrisoare și-ți mulțumesc pentru tot ce conține. Cred că totuși voi putea fi la București prin jurul Crăciunului. Pentru mine monotonie Folticenilor se transmută în incantațiune. Nu e amorțire, din contră. Probă e că pot scrie la Creangă, care-mi dă prilej de nenumărate și neprevăzute actualizări. Munca e foarte asiduă, pentru că în realitate e o re-creațiune care are puțin de a face cu vechea mea lucrare. Ceeace scriu e neconformist și inactual la un grad care e o sfidare față de lumea modernă. Nu are nici o șansă de publicare, *tant mieux*, nu vreau să fac nici un compromis.

Deabia aștept să ascult muzica tradițională înregistrată de care-mi vorbești. O profesoară din Folticeni, a asistat la București la spectacolul "Visul unei nopți de vară" și mi l-a descris ca o parodie blasfematorie. Dar, cele ce-mi spui, schimbă chestiunea. Capul lui Bottom, la interferența jocului ielelor, e într-adevăr o idee! Mă întreb, pentru prima oară, dacă numele Titania (titanică) nu o pune pe zâna noastră, *ex parte substantiae* și că Midsummernight este totuși Janua Inferni. Mă gândesc la o posibilă interpretare politică. Măgarul e Anglia puritană, mercantilă și cromwelliană care se închea atunci. Hypolita, regina Amazoanelor, strămoașa amazonismului modern, elementul cel mai virulent al Apocalipsului, Fiara și The Whore.

Am primit regulat "Monde" și-ți reînnoesc mulțumirile.

Omagiile mele respectuoase dnei Mihăescu. S-a împlinit

un an dela pierderea pe care ați făcut-o. Stella vă trimite salutări; și din partea mea tuturor prietenilor și matală

V. Lovinescu

Folțic
24 Novembre, 19

Dragă Roxy,

Ne-a făcut mare plăcere, mie și Stellei scrisoarea ta. Mă las greu desprins de aici, tocmai din cauza "rădăcinilor" care-mi vorbești. Dacă le simți tu care ești din cealaltă parte a țării, îți închipui ce este cu mine care sunt localnic. Numele de Cristina mi se pare foarte bun și nu trebuie să te lași impresionată de superstiții, ținând seama de coincidența numelui nașei. (Stella spune că dacă faci gemeni, pe unul îl botează ea).

Dar dece Corvin, în eventualitatea unui băiat?

Corvinus vine dela *Corvus*, Corb, pasărea heraldică a Corvineștilor, care au o așa frumoasă legendă inițiatică. Este un nume măreț, hieratic și pompos. Dacă e vorba de asta, ce nu numele de Căliman, care se găsește în frații Ideri a Sadoveanu? E un nume de munte dar și de om, mai ales în Bulgaria. În Islam e numele unuia din cei opt îngeri care susțin tronul divin. E curios că toate trei numele, Cristina, Corvin și Căliman încep cu C+ numele de familie.

Salutări cordiale din partea mea și a Stellei, ție și lui G. Aștept revederea și ușurarea ta.

V. Lovinescu

Folțic
9 Noembrie, 19

Dragă prietene,

Am întârziat cu răspunsul, fiind în stază de asimilare, un boa constrictor, a diferite probleme ce ne interesează. Digestia e laborioasă producând inerție. E o scuză slabă, dar recunosc.

Cunosc legenda "Domnului de Rouă", care de cele mai multe ori e Ler-împărat, dar uneori "Troian", ceea ce e fo-

semnificativ. Cum "Arborele-Vieții" distilează roua care învie morții, Domnul de Rouă e stăpânul Arborelui Lumii. Este de asemenea stăpânul Zorilor, adică Luceafărul de Dimineată, Stella Matutina.

Într-o carte apărută de curând "*Misterul Bomarzo*", pe care nu știu dacă o ai, se descrie un parc din Latium, aparținând principilor Orsini, cu diferite etape "labirintice", începând cu "Păzitorul Pragului" care deschide o gură enormă ca să te înghită, de pe cuvertura cărții. Autoarea spune: "adeseori în Europa de Nord-Vest, vestigii labirintice se numesc din bătrâni, în gura poporului, "Troia" sau "Troia Borg". Orașul Troia de pe coasta Asiei Mici era considerat în antichitate centrul legendar al cultului labirintic. Asta mi-a reamintit saga în proză de care îmi vorbeai. Vezi deci, ce importanță are identificarea lui Lear cu "Troian".

Am mai citit o "elegie" în proză a lui Boccaccio, cu titlul semnificativ "*Fiammeta*", Mica Flacăre. Sunt tribulațiunile sufletului căzut în flacăra mare a pasiunilor, răscumpărat până la sfârșit. Retorismul e insuportabil, dar așa e legea "jargonului". Termenii sunt aceia ai "*Fedeliilor d'Amore*".

Am mai citit o carte coreană de Kim Man Cijun, "*Visul celor nouă suflete*", care arată caracterul iluzoriu al timpului.

Cât despre Parsifal-Drăgoș, exploziile se țin lanț. Supozițiile lui Tonnelat despre livretul lui Wagner, sunt ale unui om fără competență. Nu știe ce poate fi transmisiunea orală. Poate fi secretă timp de șase secole și după un *naros*, să se socotească util să emerge prin Wagner. E în natura lucrurilor ca Wolfram să nu fi spus tot și tot în natura lucrurilor ca Wagner să dezoculteze când bate ceasul Destinului.

Remarcabil și semnificativ în cel mai înalt grad mi se pare cursul omogen, fără soluție de continuitate, al predaniei, dela Wagner la Meyrink. E vorba de eliberarea unui principiu masculin, simbolizat de lance, dintr-o captivitate asu-

mică-feminină; Herakle la Omfalos, Uranus emasculat, cu

organele căzute pe pământ, Merlin "adormit" de Vivian. Când ne vom reîntâlni, îți voi arăta identitatea în detalii.

Îți spuneam că identitatea de tradiție și continuitate merge până la Jünger. Îți amintești de strania etimologie a lui Wagner *Parsifal-Fal*, ceea ce dă versiunii mitului un zoroastrian. Or, "*Heliopolis*" are un cartier locuit de Parsi populație persecutată. Chiar eroul se căsătorește cu fiica unui Parsi.

Cât despre "descoperirile" privind pe Dragoș-Parsifal sunt atât de uluitoare, încât au nevoie de explicitări verbale la fiecare pas. E necesară tapiseria discuției. Așa, de ex. a descoperit două miniaturi ale lui Matei Caragiale, care prin eliminări succesive, nu pot reprezenta decât blazoane ale lui Dragoș! Și cu ce detalii semnificative! Dar pentru asta trebuie să le vezi. Le voi aduce la București.

În subsidiar, știi că Dragoș apare ca fidelul vasal al regelui Ungariei, Ludovic cel Mare. Sorinel Gorovei îmi semnalează, că numai cu doi ani înainte de întemeierea Moldovei, 1359, "Regele a făcut o expediție contra Lituanienilor păgâni obținând de la ducele lituanian Kiejstat promisiunea creștinării; ducele a întărit jurământul într-un chip original *a efectuat sacrificiul ritual al unui bou*". Or, exact același lucru avea să-l facă Dragoș, peste doi ani în Moldova. firește chiar din punct de vedere profan, ca Dragoș să-și însoțească Suzeranul în expediția litvană.

Respectuoase sărutări de mâini doamnei Mihăescu salutări prietenilor; te îmbrățișez cu afecțiune.

V. Lovinescu

Folticeni,
18 Septembrie

Dragă Roxy,

Am primit scrisoarea ta și suntem bucuroși că te-ai simțit bine cu noi. Dealmintenii și noi ne-am simțit tot atât de bine cu tine.

În același timp, îți închipui consternarea noastră când aflat de pătimirile micului Corvin. O boală nedetectată la

copil e totdeauna îngrijorătoare, pentru că micuțul nu poate să și-o spună.

Sperăm, din tot sufletul, că totul se va aranja. Noi ne "gândim" la tine cum o ceri.

Cu toată dragostea,
V. Lovinescu

Folticeni,
23VI, 1975

Dragă prietene,

Am primit scrisoarea mătăle și am fost retroactiv cu voi toți la Înălțare, cu un păhărel de Drăgășani care coroborează așa de bine înălțările. Am găsit un mit în care Dionysos se căsătorește cu nimfa Zefir, cu numele de Aura, adică Suflul, Duhul. Deaceia, după zece zile dela Înălțare se coboară Duhul Sfânt? *Ispas* e ispășire, judecată, dar ce are asta în comun, specific cu înălțarea? Hristos se ridică pe nori când se înalță; tot pe nori se va coborî ca să judece vii și morții. Este aceasta elementul comun?

Îmi pare bine că urmați lectura; continuitatea e un substitut al perpetuității. Îmi pare rău însă de inevitabilele depresii care vă bânuie. Se pare că trebuie să le suportăm; pot interveni doar cu sfatul, căci în ce privește exemplul...

Am avut în mână, cu câteva zile înainte de plecare, "*L'Art de L'Îcône*" de Evdokimov. Eu am recitit cartea lui Roux despre Argonauți, cu citate și exemplificări de o incomparabilă valoare inițiativă. Deasemenea, am reluat "*Heliopolis*", vrăjit în recidivă de fântânile lui arteziene.. Ce zici de pasajul acesta citit chiar astăzi?

"Iar dacă ți-ai închipui timpul trecând încă și mai iute, atâtea nașteri și morți ar fi asemeni coloanei de apă aruncată spre cer de o fântână arteziană, pe care vântul o împărășie

în cădere. Ce-ar putea rămâne din această cascadă fugitivă, în afară de arca curcubeului care naște din ea după "legile luminii, mai pură și mai durabilă decât diamantul?"

Aceste fiind zise, nu știu dacă Jünger este inițiat și contrainițiat.

A propo de Jünger, transmite-i duduiei Lilica gratitudinea mea în recidivă.

Plimbările pe care le-am reluat constituiesc același demn spre reculegere. Totul e suflu și ison. Ambianța se retrasă într-un palat de cleștar și labirintul care duce la ea e invizibil. Ofelia damnată în fundul apelor.

Eu revăd pe Creangă și sunt consternat de modificările adițiunile, pe care trebuie să le adaug într-una. 600 de coșuri scrise în zadar!

DI. Popa a fost cam bolnav. Îi citesc pe Creangă. Îți trimis salutare. Îmi povestea de bâsmuitorul lui, Moș Sandu Rău (numele adevărat nu o fi Rău?) că avea un șarpe în casă care îl chema cu fluierul. *Dar tot cu fluierul îl trimitea înapoi*. Solve, coagula. Prin părțile lui, *placenta, locul* cu care învâlit fătul se numește Corabia lui Noe. Pe ea trebuie moșs-o îngroape undeva, unde nu știe nimeni, *mai ales părinții* (capital). La *Argo*, partea din apă se numea pânțec; suprastructurile și pânzele, periton.

Te așteptăm cu toată dragostea la Fălticeni. Dacă, o întâmplare, vii deadreptul, adu-mi cartea lui Fay despre Gnosticism. Salutări afectuoase tuturor prietenilor, spectaculoase sărutări de mâini dnei Mihăescu.

Cu toată dragoste

Vasile Lovinescu

Folclor
25.7.

Dragă Roxana,

Am primit amabila ta invitație, pentru care, Stella și eu mulțumim. Totuși ne gândim la incomoditatea și dificultatea deplasării, mai ales eu care am datorii imuabile față de mine...

Ne-ar face mare plăcere, ca, în trecere spre București, dai o raită cu Corvin pe la noi. *Realmente* plăcere.

Cu toată afecțiune

V. Lovinescu

București
3.III.1976

Dragă Roxana,

Farfuria pe care mi-ai arătat-o reprezintă o secțiune orizontală în Cilindrul Universal, a cărui doctrină este expusă în "*Le Symbolisme de la Croix*", care înfățișează tot Universul, Manifestarea Universală. S-a ales forma cilindrului ca să se poată reprezenta felul cum "Atracțiunea Cerului" se exercită asupra tot ce este de ordinea Manifestării. În adevăr, în cilindru se pot reprezenta toate stările de fire, suprapuse una deasupra alteia, avându-și centrul în axa verticală a cilindrului, care atinge centrul bazic. Sub Atracția Cerului, aceste cercuri suprapuse primesc o impulsie de rotațiune completă. De aceea nu sunt în realitate cercuri ci spirale care ajung deasupra punctului de plecare, cu un pas infinitesimal, Deci cercul (farfuria în cazul nostru) are o mișcare helicoidală ascendentă. Această mișcare helicoidală este reprezentată în farfurie, prin cele două păsări opuse una alteia, cele două pale ale unei elici. Calitatea volatilă a mișcării ascendente arată cele două păsări în stază ascendentă spre zenit. Cum axa verticală a cilindrului este Arborele lumii cele două păsări formează un șarpe care se încolățește în jurul acestui arbore. Avem atunci, simbolul bine cunoscut al Șarpelui cu pene, cum e Lebăda, pasăre prin aripi, șarpe prin gât. Culoarea verde este aceea a Centrului, a Agartei în speță. Apărând în momentul când ziua se îngână cu noaptea, verdele e o culoare crepusculară, unificând antinomiile. Schematizând cele două păsări, liniile lor prelungite până la circumferință, fac din cerc, din farfurie, o imagine a Yin-Yangului. Dacă jumătate din el este neagră și cealaltă jumătate albă, șarpele care le desparte este verde, și aceasta e o mare taină.

L.

București
10.III.'76

Mitologizare:

Îți scriu acestea în ultimul moment, gata de plecare, cu pardesiul pe mine.

Suntem unul în fața altuia. Tăcere. Deodată se iscă între noi o Moldovă tainică, curgând imobil într-o tăcere și o liniște ca din veacuri.

Cupă de safir, smarand miezonoptic, dar de Rege Mag, fecioară purtătoare a Graalului meu. Dece nu ai fi toate acestea în lumea metamorfozelor?

"..Moldova era învăpăiată de razele apusului.

"Călăreții intrară în apă ca într-un basm".

(Sadoveanu)

L.

Folticeni
29.06.76 Lacuri

Dragă Roxy,

Mă întorceam dela o plimbare în plină fabulă; păduri de argint, de fagi și de stejari, cu poiene în care pășteau cerbi și ciute. O masă enormă de tăcere încremenită, s-o tai cu cuțitul. Simțeam aburul răsuflării licornei și bourului alb, dar nu-i vedeam. Poate că mai târziu... În dosul munților, inaccesibil, pe celălalt tărâm, Ceahlăul, clopotniță a Dumnezeirii. La toate zările, "fiorul fără moarte".

Eram încărcat cu masa asta de materie primă ca Harap Alb cu sarcina de sălăți culese în Grădina Ursului. Mă întrebam cum o s-o transform într-o masă vibratorie omogenă. Am trântit sarcina pe pat, lăsând pe mai târziu elaborarea ei lentă, când... zăresc pe măsută o carte poștală cu câteva rânduri... mesajul tău din noaptea de Sânziene, farmazoano.

A trecut ca o boare peste micul nostru lac liric și, pe căile, numai ei cunoscute, a ajuns în Țara de sus și, într-o clipă, prin trecere la limită, printr-o trecere dela potență la act, masa aceasta confuză și împrăștiată s-a cristalizat într-un

sâmbure de argint lunar, chintesență de mit. Dacă plesnesc din biciu, își desfășoară iarăși coroana de constelații reci. Crede-mă Roxy, nu fac literatură; îți descriu o experiență riguros obiectivă, prelucrarea mentală a venit mai târziu. E un caz tipic de simbioza lui Amor cu Gnosis, miracol al lui Luce intelectual piena d'Amore.

Domniță Roxana, cât de suavă, de încântătoare poți fi uneori... până îți dai în petec și te apucă hachițele.

Unui ambasador i se spune Votre Excellence; ție aș vrea să-ți spun Votre Exquisité... fără soluție de continuitate.

Îmi lipsești.

P.S. Ți-am spus că am văzut prin poeni cerbi. Fără să vreau, cu toată discreția și pudoarea, nu am putut să nu-mi reamintesc cutremurătoarea lectură, în lacrimi de sânge, pe care ai făcut-o, eu fiind aproape, căutând să mă fac uitat, a Cerbului maramureșan.

Acum permite-mi să-ți trimit versurile care mă concernă:
Cerbul

"De săptămâni un roșu cerb prigoana

"și-o întetește. Ciuta-i printre ruguri

"de corni, zdrobește în copite struguri

"și pierie în făget. S-aude goarna.

"Prin brume, cerbul de imbold și visuri

"c-un răget cearcă să se mântue

"Dar ciuta dispărută-l bântue.

"Sublimul foc îl mână spre abisuri (din cosiță ruja-i arde)

"De sete ars, cum tremură în totul

"ajuns la iezer-cerbul. Dar abea

"atinge apa mulcomă cu botul.

"Din luciul albastrui, precum e fierul,

"sorbind, cu grije-alege, parcă-ar vrea

"să bea ușor din apă, numai cerul.

(Lucian Blaga)

P.P.S. Devin fastidios: pot totuși să-ți scriu?

Folticeni
16.7.76

Am primit azi dimineață o scrisoare dela Florin. Îmi dă vești, pe rând, dela toți; "cu Roxana n-am vorbit decât la telefon. Mi s-a părut foarte abătută".

Vechiul tău prieten nu mai poate nimic pentru tine?

V.L.

Folticeni,
19 Iulie, 1976

Dragă prietene, Am primit ultima matale scrisoare, care mi-a întărit sentimentul de tristețe și morbideță pe care am simțit-o la București în ultimul timp; nu era o impresie subiectivă, concernându-mă numai pe mine, ci reprezintă un plan obiectiv, pe care l-am interferat toți, traversându-l numai, cel puțin așa o sper. Nu evoci *impunément* pe prințul Melancholiei; ne-a eflurat aripa lui. *Dar nu mai putem da înapoi*; știi că acela ce nu poate străbate o poartă, nu se întoarce înapoi ca mai înainte, ca un profan, ci ca *Saher*, ca vrăjitor... Am semnat cu toții pactul tacit. Peste morminte înainte, spunea Goethe...

Sunt complet de acord cu Bertram în privința otrăvei care l-a ucis pe Nietzsche și pe care o distilau misterele din *Eleusis*. Este VITRIOLVM: Se găsește în fundul cupei Graalului. Reacția depinde de calitatea băutorului. Pe Nietzsche îl otrăvește, lui Sartre îi dă pântecărae.

În grupul nostru, otrava a venit, suflată de Hölderlin, ca o boare pe deasupra lacurilor și a secțiunilor transversale. Dar așa e natura lucrurilor; imediat ce obținem în noi un plan orizontal, *ipso facto* survine Dizolvantul Universal, emina-mente pozitiv, malefic numai pentru cel slab de Înger (ce expresie miraculoasă) care l-a diluat în sentimentalisme, cu lingurița.

Nu cred că "existența și comportamentul nostru rămân profane", pe bunul motiv că la un anumit grad de angajament, nimic nu mai este profan, chiar să vrei. Totul devine simbolic, *malgré nous*. E un mare merit să fii încă un

afirmativ al vieții pentru că sunt zdrobit de tristețe: bunul și iubitul meu prieten, Profesorul Popa, a murit de tumoare pulmonară. Poate pentru că a vrut

să aducă în lume
pe cel fără Nume.

V. Lovinescu

Mai scrie-mi. I-am scris duduui Lilica, de cum am venit la Folticeni; n-am primit încă nimic dela ea.

Folticeni
20.10.76.

"....lerne

"vergessen, dass du aufsingst. Das verrint.

"In Wahrheit singen, ist ein anderer Hauch.

"Ein Hauch um nichts. Ein Wehn in Gott. Ein Wind.

"...învață

"să uiți că tu cânti. Asta se scurge.

"A cânta în Adevăr, este un alt suflu.

"Un suflu în jurul Nimicului. O adiere în Dumnezeu. Un vânt.

Această adiere supremă mișcă hora literelor. Când se insinuează în lumea noastră devine șir de hieroglife luând forme sacre, cum e fenixul pe care mi l-ai trimis, brodat cu litere profetice.

În Islam, Fenixul, rupt din soare, are picioare lungi ca și cocostârcul sau cocorul. Sumă de symbolism solar cu symbolism polar. Așa l-am văzut, roș irizat cu roz, pe fondul Împărăției Verzi.

كرا للعنفا الحمر القيدم *

Formula de mai sus e o chintesență, un rezumat al Graalului, al Fenixului, Mantratul lor, strigătul Fenixului și Marele Nume Inefabil. Și nevrednicul meu nume... Nu-ți înălăi aripile.

București
15.XI.76.

Astă noapte, am ieșit cu ceața din casa ta în mine. I-am găsit echivalentul afară, dar ceață miraculoasă, bună, metafizică. *Psihic*, peisajul nu avea nimic exaltant, fără seducțiunile uneori prea evidente ale primăverii, dar *intelectual* era generozitatea însăși, neprecupețit dăruită de Marea Mamă, generozitate ventrală. Mergeam într-o singurătate și o liniște stoarse din eoni, ca strugurii sacri ai lui Sumedru Cimerianul. Chiotul tăcerii.

Am vrut să mă duc la lacul liric, cu riscul de a pierde ultimele mașini, dar mi s-a părut că a fost sec.

Nu-i nimic: cupa e superioară suprafeții.

Secțiunile transversale sunt făcute ca să desvăluie concavitățile

Umidul radical mi s-a ridicat la ochi, de bucurie, pentru că simțeam că pot fi bun. Cerul, crucea orizonturilor, pământul, nu mă aruncau din tovărășia lor, ma bien-aimée. Nici luceferii.

Scumpă, scumpă, scumpă Roxana, de ce soliciți numai țepii din mine? Pot fi bun și de altceva.

Voi primi un telefon de contramandare dela tine, voi găsi un bilețel înfipt cu un ac în ușa ta. Nu importă! Marți, după amiază, voi fi la tine. Metafizica gestului! Să nu ne jucăm cu ea.

Iată, una din aplicările ei cele mai tainice: gestul secțiunii orizontale e făcut să descopere concavități. Dece? Ca să se umple cu rouă, să devie lacuri sfinte, pe care *însfârșit le este permis*, să plutească lebedelor sacre.

Este gestul de consacrare prin excelență. De câte ori simțim o opacitate în noi, s-o secționăm orizontal, și atunci, minuni! De câte ori povestești un basm lui fiu-tău, fă prezent faptul. (I)

À propos de lebede, îmi revine un text de Villiers de l'Isle Adam. *Tribulat Bonhomme, le tueur de cygnes*, omora lebede ca să le audă cântecul suprem. Diletantism! Le gătuia cu mânuși țepoase de fier.

"Alors l'âme des cygnes mourants s'exhala en chant
"immortel d'amour, d'espoir et de délivrance, vers
"des cieux inconnus".

L.

(I) Uneori, Făt-Frumos tae pe smeu, la grumaz! Foarte important.

București 1976

Text dictat de Vasile Lovinescu în continuarea eseului *Beatrice** terminat cu câteva zile mai înainte:

Ni s-a atras atenția asupra unei afirmații a lui René Guénon, într-un articol intitulat *Er-Rûh*, după care, din datele tradiționale ale Științei Literelor, Allah a creat lumea, nu prin *Alif* care e prima literă a alfabetului, ci prin *Ba*, care e a doua. *Ba*, fiind a doua literă, simbolizează dualitatea între polii căreia se produc toate lumile. *Ba* e locul și mijlocul, fiind prepoziția arabă, *Bi* care înseamnă *prin*. De aceea, cărțile sfinte ale celor trei religii încep, nu cu litera A ci cu litera B. Vechiul Testament începe cu fraza, *Bereșit bara Elohim*, "La început a creat Dumnezeu Cerurile și Pământul". E admis acum că evanghelia lui Ioan are un original ebraic, care și el începea, firește, cu *Bereșit* (La început a fost Cuvântul); iar Coranul începe cu *Bismillahirrahmaniarrahim*, care unifică Cuvântul cu prepoziția *prin*.

B este inițiala lui Beatrice. În ea și prin ea, Dante își găsește începutul, mijlocul și sfârșitul călătoriei lui izbăvitoare care îl duce dincolo de toate lumile. Într-un vers din Divina Comedie (Paradisul, 7, 14), Dante o numește *Bice*, abreviațiune, în care prepoziția arabă *bi* e total prezentă. Avem trei contractări consecutive, concentrice, fiecare fiind un cuvânt substituit, Bisettrice, Beatrice, Bice, desemnând diferitele hipostaze ale Reginei Tangentelor.

În cântul XXXI Paradis, aparent Beatrice dispăre și locul îl ia Sfântul Bernard:

"Unde-i ea?" am spus pe dată. La care el:

* Vezi *Beatrice* din volumul *Mitul Sfâșiat* (Ed. Inst. European, Iași, 1993)

"Spre-a-ți împlini dorința mînatu-m-a pe mine

"Beatrice din locul meu", ceea ce arată clar o misionare dela superior la inferior.

Calea lui Dante nu se abate de la litera B.

În adevăr, inițiala numelui poetului este V care e interșanjabilă cu litera B. Virgiliu e misionat de Beatrice în același mod în care Beatrice l-a misionat și pe Sfântul Bernard, cum am văzut în versul de mai sus. Atunci, avem o tricipitate Virgil-Beatrice-Bernard care constituie vârful de săgeată al traiectoriei spirituale a lui Dante.

E remarcabilă analogia între contragerea numelui Beatrice în Bice cu contragerea lui Durante în Dante.

Traectoria lui Dante în ultima ei etapă are la cele două capete ale ei două puncte: punctul superior care e *sin qutbâniyah* și punctul inferior prin punctul diacritic de sub litera *Ba*. Aceste două puncte, după părerea noastră, sunt Beatrice și Bernard. Confirmarea o găsim în articolul *Er-Rûl* din R. Guénon:

"L'alif est la lettre "polaire" (*qutbâniyah*) dont la forme même est celle de l'"axe" suivant lequel s'accomplit l'ordre divin: et la pointe supérieure de l'alif, qui est le "secret des secrets" (*sirr el-asrâr*) se reflète dans le point du *ba*, en tant que ce point est le centre de la "circonférence première"

Orice dreaptă în tendință devine tangenta unui cerc.

Dumnezeu crează lumea prin tangente.

Beatrice e swastika.

București
19.XI.76

Azi am fost la Mayer. Nici o șovăire în conversație. Totuși simțeam că e o punte peste un abis. Era ceva straniu între noi, care nu mai avea nevoie să facă schime sensibile deoarece era coextensiv nucleului său. Nimeni nu ar putea detecta nebunia în versurile pe care ți le-am citit și totuși sunt rătăcite dela capăt la sfârșit, de la sfârșit la capăt. Convorbirea

era normală și totuși lângă noi se afla o oglindă care reflecta a patra dimensiune a demenței larvare, a schemelor inversate. Totuși ceva sacerdotal ieșea dintr-însul. E un Mare Preot dezafectat, care printre ruine, recită Koranul, odată la 14 zile, și-și face riturile reduse, cum este permis. Șekhina în exil. Să ne rugăm pentru liberarea ei. Un Zefir proaspăt mai curgea între noi, în celula de balamuc.

E pueril, Roxana, să căutăm care din noi e punctul de plecare sau terminus, complicitatea, în straniile și atât de simbolicele ecuații în care suntem cufundați. Să spun că suavitatea pe care am resimțit-o la Radu te-a împins la el, că generozitatea ta m-a catapultat la Mayer, după o cinică absență de patru ani, este adevărat, dar fără importanță. Dar că sunt mișcări misterioase pe o tablă de șah, la sfârșitul unei partide, configurând o geometrie sacră, că sunt scheme și modificări de Yin-Yang, este un adevăr nedemonstrabil dar irezistibil.

M-ai făcut bun Roxana și lacrimi de recunoștință îmi curg din ochiul inimii. Suntem, amândoi, împinși spre slăvi, de-o voim sau nu.

Ții minte mitul platonician al Cavernii? Oameni legați fedeleș, cu spatele la intrare, văd numai umbrele pe fundul peșterii. Noi doi suntem legați, dar cu fața spre ieșire, spre soare, cu spatele spre umbre. Nu ne putem întoarce spre ele. Numai să putem rezista la atâta strălucire. Întoarcerea capului îndărăt e o catastrofă: ne transformăm într-o statuie de sare, ca femeia lui Lot (Geneza XIX, 26).

Trebue să ții la mine pentru defectele mele, din cauza efortării pe care o fac, ca să le depășesc.

Totdeauna va exista între noi un sgomot de fond, sub agitația exterioară.

L.

București
Noembrie 1976

(Text consemnat sub dictare)

Coarda de argint (Privighetoarea)

Trebue plecat dela datele imediate: privighetoarea este o pasăre care priveghează. Or, e dela sine înțeles că privegherea (I) nu se poate face decât atunci când firea doarme.

Privighetoarea este prin excelență pasărea de Miezul-Noptii, Fiica Tăcerii pe bunul motiv că privegherea își are locul ei numai noaptea; în timpul zilei firea nu mai are nevoie de veghere pentru că toată firea e sub supravegherea soarelui, e în stare de trezvie.

Privighetoarea își pregătește înălțarea dela Apusul Soarelui-Latet sol în sidere, oriens în vespere- Culminează în Miezul Noptii-Soare de Miezul Noptii-Mezilă, prin urmare, în mod inevitabil se află în mijlocul cerului, deci în clopotnița cea mai de sus de ceruri. În lumea noastră, coboară în realizare descendentă și cu toate binecuvântările implicite...

Privighetori, primveghetori, paraveghetori, preaveghetori, superveghetori, hiperveghetori. Această secvență de superlative nu poate să convină decât unei singure Ființe; două ființe nu pot sta în același punct, din cauza caracterului superlativ și unic, și acest punct unic se află în cheia de boltă a cerului. E remarcabil că acest punct în care se înmănunchiază toate puterile cerului și ale pământului este sinonim cu vegherea. Și atunci, faptul că numele suprem de Veghetor a fost dat unei păsări, însemnează că avem de-a face cu o entitate angelică, Metatron, Îngerul Feții.

Luând simbolismul arborelui lumii, privighetoarea cântă în vârful lui și asta ne reamintește de vechile tradiții ale arborilor cântători cum era cel din Dodona sau din basmul românesc "Făt-Frumos Luceafăr și Cosița de Aur". Ca să cităm pe Altissimo poeta, Dante spune celor înrudiți cu el spiritual:

"O voi che siete in picioleta barca, desiderosi

"d'ascoltar seguiti

"Dentro al mio legno che cantando varca..."

Poziția culminantă a privighetorii o presimte ciocârlia -

Fiica Pământului - care fără încetare și fără oboseală, tinde spre suprem, spre stațiunea privighetorii, pe care, când o atinge e fulgerată de Vajra suprem, fulgurațiunea Cerului Empireu. Cele două păsări sunt deci complementare. Ciocârlia e diurnă, Privighetoarea e nocturnă, Ciocârlia parcurge fără a se obosi bisectoarea pe care o face Privighetoarea prin cântecul ei crepuscular, Miezul-Noptic și Înzorit. Ciocârlia este sacrificială iar Privighetoarea funcțională. Trilul Privighetorii însuflețește cele trei curente subtile din om și univers.

Trilul se exaltează spre Chilia de Tămâie în spirale indefinite. E supremul mantram al întregii firi. Privighetoarea priveghează și unește Cele de jos și cele de sus prin acest mantram.

Privighetoarea se identifică cu piatra din unghi a catedralei cosmice, deci este "Artifex in opere".

Numele o arată ca o pasăre care prevede, deci, profetică, în limbajul de taină a lui *Mantiq u-ttairi*. Posesiunea acestui limbaj este inerentă stării de perfecțiune umană. Coranul îl arată pe regele Solomon posedând acest limbaj:

"ulmna mantiq-u-ttairi (Surata Furnicei)"

"am fost învățat limba păsărilor"

Microcosmic, privighetoarea reprezintă Sinea din noi. Totul este să creem o noapte sacră în centrul ființei noastre, al cărui limbaj este viersul Privighetorii. Până atunci, privighetoarea este prizonieră și numai după ce este deșteptată, gratiile cuștii ei devin prin cântecul ei magic, *coarda de argint*.

*
* * *

"Cine sunt? A existat, de când e pământul, un om care

"să fi știut să dea justul răspuns la această întrebare?

"Sunt privighetoarea nevăzută, care stă în colivie și

"cântă. Dar nu gratiile oricărei colivii vibrează când

"ea cântă. Cât de des am stârnit în tine un cântec ca

"să mă poți auzi, dar toată viața ai fost surd. Nimic,

"în toate lumile, nu ți-a fost așa aproape și propriu,

"ca mine, și acum mă întrebi cine sunt? Mai tuturor oamenilor

"propriul lor suflet le-a devenit atât de străin, că se năruie,
 "mort când sosește clipa de timp când trebuie să-l privească.
 "Nu-l mai cunosc și le apare ca și Capul Meduzei. Le apare cu
 "înfățișarea faptelor urâte, pe care le-au făcut și de care se
 "tem că le-ar păta sufletele. Cântecul meu nu-l poți auzi decât
 "dacă și tu cânti odată cu mine. Un răufăcător este acela care
 "nu aude cântecul sufletului său, un răufăcător contra vieții,
 "contra lui și a altora...Cine-i surd, este și mut. E fără
 "păcat acela care aude cântecul privighetorii, chiar dacă și-ar
 "fi omorât tatăl și mama...Cântecul meu este o veșnică melodie
 "a Bucuriei. Acela care nu cunoaște bucuria-conștiința pură,
 "fără fund, beatifică, "eu sunt cel ce sunt", acela face un
 "păcat contra Sfântului Duh.
 "De strălucirea bucuriei, care strălucește ca un soare în
 "cerul interior, fug stafiile Întinericului care caută să-i
 "împiedice Destinul. Cine aude Cântecul bucuriei, acela
 nimicește-
 "urmările oricărui păcat și nu mai grămădește păcat peste
 "păcat.
 "Acela care nu se mai poate bucura, în acela a murit
 "soarele; cum ar putea să răspândească lumină?
 "Chiar bucuria impură e mai aproape de lumină decât
 "seriozitatea turbure și întunecată.
 "Mă întrebi cine sunt? Bucuria și Eu suntem același.
 "Cine nu cunoaște bucuria, nu-și cunoaște nici Sinea.
 "Sinea interioară este izvorul prim al Bucuriei. Cine
 "nu o adoră, acela slujește iadul. Nu stă scris: "Eu sunt Domnul
 "Dumnezeul tău; nu trebuie să ai alți zei pe lângă mine"?
 "Acela care nu aude și nu cântă cântecul Privighetoarei,
 "acela nu are "Eu"; a devenit o oglindă moartă în
 "care demoni străini vin și pleacă; un cadavru rătă-
 "citor, ca luna cu focul ei stins.
 ""Încearcă bucuria și bucură-te!
 "Așa de mulți care au încercat-o, întreabă: de ce
 "să mă bucur? Bucuria nu cere un motiv, crește din
 "ea însăși, ca Dumnezeu. Bucuria care cere un motiv,
 "nu este bucurie ci plăcere.
 "Mulți vor să resimtă bucuria și nu pot, și dau
 "vina pe lume și pe soartă. Nu se gândesc: un soare
 "care a uitat strălucirea, cum ar putea cu primele
 "lui licăriri, să alunge strigoii unei nopți de o mie

"de ani?

"Totuși, în acela în care s-a stămit Bucuria

"fără motiv, numai o singură dată, acela are viață

"veșnică, pentru că este unit cu Eul care nu cunoaște

"moartea; acela este mereu bucurie, chiar dacă s-a

"născut orb sau schilod. Dar Bucuria cere să fie învă-

"țată, vrea să fie dorită, căci ceea ce doresc oamenii,

"nu este Bucuria, ci pretext de bucurie.

"După el însetează și nu după Bucurie"

(Gustav Meyrink: "Walpurgisnacht")

*

* *

În vechiul Testament, Cartea Legii dată de Moise e găsită de Marele Preot Hilchia; faptul e concomitent cu colectarea argintului de către Leviți, castă sacertotală în Israel, ceea ce însemnează că Leviții redescoperiseră știința sacerdotală a *corzii de argint* care se găsea în harpa regelui profet David. Această știință odată reactualizată atrage dela sine ridicarea la suprafața planului nostru de fire a Legii lui Moise. *Coarda de argint* este coada de cometă care atârnă din punctul de dincolo de timp și spațiu, de unde cântă privighetoarea. Totul este ca noi, cei de jos, să prindem celălalt capăt al cozii, care astfel se întinde și vibrează.

Întreaga operație teurgică a colectării argintului a fost privegheată și vegheată de către Leviți, care apar în acest episod ca privighetori umane:.

"14. Când au luat ei argintul care se adunase în

"templul Domnului, atunci Hilchia preotul a găsit

"cartea legii Domnului care fusese dată prin mâi-

"nile lui Moise.

"15. Și a început Hilchia să grăiască și a zis

"către Safan scriitorul: "Am găsit cartea legii

"în templul Domnului! "Și Hilchia a dat acea

"carte lui Safan.

"16. Iar Safan s-a dus cu cartea la rege și i-a

"dus regelui o dată cu cartea și știrea: "Tot ce

"ai încredințat robilor tăi se va face!".

"17. Apoi a dus argintul care s-a găsit în templul

"Domnului și l-au dat în mâinile privighetorilor

"(supraveghetorilor) și în mâinile meșterilor de "lucrări": (II Cronici, 34, 14-17)

Ridicarea la suprafață a Cărții legii, unindu-se cu Cântecul priveghetorilor, reactualizează Marele Nume inefabil.

Privighetoarea nocturnă nu solicită oare Tradiția primordială, acum, îngropată în dărâmăturile ciclului?

Vie Împărăția Ta.

Cele spuse mai sus sunt o evidentă ilustrare a formulei hieratice care reprezintă pe Iana Simziana, când e arătată că din "cosiță ruja-i cântă, nouă împărății ascultă, Dumnezeu se minunează". Și atunci, privighetoarea e ascultată și de oameni și de Dumnezeu, constituind un istm, un punct diacritic între făptură și făptuitor, și această legătură se efectuează prin dinamizarea firelor de păr inert, care prin incantațiune devin linii geometrice, unind centrul cercului - care-i capul Ianei-Ilenei - cu circumferința lui.

Ca orice lucru în lume, și gramatica ne obligă la o viziune superlativă a universului căci distingem pe lângă gradul pozitiv, gradul comparativ și cel superlativ (de ex: frumos, mai frumos, cel mai frumos). Superlativul epuizează toate posibilitățile firii. Atunci, ce caută și ce poate însemna cuvântul românesc "prea"? La prima vedere pare inutil din cauza existenței superlativului. În realitate "prea" este identic cu "para" care desemnează Supremul (Parabrahma, Parașabda). Cu alte cuvinte, indică "ciaturtha", starea deasupra grosierului, subtilului și informalului.

Interesant cum limba noastră are asentimentul fin al cuvântului "prea" care nu se întrebuințează decât în expresii religioase sau pentru înalte ranguri: "Prea-Mărite Doamne, Prea Bună Doamnă, Prea Fericit".

Acestea ne autorizează să identificăm Privighetoarea cu Preaveghetoarea (Para Veghetoarea) regenta *ciaturthei*, a stării a patra, a cărei substanță și rațiune de a fi e Veghea continuă

Privită astfel, Veghea devine o determinațiune negativă, coextensivă Vidului.

Cuibul Privighetoarei este Vidul.

(1) Faptul că în biserică se face priveghere, ne îndreptățește să identificăm Privighetoarea cu Pasărea Măiastră din povești fără de care turnul se năruie într-una.

București
Noembrie 1976

Răspunsuri la câteva întrebări despre basme:

...În ultimul obstacol pe care avea să-l străbată Făt-Frumos în drumul lui spre "Tinerețe fără Bătrânețe și Viață fără de Moarte", despărțit numai de o pădure deasă și plină de fiare, evident că *selva oscura* a lui Dante și a Fedelilor d' Amore, calul, în speță maestrul spiritual și vehiculul de foc, îl îndeamnă să treacă pe deasupra pădurii, care altfel nu poate fi străbătută, fiarele pădurii, adică patimile congenitale ale lui Făt-Frumos, neputând fi învinse de-a-dreptul, ci depășite, printr-un zbor transcendent, până la Cetatea Soarelui.

Calul nu e de ajuns, fiarele râvnind și la hrana cerească aflată în Slava Cerului - azurul în care pluteau - deaceea stăpâna fiarelor și a palatului trebuie să le dea de mâncare, ca să le potolească și să le distragă atenția, un substitut al Slăvii Cerului, un substitut al nectarului. Or, momentul hranei este acela al amiezii, adică tocmai ora când Marele Pan doarme. Misterul doarme odată cu el și fiarele nu mai miros pâinea cerului și se îndreaptă spre o hrană telurică.

*

* *

Făt-Frumos trebuie să actualizeze și să-și deștepte în el pe Shakti care este în același timp și maestrul lui spiritual. Deaceea, cei mai frumoși armăsari lumești nu pot suporta tangența cu o forță spirituală și se prăbușesc. Numai calul răpciugos și bubos și slab suportă Duhul, pentru că și el însuși este Duh, exilat și oropsit în lumea noastră. După restaurarea completă a omului regenerat, pornesc în căutarea Cetății Soarelui, unde se pitește Tinerețe fără Bătrânețe și Viață fără de Moarte.

București
24.XII.1976

Colind

Lerui Ler, Lerului Doamne,
Cine oare aicea doarme?
Doarme dumnealui de casă
În cămașă de mătășă
Alături de jupâneasă...

Lerui Ler, Lerului Doamne,
Au dormit cât au dormit,
Jupâneasa s-a trezit
și s-apucă de vorbit:
- Scoală Domnul meu iubit
Că ne-a nins, ne-a viforât!
Peste tot numai omăt
În grădină și-n pomăt.

Lerui Ler, Lerului Doamne,
Dumnealui că se trezea,
Pe fereastră se uita
Și la ochi se tot freca
Până când se dumirea
Și pe urmă așa grăia:

- Buna mea, frumoasa mea,
Culcă-te că nu-i așa.
Nu-i așa cum spui matală
Nici pe deal și nici pe vale!
În grădină și-n pomăt
Nu-i cum crezi mata omăt!

Lerui Ler, Lerului Doamne,
Nu ne-a nins, n-a viforât,
Ci doar vântul c-a bătut
Prin Grădina Raiului,
Peste vârful plaiului,

Flori de măr s-au scuturat
Peste noi s-au revărsat!
Lerui Ler, Lerului Doamne,
Floarea mărului, frumoasă
Peste cei din astă casă!

La mulți ani!

București
1976, ultima zi

Buna mea, frumoasa mea nu e ceață, nici umezeală, ci o cernere de materie primă, de umid radical, prin sitișca stelelor. Cea mai mare parte din ea rămâne pe cealaltă parte a Domului de cristal, în poala Maicii Domnului. Dar nici bruma care ajunge la noi, n-o prinde în mâini făcute cupă și nu o folosește o umanitate bicisnică și imbecilizată, care o lasă să cadă jos să se plămădească cu glodul. Știu eu oare s-o folosesc, să răspund la implorarea hipercerului, când o simt pe mâini ca cercuri concentrice, ca o continuitate spre cele de sus, dar și orizontal, până la locul conceptual unde cerul sărută pământul, într-o zăriște care e și strict metafizică dar și generoasă ca laptele fecioarei hyperboreene care alăptează pe Domnul?

Mă opresc o clipă pentru că mă simt năpădit de tandreță până la extincțiune; departe și aproape te văd în ceața asta ca într-un element firesc. Dar ce importanță are departe și aproape pentru Erosul Kosmogonic? Te afli, și eu prin tine, acolo unde Domnul de Rouă nu se evaporază niciodată.

Sunt mișcat de truda ta, la ultima noastră întrevvedere, de a crea poeni de amintiri, sustrase timpului tocmai pentru că sunt efemere: câteva minute de muzică mozartiană, bradul transfigurat, Schwarzenberg pe care mi l-ai dăruit cu un gest regal și mângâierea evanescentă a buzelor tale pe obrazul meu.

Îi simt ca germenii în ceața prietenă.

Simt doar o jale cosmică pentru masacrul brazilor ca

pentru masacrul copiilor de către Irod. Nu oare asta simbolizează?

Cred că în vremi străvechi, familia se ducea la un brăduc din pădure, îl umplea omagial cu daruri și făcea cerc în jurul lui cântând, urându-și viață lungă. Se întorcea înapoi acasă, cu crenguțe-talismane. Cercul horei se înfășura spiraloid în jurul brăduțului și ajungea în slava cerului. Înainte de a-l svârli, fă-ți câteva clipe hora asta, mental, cu cine crezi. E o reparațiune.

L.

București
4.1.77

Nu aș vrea să ne despărțim cu recriminări reciproce și la telefon.

Joia trecută, venisem la Florin cu scrisoarea alăturată. Era un suspin în noapte. Ți-o remit pentru că e atemporală. Am găsit cacofonia pe care o știi. Ai plecat singură, apoi...

L.

București
17.1.77

Dragă Roxana,

Știi că reacțiile mele sunt lente și tardive; asta din cauza echivocității mele... Ai dreptate, nu trebuie să ne revedem câtăva vreme.

Dealminteri, am o lucrare care mă exaltează *pneumatikos*, dar care mă extenuiază *psychikos*. Vreau să termin studiul asupra colindelor, să-l transform, să-i adaug introducerea Eliezer și să-l contopesc cu *Quo modo cecidiste Lucifer*.

Bună șansă Roxana și noapte bună.

L.

"Cine sunt? Sunt bucuria care nu-și are altă țință decât pe ea însăși... sunt în inima ta ca o pasăre în colivie. Lasă-mă să cânt pentru ca grățiile să devie strune"

Domniță, iartă și fii bună cu un om stângaci.

L.

București
12.3.77

Câteva răspunsuri în legătură cu basmul *Feciorul Împăratului Roșu și Împărăteasa fără-de-moarte* (poveste culeasă din Banat, de Petre Uglișiu-Delapecica)

"A fost odată un împărat cu numele Roșu-mpărat, deși "el numai roșu nu era. Barba și părul îi erau negre ca "și pană corbului, iar pielea albă, nearsă de soare".

Cuvintele de mai sus se referă la starea hyperboreană, polară, nevăzută de soare, dar și la ratașarea tradiției atlante la tradiția primordială.

"După o călătorie îndelungată, a ajuns în Împărăția "Păsărilor".

E vorba de Ierarhiile Ingeresti.

"O dată am ajuns la un izvor cu o apă limpede..."

Feciorul după ce a ajuns la *sursă* (izvorul), recapitulează, răscumpără prin muncă:

"Acum trebuie să car toată apa din lacul acesta, eu

"cu familia mea, până va seca apa din el. Va trebui

"să muncim șapte sute șaptezeci de ani, ca să mă

"văd cum am fost odată."

Trebuie să care apa până o termină pentru că această apă nu este lacul infinit... Să le aducă să le integreze la Pol. Numărul 777 e Numărul Polului. 7 x III.

"Am ajuns în țara Mileniului, unde firul vieții unui

"om este de nouă sute nouăzeci și nouă de ani..."

9 x III; cele nouă ceruri planetare, cerul stelelor fixe și Cerul Empyreu (de diamant), Tăria. Polul - III - în cele trei lumi. Dacă se scad 333 din 999 rămâne 666, numărul Anticristului. Deci, questa Feciorului de împărat e contra Anticristului.

"Aceasta-i Țara Soarelui-Răsare, deoarece aici soarele e
 "toată ziua pe cer și nu apune niciodată"
 În realitate, Ținutul Polar, Syria primitivă.
 "Fata împăratului îi dădu un ghioc fermecat..."
 A U M.

București
 Martie, 1977

Răspunsuri la câteva întrebări referitoare la enigmele shakespeareiene:

...Regele Ferdinand formulează un adevărat program de asceză inițiatică: "De-ar putea gloria pe care toți o urmăresc în viața lor să se fixeze, de-a pururi vie, pe mormintele noastre de aramă și să ne împrumute grația în disgrația morții". Cuvântul "grație" e unul din numele Șechinei, sinteză a sefiroturilor în Cabală, Prezența lui Dumnezeu în lume. La nașterea lui "Emanuel" (Dumnezeu în noi), îngerii cântă: "Gloria in excelsis Deo"; "să se fixeze", termen alchimic, aplicat tehnicii de "coagulare", a volatilului "pe mormintele noastre de aramă". Nu există morminte de aramă; în schimb, e un nume care se potrivește bine Athanorului în care se perfectează, în ocluziune desăvârșită, realizarea lui Magnum Opus; de altminteri, arama e metalul proxim al Argintului și Aurului, Sol-Luna.

"Grația", termen coextensiv Șechinei, care se dă în "disgrația morții, poate fi chezașia și semnul morții inițiatică, care se întâmplă chiar din viață, prin Moarte și Transformare căci "în ciuda Timpului, acest cormoran care sfășie tot, putem printr-o sforțare în această existență efemeră, să cucerim o cinstire ("Gloria") care va toci tăiușul ascuțit al coasei sale și ne va face moștenitori ai întregii Veșnicii".

Cum se tocește tăiușul coasei Timpului, Shakespeare ne-o arată cu tărie și precizie prin gura expirantă a lui Hotspur Northumberland, doborât în luptă de Prințul Harry, viitorul Henric V: "But thought's the slave of life and life's time fool. And Time that takes survey of all the world must have a stop".

"Dar timpul e sclavul vieții și viața bufonul timpului.
 "Și timpul care supraveghează toată lumea trebuie să
 "aibă o oprire" (Henric IV, prima parte, Actul 5, scena a patra)

Dar această oprire a timpului care este Moartea, poate să se întâmple din această viață, în timpul ei generator și e ceea ce se numește moarte inițiatică.

Profanul poate s-o numească simulare. În realitate, e mai efectivă și mai eficace decât moartea vulgului.

Concomitent cu lupta dintre Prințul Harry și Hotspur, în aceeași scenă și în același loc, se luptă Douglas cu Falstaff, baș-bufonul operei lui Shakespeare. Falstaff se prăbușește și face pe mortul (indicația scenică a lui Shakespeare), adică ceea ce, *aparent*, face și inițiatul. Și bufonul Falstaff dă o admirabilă, o magistrală definiție a morții inițiatică, care pentru mine pune deasupra oricărei discuții gradul de cunoaștere a lui Shakespeare. După ce prietenul său, Prințul Harry, îi ține un discurs funebru în care-i promite să-l îmbălsămeze, după ce câmpul de bătaie se golește, mortul se scoală încet și spune:

"Falstaff - Să mă îmbălsămezi! Dacă mă îmbălsămezi astăzi, îți permit să mă sărezi și să mă mănânci mâine... Era timpul să simulez moartea, altfel balaurul ăsta scoțian m-ar fi achitat (căci moartea e dragonul păzitor al pragului, n.n.) Să simulez? Mă înșel, n-am simulat nimic. Când mori (în sens obișnuit n.n.) *simulezi, căci nu mai ești decât simulacrul unui om când nu mai ai viața unui om; din contră, a simula moartea când trăiești aici* (adică încă în lumea noastră, n.n.) *nue un simulacru, ci realul și perfectul model al vieții*" <s.n.> (adevărata, descondiționata, când timpul "has a stop", n.n.)

După acestea, Shakespeare putea să-și permită lucrurile comune de happy end, mai ales când aruncă praf în ochii cititorului și spectatorului.

Falstaff cere o răsplată pentru pretinsa omorâre a lui Hotspur, consecvent rolului său de bufon.

Recunoaște totuși: "Dacă devin mare, voi decădea",

ceace e enunțarea riguroasă a legii analogiei inverse. Dacă decad din rolul meu de bufon și devin un om onorabil și onorat, voi scădea, din punctul meu crucial, care e deasupra binelui și al răului, căci nu pot exista bine și rău într-o lume care e ea însăși o bufonerie.

Acest interludiu explică ce înțelege Regele Ferdinand prin tocirea coasei timpului, cu urmare, câștigarea Eternității.

"De aceea, bravi cuceritori căci sunteți cuceritori voi care faceți războaie propriilor voastre patimi și imensei armate a dorințelor acestei lumi (formula e o parafrază a unei sentințe mohamediene, care spune că "micul război", Jihad Seghir, e cel din afară, contra dușmanilor vizibili, iar "marele război sfânt", Jihad Kebir, e lăuntric, contra propriilor pasiuni)... și Ferdinand reamintește curtenilor săi, Berowne, Du Maine et Longaville, de pactul făcut de ei, în vederea acestui război, în urma căruia Navara va fi minunea lumii (reflexul, realizarea în lume a lui "miracle"), curtea va fi o academie de doctori pașnici și contemplativi ai vieții artei (aplicării Artei Regale hermetice).

București
Aprilie, 1977 Noaptea

Ce-a fost asta Roxana? Toată seara ai călcat, ai turnat sodă caustică peste un strat de violete. Din plictiseală, probabil, plictiseala care constituie unul din straturile ființei tale. Și scoicile asasinate, și coraliul smuls din fundul apelor, te plictisesc... Cu cimitirul acesta ai găsit cu cale să-mi ieși înainte, ca pe tavă.

Asta, ca să umpli prima oră... A doua oră, o omorâm cu diapozitive în care, eu, Roxana, mă arăt într-o mie de chipuri, în care nici unul nu a fost al tău A. Qadr, ca să te fac o rană vie.

În mijlocul acestor ruini bântuite și-am aruncat în poală una din cele mai mari taine ale acestui popor. Și vocea ta lăuntrică, nepercepută de tine, dar de mine da, exclama grațios: "Vai, ce interesant! Așa o fi?", adică vocea plictisealii care se vrea politicoasă.

Roxana, spune-mi că mă înșel. O nădăjduiesc cu disperare. Dar ce greu va fi să găsești accentul de convingere!

Scumpa mea, eram hotărât să-ți sacrific grupul de săptămâna aceasta; i-am spus-o Lilicăi la telefon. Va fi mirată când mă va vedea. Dar după suita asta de incoerențe am hotărât pe loc, *la tine*, la plecare, să n-o mai fac.

Nu uita ce s-a produs între noi, ca între doi poli, fără voia noastră, nesolicitat.

"Am adus în lume

"Pe Cel fără Nume."

Fii atentă, dela asemenea lucruri nu te mai poți întoarce în lumea obișnuită, cu riscul de a deveni o statuie de sare, ca femeia lui Lot.

L.

P.S. Ca să adaug la incoerențe, mă simt atât de responsabil față de tine, tandrețea mea!

Alăturat, un marș funebru.

E.M. Cioran, Précis de décomposition. Epitaf.

A avut mândria să nu comande niciodată, să nu dispună de nimic și de nimeni. Fără subalterni, fără stăpâni, nu a dat ordine nici nu a primit. Sustras imperiului legilor, anterior binelui și răului, nu a făcut să sufere nici un suflet. În memoria sa s-au șters numele lucrurilor; privea fără să perceapă, asculta fără să audă; arome sau parfumuri se împrăștiu în apropierea nărilor sale și a palatului său. Simțurile sale și dorințele sale au fost singurii lui sclavi; de aceea n-au simțit și n-au dorit. A uitat fericire și nenorocire, sete și temeri; și dacă i se întâmpla să-și reamintească, disprețuia să le numească și să se înjosească astfel la speranță sau la regret. Gestul cel mai infim îl costa mai multe eforturi decât ar fi costat pe alții ca să întemeieze sau să răstoarne un imperiu. Născut obosit de a se naște, s-a vrut umbră; când deci a trăit? Și din vina cărei nașteri? Și dacă, viu, și-a purtat giulgiul prin ce miracol a ajuns să moară?

București
 Aprilie, 1977

Îți mulțumesc pentru "fluier". E admirabil! A actualizat într-o clipă privighetoarea din mine.

Să veghem, draga mea, să priveghem, să păzim cuibul trilului-sufu...

Îți trimet și eu câteva pagini despre *povestea Fluierului*.

Cu tandrețe.

A.Q.

Originalitatea poveștii Fluierului consistă în faptul că mitul se situează după facerea lumii, după păcatul lui Adam și după alungarea din Rai. Arată desăvârșirea Naturii prin elementul care a creat-o, Verbul.

Natura în care era exilat Adam "semăna cu cea din Rai, dar era mută. Izvoare erau și pe pământ, dar în Rai altfel cântau și altfel curgeau și murmurau. Când le ascultai, te sfințea, nu altceva! Pe pământ însă, bolboroseau așa, fără nici un rost. Păsările nu cântau".

Avem de a face cu un exil, cu o captivitatea a Sunetului în lumea căzută; și în această privință mitul este unic și pune problema Șehinei a "Prezenței reale" a lui Dumnezeu în lume, înrobită de întuneric, Șehină ce se identifică cu Verbul, în aspectul lui tribulant. Având în vedere primordialitatea sunetului, exilul Verbului atrage în mod firesc, exilul a tot ce iese și ține de El, adică toată creațiunea. Repetăm, nicăieri nu am găsit pusă problema efectelor păcatului originar, dela o asemenea înălțime și atât de cuprinzător.

Diavolul, adică Ialdabaot, cu îngăduința Demiurgului superior din Plerom, vine la Adam și-l sfătuiește ce să facă din lut, adică din Materia Primă, din care însuși Adam a fost plăsmuit. Adam la rândul său urmează să se poarte ca Locotenent și Calif al lui Dumnezeu, cum e misiunea lui în lume. Ialdabaot nu poate da viață operii informe pentru că nu e stăpânul Suflului, pe când omul, intermediar între Cer și Pământ îl vehiculează. E remarcabil că în povestea noastră, nu reiese cu nimic, ca în alte legende, prin ce gest

diavolul lucrează contra voinții lui Dumnezeu îndemnându-l pe Adam să plămădească chipuri de lut și să le însuflețească. Adam desăvârșește Natura și asta este chiar voința lui Dumnezeu.

Menționăm deasemenea, extrema plasticitate a lutului din poveste, care la o simplă suflare a lui Adam își modifică forma. În realitate, avem de-a face cu argila primordială, amestecată cu apă, de o neînchipuită subțirime din care însuși Adam a fost făcut de Demiurgul superior. În starea în care ne aflăm este inaccesibilă simțurilor noastre, fiind coextensivă Materiei Prime.

Pierre Ponsoye, în cartea sa "*L' Islam et le Graal*", citează pe Mohyi-u-ddin ibn Arabi care numește acest pământ *Ardu-l-Haquiqa*, Pământul Realității, pentru că este "Locul" Teofaniilor.

Acest pământ, precizează Mohyi-u-ddin, e făcut dintr-un rest din argila din care a fost frământat Adam. Nu e altceva decât Paradisul Terestru, subsistând în mod necesar deși obliterat în ochii omului căzut, deoarece e principiul imediat și exemplar al existenței acestei lumi și locul real pentru orice ființă din universul nostru, a propriului său adevăr. De aceea se spune că "argila oricărui credincios a fost preluată din pământul Paradisului său". Dar această argilă primordială nu mai există în natura proprie (în ceea ce Sf. Pavel numește "acest corp de moarte"), decât numai în starea de urmă esențială și de simplă virtualitate. Ea nu mai poate fi de acum înainte, decât fructul lung, și aspru căutat al transmutațiilor spirituale ale acestei naturi, în care omul trebuie mai întâi să regăsească această urmă esențială, această memorie ontologică a pământului ceresc, care e o piatră ascunsă în adâncimile pământului natural. Pe această Piatră, "Mediatorul" inițiat o va face vie cu voința lui Dumnezeu, apoi vivificatoare și puternică pentru ca să poată plăsmui din natură acest corp transfigurat sau corp de resurecțiune. Și această argilă-piatră, identică cu Muntele Polar Qaf e complementară cu Fenixul care își face cuibul numai pe vârful lui. Pustnicul Trevrizent din "*Parsifal*", spune despre această Piatră, *Lapsit exillis*:

"Prin virtutea ei, Fenixul se mistue și devine cenușă; dar din "această cenușă renaște viața; grație acestei pietre Fenixul și "împlinește primenirea pentru ca să apară din nou în toată strălucirea sa, mai frumos ca oricând".

Deaceia, în basmul nostru, neamul păsăresc este reanimat prin suflul lui Adam.

Din această argilă primordială a făcut Adam buciul și fluerul, cele două momente esențiale ale ființei românești. Ele sunt un mijloc, țevi strâmte în care pătrunde Suflul ca să devie Sunet. Prin Suflu devenit Sunet, Verbul a creat lumile iar chemarea la Judecată, la sfârșitul Timpurilor, o face Arhanghelul Mihail, suflând într-un buciul, în iconografia noastră populară. În Bucium și Fluer, Adam unește Viața cu Moartea și, prin aceasta devine Stăpânul Ciclilor, distribuitorul Verbului, al lui Parașabda, Inceputul și Sfârșitul, Alfa și Omega întregului Univers.

București
Aprilie, 1977

Când ne-am despărțit aseară, am pornit liniștit spre casă, iritat dar fără exagerare de după amiaza pierdută, de acomedarea mea și a ta cu mediul înăclăit. Dintr-odată, am izbucnit în râs. Noroc că nu m-a văzut nimeni. Râdeam de mine, de oameni, de case, de felinare, de stele, un râs pentru râs, o sfidare a Devenirii, a Samsarei: "mă vei omorî dar nu-mi vei smulge un 'da' de lașitate și de conformism". Am respirat mirosul terapeutic al Râsului, izul lui de rășină alpestră, de tămâie care alungă pe toți demonii; am resimțit caracterul lui dilatant, explosiv. Vechii Greci, în special Homer, vorbesc de "râs teribil al zeilor" (de unde expresia de "râs homeric"); teribil pentru că pătrunde în toate taințele și hrubele cosmosului, topește toate mucegaiurile, usucă tot borborsul. Nietzsche l-a descris cel mai bine, deaceia vreau să-recitesc pe bunul învățător. Râsul este și un "da" rostit în mijlocul Neantului și ce este mai neant decât scurgerea universală? Râsul în lumea noastră e singura plăcere pe care o pot face oamenii lui Dumnezeu. Mai explicit: râsul zeilor

și al oamenilor, topește lanțurile de pe Dumnezeuul *sacrificial* (nota bene), lanțuri pe care Verbul acceptă să le poarte, pentru că singur le poate dizolva.

Dumnezeu, în staza lui de jertfă perpetuă.

Făt-Frumos, în naivitatea lui incipientă, consimte să pue pe grumazul câinilor săi cele trei fire de păr ale Mamei Pădurii, care devin odgoane de oțel, pe care numai râsul la sfarmă.

Personal aş defini pe Zeul care râde ca pe o hemoragie sută la sută, fără gram de sentimentalism. Generos dar fără efuziuni cleioase.

*
* *

Tradițiile gnostice spun că Demiurgul a creiat lumile prin șapte hohote de râs, explodate în sânul Haosului, creind liniile de forță ale Cosmosului. După ce a transformat Haosul în Cosmos, cele șapte hohote au devenit cele șapte note ale gamei. Aceasta este muzica sferelor. Și în adevăr, este lumea altceva decât o cascadă de râsuri? Și noi, microcosmosuri, nu trebuie să ne alăturăm prin analogie cu Macrocosmosul? Râsul nu ne face colaboratori ai lui Dumnezeu? Hohotul de râs e același cu "cucurigul" cocoșului; aceeași explozie în nopțe, aceeași sfâșiere a întunericului într-un punct de către un sâmbure de lumină care-și fărâmițează limitele. Cunoști tradiția populară după care cocoșul cântă în nopțe când aude toaca din cer.

Zeii calcă în picioare ciorchinii care se cațără pe constelații, oferind Olympului jertfele Pământului. Din strugurii zdrobiți mustește o licoare neevoluată, impură, ale cărei părți nobile se ridică în partea superioară a vasului; ele constituie Nectarul, băutura de viață fără de moarte, de tinerețe fără bătrânețe, a zeilor olympieni. În fundul vasului se depune drojdia, fluviul noroios al lui Lete, al Uitării, din care se hrănesc fii pământului, oamenii. Ne este dat ca în fiecare clipă să avem libertatea alegerii: sau bem din nectarul zeilor cu cupa craniului nostru, sau digerăm málul de tărățe care lunecă greoi în părțile inferioare ale ființei noastre psiho-fizice.

Râsul produce această separațiune a celor două părți din noi; acolo unde era amestec și confuzie, râsul ridică un zid, un dig pe care pășesc zeii când se coboară în lumea noastră și stau veghetorii, sentinelele lucidității. Cred că e motivul pentru care Tragicii greci, care de multe ori au scris trilogii, au intercalat în treime și o comedie între sau după două tragedii, ceea ce nouă, oamenilor de astăzi ne pare incoprehensibil. În realitate comedia reliefa tragediile ca și clar-obscurul tablourilor lui Rembrandt.

Proverbul românesc "a face haz de necaz", ca toate proverbele, are un sens mult mai adânc decât pare la prima vedere. Hazul e tonic și împrăște noaptea și strigoii ei, și fugărește dracii. Adu-ți aminte de Dănilă Prepeleac al învățătorului nostru, Creangă. Guénon spune că diavolul este nu numai teribil, dar și grotesc. E de ajuns ca Dănilă să prindă aspectele grotești și ridicole ale Satanei, și să rădă de ele, pentru ca să și-l facă servitor supus. "Fugi după iepure", îi spune la una din încercări, "și ai să iei toate păcatele mele în cârcă, ca o cocoașă". Râsul, așa cum ni-l arată Creangă, e cel mai eficace ritual de exorcizare.

În Evul Mediu, în "les Cours d'Amour", unde ascunsă în dosul cântecelor și dansurilor, se conferea inițierea cavale-rească, Știința Tainei, la Fede Santa, era numită "la Gaya Scienza", "le Gai Savoir", știința veselă, poreclită astfel pentru motivele pe care le-am spus mai sus. Profunzimea lua masca râsului și contemplația se învâluia în glumă, ca să deruteze pe Necurat și să alunge toate spectrele nopții.

Nietzsche a preluat formula și a dat-o ca titlu uneia din ultimele lui cărți "La Gaie Science".

P.S. *Vestigium pedi* este o dâră formală, o urmă care suportă o realitate informală. În privința aceasta se poate spune că este un *upa-guru*. Este prin excelență un *barzach*, un istm; vezi urma ușoară a condurului, dar nu corpul ființei care se înalță deasupra, deși pot fi entități vii care, primesc o rază de dincolo, o lumină care nu mai e a soarelui, de multe ori nemeritând-o, de ex. florentina Beatrice Portinari, care habar nu avea ce însemnat pentru Dante. Ce importanță are?

Ca în caverna lui Platon, nu se văd decât umbrele.

E o presimțire atenuată, devenind efectivă în ochii ace-luia care o contemplă. E un paradox: vestigiul e concret, limitat, al Realității ultime și tocmai de aceea, determinațiune negativă. E un mesaj de dincolo, vehiculat de o întâmplare cotidiană; o veste sensibilă din lumea inteligibilă. Un tipăt de pasăre, o fulgerare tăcută, uneori oglindirea soarelui sau a lunii pe ape, dar nu totdeauna și nu la voință noastră; câteodată natura redusă la schema ei geometrică invizibilă; un șirag de întâmplări temporale devenite spațiale.

De obicei, vestigiul e văzut de unul singur; de ex. parcur-gerea singuratecă a unei alei cu nuci, fără știrea și în absența ființei cu care ai făcut-o în trecut. Vestigiul poate fi precipi-tat într-un bărbat și o femeie, întovărășiți de un copil, năzuind spre Muntele Sfânt, după care se ascunde Impărăția Verde, sub umbra Luceafărului; sau aceeași Triadă trece peste un istm, peste un pod care desparte și unește două lacuri, la poalele bisericii din Țama Mare. Atunci, podul devine vestigiul acului Balanței polare despărțind și redistribuind cele două lacuri-talgere ale Dublei Spirale; tăcerea e atât de mare încât cu luare aminte a minții, auzi hohotele Marelui Pan venind din Târie.

*

Dragă prietenă îți trimit acest mesaj din lumea mea de "vestigii", sub forma unui post-scriptum, care sper să nu devie definitiv. Au fost sute de asemenea "vestigii" între noi doi, alcătuind o coroană, prin centrul căreia se ridică, ax vertical, "neclintita limbă".

V.L.

În cerul de smoală care ne strivește în
 acest sfârșit de ciclu sinistru, am căutat cu
 sforțări extenuante, să sparg lumină, un
 pentru noi, prin care să pătrundă corurile
 și lumina lină a celui alt tărâm, unde
 domnește Luceafăr-Impărat. Nu am reușit.
 Smoala năpădea mereu ochiul ceresc. Mă simt
 oboșit. Muncă de Sisif.

"But what a pity for it, Roxana, what a pity
 for it!"

Hölderlin recuperat spune:

"M-am instruit sub răcoarea stelelor

"Dar n-am învățat decât Numibilul

București
 1.5.77

În cerul de smoală care ne strivește în acest sfârșit de ciclu
 sinistru, am căutat cu sforțări extenuante, să sparg lumină și
 pentru noi, prin care să pătrundă corurile și lumina lină a
 celui alt tărâm, unde domnește Luceafăr-Impărat. Nu am
 reușit. Smoala năpădea mereu ochiul ceresc. Mă simt obo-
 șit. Muncă de Sisif.

"But what a pity for it, Roxana, what a pity for it!"

Hölderlin recuperat spune:

"M-am instruit sub răcoarea stelelor

"Dar n-am învățat decât Numibilul

"Totuși, de acum înainte

"Voi sta jos singuratec

"Căci otrava este între noi iar acum

"E în gândul meu".

V.L.

București
 5.5.77

Îți mulțumesc pentru orele halcyoniene pe care mi le-ai
 dăruit ieri. Un hagealâc suav spre depărtări inaccesibile și
 totuși familiare, trecute prin simțuri, fără cădere. O frumusețe
 teribilă, adică ce ne poate dăruia mai prețios viața.

Prin ochi mi-ai dat cerul cu roua lui; prin mură am sorbit
 seva pământului; mai jos am auzit naiul Marelui Pan. Îți
 mulțumesc cu lacrimi, Cybelă scumpă.

V.L.

o zgy all x/1

Folticeni
 20 Iulie 1977

Îți răspund cu oarecare întârziere pentru că mă aflu în fața
 unei probleme cvasi-insolubile; să transfer în vorbe limba-
 jul mut al munților și apelor, al arborilor și al lui Soare-Apune,
 într-un cuvânt, mesajul încremenit al lui Verde-Impărat. Ori
 unde mă întorc, fie spre o constelație, fie spre un gândac, o
 floare sau o piatră, se găsește un înger cu degetul pe buze.
 Mă întărește un aforism taoist:

"Si vous voulez voir des prodiges et contempler des
 "merveilles, ne vous inquiétez pas de la distance des
 "montagnes, ni de l'éloignement des rivières". Și Jünger:
 "să ne închipuim că focul și piatra gândesc, în timp ce
 "omul este prizonierul unei amorțiri vrăjite... Atunci
 "vezi că în fiecare bucată de metal, în fiecare bară de
 "aramă doarme materia din care e făcută lampa fermecată
 "a lui Aladin".

Cât despre situarea noastră, a amândorura, pe punctele

cardinale, aş crede că faptul cel mai important, e că ne aflăm acum pe axele complementare, eu Nord-Sud, tu Vest-Est, o, fiică a Atlanţilor! Căci, oricare orientare e valabilă, cu condiţia să o considerăm ca un substitut legitim al Nordului infailibil.

Orice linie dreaptă se topeşte într-o hierogamie, unde, în mod necesar, timpul şi spaţiul se sleiesc, datorită îmbinării cruciale, la capăt, a unei secţiuni transversale, cu una verticală, de data asta. Or, această sleire se produce la capătul axei care merge, sau la Alger sau la lacurile de dincolo de fereastră; distanţa şi direcţia nu contează; totul e să vedem capătul calitativ al liniei.

Poate îţi aduci aminte, că dogele Veneţiei, după alegere se căsătorea cu marea, adică cu îndepărtarea şi indefinitatea. Ieşea în larg, pe nava Bucentaur (nume semnificativ) şi arunca inelul în mare. Căsătorie indisolubilă. Iată comentariul lui Jünger: "Noii dogi aruncă în valurile de eter inelul lor lipsit de greutate".

Imi pare bine că te afli la poalele unui substitut al lui Gebel Qaf; există în Banat un munte şi o localitate cu acelaşi nume, de unde e şi scriitorul Jebeleanu. Cred că ştii că în arabă *gebél* înseamnă munte. Ceiace este de o importanţă capitală e faptul că marele istoric grec Herodot, numeşte pe Zalmoxis şi Gebeleizis.

În antichitate, locuitorii Turchestanului de astăzi erau numiţi Masa Geţi, adică Marii Geţi. La capătul celălalt al secţiunii transversale, la extremul Occident (Maroc, Maghrib înseamnă Soare Apune) şi în Algeria, locuia un popor şi i se zicea Getuli, adică diminutivul lui Get, Micii Geţi. La punctul median, echilibrant, la distanţă egală între Masageţi şi Getuli se aflau Geţii, fără alt epitet. Te afli spre Soare Apune, Roxana, nu te da de partea Atlanţilor. E adevărat că Mahdi-ul vine din Apus, dar se îndreaptă spre Răsărit.

Ex Occidente Dux, ex Oriente Lux.

Mă menţin la cele auzite: lumea se termină înaintea lui

1400 musulman, cu corectivul, că e vorba probabil de lumea modernă.

Guénon îmi scria că nu se atinge anul 2000.

Cât despre "peste o sută de ani", e cu totul neverosimil. Adu-ţi aminte de ce-ţi spunea părintele Argatu. În tot cazul cercetează într-una şi prin altă parte.

Interesant şi ingenios, cele ce-mi spui despre caracterul fatidic al sec. XIV., în Creştinism şi Islam.

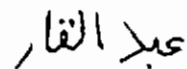
Până la plecarea noastră din Bucureşti nu am primit cartea ta poştală. Ai trimis-o în plic? E preferabil aşa, nu excită pofta vecinilor.

Pentru că eşti lângă mare, cultivă indefinitatea ca substitut al Infinităţii. Ştii că estul Algeriei şi Marocul se numeau în Antichitate Mauretania, Ţara Negrilor, tot aşa de negri ca şi Karaflak (Valahia Neagră, Val=Bel), Kara-Bogdan?

Anamnesis pentru Mauretania (din Falezile de marmură şi Heliopolis). Imi pare bine că l-ai urcat, pe tumul moscheii, Axis Mundi, pe Corvin, care şi el e "negru". Îl îmbrăţişez cu tandreţe, pentru că în loc de o banală iscălitură, îmi trimite un labirint.

În ce priveşte distanţa dintre noi, "comorile se găsesc în punctele de ruptură"; apoi: "plecăm pentru împărăţii în care nu numai distanţele dintre naţiuni se risipesc, dar în care obiectul vizat desfiinţează distanţa dintre punctele vizate, ca o ogivă".

Salutări cordiale lui Gri.

Fălticeni
10.8.77

Ai primit lunga mea scrisoare? Îţi mulţumesc pentru c.p. a ta metafizică: Fenixul, Anca, în haine de dolii, prosternat sub tărie, pe deşert. Eu citesc mult şi-am găsit lucruri admirabile: Ciobani preoţi şi regi! Îţi trimit propria noastră imagine, la Miezu-Nopţii.

Indisolubil dar sub orizont.

A.Q.

16.08.77

Dragă prietene,

Am primit scrisoarea matală și întârzierea răspunsului e de natură muzicală: certitudinea că anumite *Stimmungen* nu pot fi transmise la justa lor vibrațiune, decât prin mișcarea circulară a luminei și nu prin vorbe (I). Folticenii rezistă asaltului din ce în ce mai virulent al modernizării. Când te urci pe dealurile dimprejur *ascensio montis* devine o *ascensio mentis*. Totul e să adulmeci vestigiile. În numeroase colinde apar doi vulturi suri care se bat pentru un *fulg de aur*, luat apoi de colindători și dăruit gazdelor.

- Și noi am umblat/codrii am vânat/și noi am vânat un sfârșit de aur.

Abia acum câteva zile a sosit aici volumul lui Boccaccio, *Filocolo*; Hölderlin nu a sosit dar e așteptat la librărie.

Fragmentul de bocet pe care mi l-ai trimis e unul din cele mai beatifice pe care le cunosc. Îți dă impresia că țara de dincolo de negură e mai mult accesibilă, prin huciuri, vâlcele și ape decât prin culmi care arată popasuri de mari Mistere. Versul "la drum de plai" face bocetul una din *membra disjecta* a Mioriței; "Feciorul de crai" e și Ciobănașul dar și Luceafărul, mai ales că seara e indicată ca spațiul intelectual al bocetului în primul vers.

Citesc acum cartea lui Traian Herseni "*Forme vechi de cultură populară românească*". Din ea, am citat fragmentul de colindă de mai sus. Teza este caracterul precreștin al colindelor. Ce zici de perla aceasta a Septemtrionului?

"Felul și modul în care se desfășura pășoritul oilor în vechime îl cunoaștem din pana cancelarului Ardealului istoriograful conte Niculae Bethlen care ne-a lăsat în memoriile sale o admirabilă descriere a vieții și activității păstorilor români. Acești păstori, zice Bethlen, trăesc de veacuri în fundul văilor ("pe un picior de plaiu"), ca niște republici mici separate. *Capul familiei este în același timp preot și jude.*

Schuré era ocultist *dans le pire sens du mot*, după formula lui Guénon. Nu cred că raporturile lui cu Wagner să fi

depășit planul estetic. Cuplul Radiane-Viviane, mi se pare o amintire a dublului aspect al lui *Kundry*.

Așteptăm, eu și Stella, cu multă bucurie venirea matală la noi. Te rog adu-mi "Caracteriologia lui Ludwig Klages" care e la mata.

Sper că dna Mihăescu s-a restabilit; transmite-i respectuoase sărutări de mâini. Salută călduros din partea mea pe dna Lilica, Radu, Raluca, Margareta.

Te îmbrățișez cu toată afecțiunea.

V. Lovinescu

(I) "izvor pecetluit în deșert, închis pentru cine vorbește; deschis pentru cei ce tac" (Verba Hermetis).

o. 20. 11. 2011

Dragă prietene,

Cant se fac liniște în mine, și atunci o mișcare circulară cu care din ce în ce mai ample se lărgesc pînă la capătul pămîntului (subteran, unde ești tu) și, trecînd la liniștea, se întorc la mine. Cante se realizează, asta prin citirea clipe de reculegere, apoi, cități mici departe.

Am dată sech spurs! Si pot comunica atât de puțin, chiar din punct de vedere cantitativ! Îți mulțumesc pentru ai pînă mîntuiri din cartea mea poezică în mîștile Metamorfosis și am să buget și glume ieftine Roxana, sentimente de îngrijorare nocturne, și Fenixul și un indubit un păstori. Amare (asta am a) poezie

Fălticeni
21.08.77

Dragă prietenă,

Caut să fac liniște în mine și atunci o mișcare circulară cu unde din ce în ce mai ample se lărgește până la capătul pământului (adică, unde ești tu) și, trecând la limită, se întoarce la mine.

Caută să realizezi asta prin câteva clipe de reculegere, apoi, citești mai departe.

Am atâtea să-ți spun. Și pot comunica atât de puțin, chiar din punct de vedere cantitativ.

Îți mulțumesc pentru că ai prins nuanța justă din cartea mea postală cu măștile. Mă temeam să n-o iei drept o glumă ieftină. Roxana, suntem două păsări nocturne, și Fenixul s-a îndoliat, nu pentru că moare (asta nu o poate) ci pentru că trece, pentru noi, dela Manifestat la Non-Manifestat. E bucuria soarelui de Miezul Noptii. Și coincidența cu ziua ta.

Un fapt semnificativ: știi poate (e și în cartea pe care mi-ai trimis-o; îți mulțumesc; e un haos de fapte juste și de elucubrații) știi că termenul *Inca* nu desemnează un popor sau o castă, ci o singură persoană, un Zeu-Om axial și central la Indieni. Or, în arabă fenix se spune *Anka*; dacă punem semnul - deasupra literei incipiente, se citește A عنتا; dacă punem semnul dedesubt, se citește I, عنتا, este deci *Inca-Fenix, Anka*. Cartea ta postală plasticizează aceste idei în tribulațiune.

Vorbeam de coincidențe; ele sunt vestigiile calitativului în lumea noastră. De ex. m-am dus cu trenul la Preutești, punct de plecare de excursii pentru mine. La intrarea în vagon, un sicriu gol... Peste două ceasuri, m-am întors cu acelaș tren. Când m-am coborât în gară la Fălticeni, din alt vagon se coborau... Radu și Margareta, veniți să facă un reportaj despre Rădășeni și orașe din Bucovina, în revista lor.

A doua zi ne-am dus toți patru (cu Stella) la Baia, lângă Fălticeni, fosta capitală a Moldovei. Am vizitat biserica

făcută de Petru Rareș în 1532. Spre uimirea mea, care o văzusem de zeci de ori, am observat brusc că fațada închipue un cap de mort, din cauza deschizăturilor din zid unde sunt clopotele.

Până și fosele temporale există.

Biserica Craniului = Biserica Neagră.

Toți ceilalți au recunoscut faptul. Or, când ne-am întors acasă, am găsit "The Courier" trimis de tine (cadou admirabil care ne-a transportat pe toți); la pag. 15 este un admirabil cap de mort sculptat. Stella, cea mai imparțială, pentru că cea mai profană, a exclamat: uite fațada bisericii lui Petru Rareș.

Că în intenția lui Petru Rareș și a arhitecților săi, a fost să închipue un cap de mort, început, poartă de voiaj infernal o arată ochiul al treilea, frontal, simbolizat de un triunghi. Or, în tantrism, ochiul dintre sprâncene e reprezentat printr-un triunghi. În biserică se intră prin ușa situată pe axa verticală a celui de al treilea ochi. Intenția inițiată a voevodului, nu mai poate face îndoială. Florin a făcut acum vreo zece ani o fotografie a bisericii; dacă o mai are și-o trimite și ție.

Înainte de a lua domnia, Rareș a fost pescar; adică *Le Roi Pêcheur*, numele Regelui Graalului. Ca pescar e și navigator, ca și Charon care conduce în barca lui morții peste Styx. Deci Rareș e un zeu negru, ca și Zalmoxis și el subteran. Prima fază a lui Magnum Opus hermetic, se numește Nigredo, l'Oeuvre au Noir, simbolizată de un craniu. Urmează l'oeuvre au blanc: Biserica Albă tot din Baia, a lui Ștefan cel Mare, or, l'Oeuvre au Blanc e numită și l'Oeuvre

au Vert. Vezi Legătura. "Biserica Neagră, Biserica Albă"

Pentru că suntem la simbolismul Negrului, Florin mi-a trimis o "*Cântare pentru cel dus*", divină: - Seara va-nsera / Gazdă n-ai avea / Și-ți va mai ieși / Vidra înainte / Ca să te-spăimânte / Să nu te spăimânți / De soră s-o prinzi / Că vidra mai știe / seama apelor / Și a vadurilor / Și ea mi te-a trece / Ca să nu te-nece / Și mi te-a purta / La izvoare reci / Să te răcorești / De mâni până-n coate / De fiori de moarte / Și-ți va mai ieși / Lupul înainte / Ca să te-nspăimânte / Să nu te-nspăimânți / Frate bun să-l prinzi / Că lupul mai știe / Seama codrilor / Și-a potecilor / Și el te va scoate / La drumul de plai / In dealul cu jocul / C-acolo ți-e locul / 'n câmp cu bujorul / c-acolo ți-e dorul.

... Degetul pe buze... Îți dau ca test să-mi comunici toate reflexiile produse, de această adiere din veacuri, din Țara de dincolo de Negură. Voi spune apoi pe ale mele. Deocamdată, ce zici de celălalt tărâm care e un joc pe deal? Deatunci, oriunde se unește pământul cu cerul, pe dealuri, munți, câmpii, văd jocuri de Sânziene.... Mișcarea circulară a luminei...

L.

Folticeni

Beiram, 1398, 15.9.77

Draga mea Nichtsisolde

Am primit ieri cartea ta postală și azi, de Beiram, scrisoarea ta. Sunt dezolat că n-ai primit o lungă scrisoare, în care îți ceream păreri despre lucruri interesante.

Am citit cu emoție rândurile tale. Eu n-am cunoscut nici o zi în ambianța islamică. O faci tu pentru mine, prin delegație, cu multă finețe și luciditate. Nu ești lentila, ci ochiul meu.

Te felicit pentru ideea care până acum nu-mi venise că "die Nichts-Isolde" e vâlul, vestibulul lui Isis. Idee strălucită; felicitări. "Nimeni nu mi-a ridicat vâlul" scrie pe inscripția de pe statuia lui Isis la Saïs; deaceia "die Nichtsisolde" este o determinațiune negativă, dar pe o multe de cuțit, poate

deveni Abisul.

Apropo, de "Nichts" ce zici de versurile lui Rilke dintr-a șaptea elegie:

"Immer ist es Welt

"und niemals Nirgende ohne Nicht".

"Mereu este lume / dar niciodată, nicăieri

"fără Nu.

Adwaita.

Cu tandrețe,

A.Q.

[Handwritten signature]

Folticeni

2.10.77

Salaam alikum, draga mea entuziastă. Sunt fericit că ai sesizat în mod global și intuitiv, trăirile complexe pe care le-am avut în timpul Ramadanului, care și el este o moarte, în felul lui. Nu foamea mă stinge ci extincțiunea ca o lumânare pe care o sleește flacăra proprie. Ai fost tovarășa mea pe cărări în zigzag, încâlcite. Am trecut amândoi prin portalul craniului (Golgotha = craniul) și am impresia că ne-am făcut prieteni din vidră și lup.

În treacăt, confirm primirea scrisorii cu iconițele cu Maria; aceea a Stellei e pusă la Răsărit printe celelalte icoane. Noi credem că vom fi la București prin jurul lui 1 Novembre.

Ceiace e admirabil și înalt metafizic în bocetul pe care ți l-am trimis este că entitățile ocrotitoare și îndrumătoare, înspăimântă la început și pe drept, pentru că toate, craniul, vidra, lupul, dacă nu le dai semnul just de recunoaștere, parola, devorează. Recitește articolul Kala-Mukha din *Symbols*. Lupul e și lupa "che di tutte brame sembiara cerca nella sua magrezza", "care de toate foametele părea încarnată în slăbătura ei", "e dopo l' pasto ha fame piu che pria", "și după mâncare îi este foame mai mult ca înainte". Trebuie să ne înspăimânte și chiar să ne devoreze, pentru că numai reduși la materia primă, putem reînvia pe celălalt tărâm.

Dar lupul în ipostaza sa supremă, metafizică, este admirabil înfățișat de Jünger: "Ejnar percepu marele geamăt etern, fâlfăitul de aripi al neantului... un om-lup care dă târcoale printre ruine, afară, departe. Apoi îl străbătu un fior violent. Era lupul Fenrir ce-și înălțase glasul care se auzea mai departe decât luna, decât Sirius. Calea laptelui era balele ce i se scurgeau din bot. Pământul își revărsa măruntaele"

Constelația Crucea Sudului nu o vezi pe bunul motiv că se află în cerul austral. Numai Dante o vede când iese din Infern, la antipodi și e o enigmă cum știe de dânsa, deoarece navigatorii europeni nu navigaseră încă pe vremea lui, pe tărâmul austral al pământului.

Gestul lui Florin a fost Zen când mi-a trimis "Cântarea", dar mai degrabă a fost un *Upaguru*.

Intuițiile tale sunt juste dar le-ași vrea mai riguroase, mai strânse. Prea se amestecă unele cu altele și asta poate crea haos. Niște păzitori de prag, precum vidra și lupul nu sunt *direct* determinațiuni negative; își pierd precizia și conturul când sunt contractate. Păstrează-ți sângele rece, Roxana. Fructele Arborelui Vieții sunt cristale, deci reci, și chiar în cântec, vidra "ne poartă la izvoare reci". Abluțiunea se face cu apă rece, Cerul Suprem e Cerul de diamant. "Nemuritor și rece" a lui Em. nu e o vorbă goală.

Lupul duce la același "loc" calitativ, în aceeași geografie sacră, ca și Miorița: e "Hermes psychopompos". Chiar versurile seamănă: că el te va scoate / la drumul de plai / la un fecior de crai (Hyperion) / să te ducă-n rai (o gură de rai) / c'acolo-i de trai / la dealul cu jocul (pe un picior de plai).

Pentru că ai pomenit în scrisoare de Eros Kosmogonos, îți voi cita pe Klages care descrie admirabil această beție contemplativă care se naște, ca orice cunoaștere, din unirea sufletului cu o imagine cosmică:

"Nu se poate încerca să numeri prilejurile care permit intrarea ființei însuflețite în cercul înflăcărat al beției erotice. Se poate produce la simpla vedere a unei ființe iubite (aparținând, fie aceluiaș sex, sau sexului opus, fie regnului animal sau vegetal), se poate produce la respirarea unui

parfum, la gustarea unui vin, la auzul unui sunet, în contactul unei ramuri ude. Se poate naște în stare de veghe, ca și în somnul cel mai adânc. Își celebrează orgiile (procesuni sacre) în suflul furtunilor primăvăratice în fața firmamentului spuzit de stele, pe vârful înflăcărat al munților (dealul cu jocul), în răpăitul grindinei, în tumultul valurilor care se sfarmă de stânci; printre fulgerele primei dragoste, dar și în strânsoarea destinului care sfarmă pe extatic. E voluptatea ascensiunii ca și voluptatea declinului care sfarmă pe extatic și moartea chiar se schimbă în transformare dureros beatifică. În clipa etemă a înfloririi ei este: delir de liberațiune, răpire cristalină... seamănă așa de puțin cu o stare de nevoie oarecare că trebuie să definim impulsivitatea care locuiește în ea ca o revărsare, o difuziune vibratorie, ca o dăruire de sine fără limită. Nu-i nici nevoie, nici lipsă, ci supraabundență de plenitudine izvorândă, flacără încoronată de scânteii de aur, gestațiune grea de lumi. Obiectul pe care-l lovește raza sa străluce îndată de o frumusețe fără nume, locul unde i se pune piciorul se acopere de mănunchiuri de flori și strânsoarea sa liberează zeul înlănțuit din lucruri și din oameni".

Dar contemplarea lui Eros Kosmogonos e și teribilă: "pentru acela care-l contemplă cu ochii spiritului, viziunea lui Er. K. nu e numai tragică; este și de o oroare insondabilă: *Gorgo Medusa*". (Capul de mort, intrare la biserica pescarului Rareș; Rareș e vidra).

Imbrățișez cu dragoste pe Corvin. Stella îți mulțumește pentru iconiță.

Eu caut să-mi coordonez ideile în vederea unui studiu despre finalul Divinei Comedii și a metafizicei gestului, despre care am discutat mult cu Radu și Florin.

A.Q.

الحمد لله رب العالمين

Folticeni

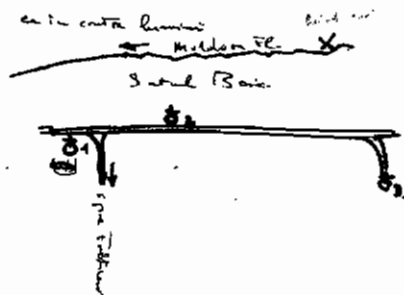
Dragă Roxana

Am primit scrisoarea ta și mă bucur de aceste vibrațiuni concordante, devenite ecou.

De cine e și cum se numește cartea care vorbește de patronul meu Abdul Qadir? Spune că în anumite țări orientale cuvântul *sabil* devine *salib*. Întreabă pe vreun arab învățat dacă e adevărat și dacă *salib* înseamnă cruce. Sebil. Sibila.

Voi încerca să traduc minunatul poem pe care mi l-ai trimis.

Îți trimit o fotografie destul de proastă, dar suficientă, pentru că ne interesează, a bisericii lui Rareș, înfățișarea de *caput mortuum* izbitoare. După ce o privești în față, întoarce-o pe dos și uită-te la ea în contra luminii.

- 1) Bis. lui Rareș Vidra
- 2) Bis. lui Alexandru cel Bun
- 3) Bis. Albă a lui Ștefan cel Mare

X. Marele X, care însumează celelalte secrete

Alb, Lumină în grecește LUKOS, Lup Lumină.
Tradițiile spun că în zidul Nord-Est al Bisericii Albe se găsește zidită cheia X-lui de pe malul drept al Moldovei.
Sunt curios să știu reflexiile tale. Scrie-mi.

سبيل القادر

Folticeni
3.XI.77

Dragă prietenă,

N-am mai primit nimic. Ți-au sosit scrisoarea și fotografia? Ne-am mai amânat venirea, dar înainte de 15 vom fi la București. După o minunare cosmologică ruginiu-viorie, peisajul a devenit intelectual; copacii au devenit figuri geometrice. Dar, spune Pascal, "proporțiile geometrice devin sentimente".

A.Q.

يا روكسانا ، يا عبد القادر

București
12 Noembrie 1977

Dragă Roxana

Zilele acestea m-am întors la București, pe care l-am găsit sinistru fără tine. Am găsit scrisoarea ta și a doua zi am primit pădurea sacră care m-a răpit în basm. Stella a primit și ea felicitarea pentru care îți mulțumește.

Sunt tușat de formele pe care mi le scrii în arabă. Când te adresezi cuiva, trebuie să pui vocativul, adică monosilabul Ia, în

arabă, așa că, يا روكسانا ، يا عبد القادر , nu-mi spui dacă ai primit fotografia (nu schema bisericii lui Rareș).

Îți mulțumesc pentru poemul muhammedian pe care nu-l cunoșteam. E o hemoragie care a răscolit-o pe a mea. Sunt profund sensibilizat.

Am terminat un studiu de 15 coale pe care-l voi citi în după amiaza aceasta în grup. Ți l-aș trimite în întregime dar e strict interzisă trimiterea a ceva care e susceptibil de publicare în străinătate, dacă nu a trecut printr-o comisie de cenzură. Îți fac un palid rezumat. Se numește *Trestia de Aur*, important simbol masonic.

...Percepția părții subtile a lumii a devenit o cvasi imposibilitate. Mai demult era curentă... Breslele sacralizate, ca

zidăria, vehiculau o influență spirituală... Descrierea lor amănunțită... Analogia cu organizarea Universului și cu Centrul Suprem... După această introducere, studiul simbolic al Mănăstirii Hurezu, Hu-hurezu. Știați că acest nume este un strigăt în noapte al păsării Hurezu, Hu-hurezu cum i se spune în Moldova? Mănăstirea este o pietrificare, o înlemnire, o fulgurațiune a acestui Mantra, Hu-Hu, persoana a treia singulară în arabă, *El*, cel mai important nume divin. Identitatea Supremă se spune în arabă *Hu-ya*... Descrierea unor portrete în frescă, a ziditorilor Mănăstirii. Toți țin o mână la piept și alta sub buric, ținând și o trestie de aur, reflex după Trestia de Aur cu care Îngerul arhitect din Apocalips măsoară laturele Ierusalimului Ceresc... Când săpau, puneau cărămizile, aruncau tencuiala, zidarii își ritmau lucrul cu Hu Hu, adică vorbeau în limba păsărilor... Portretele sunt ale lui Știrbei cel Negru (Negru-Vodă), Badea Părcălabul, Apostol "Vornicul Doamnei" (păstrătorul chivotului de Alianță, Portarul ei, Madonna Inteligenza); Istrate Lemnarul, Vucașin Pietrarul, Manea, vătaful de lucrări (cu alte cuvinte Meșterul Manole, veșnic viu, pe vremea lui Constantin Brâncoveanu).

Pe lângă trestii, ultimii trei țin în mână un compas, un echer, o secure (*Vajra*), simboluri stricte de masonerie operativă. Măinile personajilor așezate pe piept și sub buric, formează un Z care e litera trăsnetului. Tetragramul Hu-Hu (Tetragram = Numele mare divin din 4 litere), neîncetat rostit de lucrători și de huhurezii din pădure, impregnează Mănăstirea, transformând-o într-un Mantra pietrificat, ca pe unii eroi din basme vechi. Odată cu Hristos, murind și înviind zilnic pe masa pătrată din altar, Hu-hu-rezul-Fenix murea și învia pe cvadrilaterul mănăstirii și el cvadrilater-tetragram. Orice cvadratură este o ardere de tot, un Rug arzător, Mănăstire de Tămâie.

Personagiile au capul descoperit, jumătate ras, la dreapta și la stânga dar linia despărțitoare nu e o linie dreaptă, un diametru, ci o linie șerpuitoare. Deci, au Yin-Yang-ul pe craniu, Kundalini ridicat până pe vârful capului...

Acesta-i tâlcul mănăstirii Hurez, care ca și unele biserici dintr-un lemn, este o Mănăstire dintr-un fulger.

Ca olteancă te interesează cu atât mai mult aceste lucruri. Salutări afectuoase lui Corvin și lui Gri. Când voi citi, vei fi în fața mea pe canapea cu figura ta din zilele bune.

A.Q.

P.S. seara. Mare succes.

București
26.XII.77

Lerui Ler, Lerului Doamne,
Cine oare aicea doarme?
Doarme dumnealui de casă
În cămașă de mătăasă
Alături de jupâneasă...

Lerui Ler, Lerului Doamne,
A dormit cât a dormit,
Jupâneasa s-a trezit
și s-apucă de vorbit:
- Scoală Domnul meu iubit
Că ne-a nins, ne-a viforât!
Peste tot numai omăt
În grădină și-n pomăt!

Lerui Ler, Lerului Doamne,
Dumnealui că se trezea,
Pe fereastră se uita
Și la ochi se tot freca
Până când se dumirea
Și pe urmă așa grăia:

- Buna mea, frumoasa mea,
Culcă-te că nu-i așa!
Nu-i așa cum spui matală
Nici pe deal și nici pe vale!

În grădină și-n pomăt
Nu-i cum crezi mata omăt!

Lerui Ler, Lerului Doamne,
Nu ne-a nins, n-a viforât,
Ci doar vântul c-a bătut
Prin Grădina Raiului,
Peste vârful plaiului,
Flori de măr s-au scuturat
Peste noi s-au revărsat!

Lerui Ler, Lerului Doamne,
Floarea mărului, frumoasă
Peste cei din astă casă!

(Cules de Profesorul Vasile Popa și trimis mie ca urare)

Îți trimit acest colind, pe care dealminteri îl cunoști, dar
ca pe un Mantram care *trebuie* repetat fără încetare, în
amintirea lui 26 Decembrie, anul trecut, plin de sufluri
suave, ca boara din grădina Hesperidelor.

"Domnia Sa"

"Dumnealui", El, Indicibilul, se înfășură în gogoșa lui
de mătășă, ca Brahma, în cămașa de mătase a lumilor. Un
ciclu s-a sfârșit, altul începe; le desparte somnul Sandhya,
care separă două cicluri consecutive.

E una din cele 12 nopți centaurice.

L.

București
30.XII.77

...Mi-am întrerupt scrisoarea, pentru că mi-am adus aminte
de scena penibilă dela Florin, peste câteva zile, după
Crăciunul nostru și lumea mi s-a făcut cenușie. Dar suntem
în așa moment ciclic, că nici o lumină de far nu trebuie să se
piardă dară-mi-te, o ninsoare cu petalele Mărului Vieții.

...doarme alături de Sakti a lui, care prinde, feminin,
imediat și înaintea "Dumnealui", ambianța, dar sub forma ei
iluzorie. Interpretarea justă vine tardiv dar decisivă... Sau

poate, în adevăr, ca în clipa ciclică actuală, ninsoarea de
petale, să apară ca un vifor: rigoarea înfășurând mizericor-
dia. Fiecare din soți vede un aspect... "Dumnealui", "Dom-
nia Lui", adică "Ler Doamne Ler", indicibil, deși i se spune
un substitut de nume, "se freacă la ochi", ca să-i cadă solzii
depe ei și să vadă ce-i în dosul aparențelor.

"Buna mea, frumoasa mea". În grecește "bun" se spune
"agathos" iar frumos "Kalos". Din cele două cuvinte, Grecii
au făcut unul singur "KaloKagathos" "Frumosbun". Or,
frumusețea e "exaltare", "bunătața" e "amplare"; ter-
menul în întregimea lui, desemnează la treapta cea mai
înaltă, principiul dublei puteri sacerdotale și regale, adică
cecece reprezintă în tradiția noastră românească "Dum-
nealui", "Domnia Lui", "Ler Doamne Ler".

"Doar vântul ne-a adus o boare din Grădina Raiului", cu
parfumul ei specific, chintesențiat în petalele mărului. Aceas-
tă boare a trecut "peste vârful plaiului", ca să ajungă

Pe un picior de plai

Pe o gură de rai

"Flori de măr s-au scuturat-peste noi s-au revărsat. După
cum știi (vezi "*Le Roi du Monde*") din Arborele Vieții cade
o rouă care învie morții. În colindul nostru, roua se coagu-
lează în petale de floare de măr.

Îți doresc și-mi doresc, ca și peste noi să cadă roua. Ler
Impărat este numit și Domnul de Rouă.

Dă-mi precizări despre întoarcerea ta. Eu voi pleca la
Folticeni prin Mai. Studiul meu l-am citit în grup la 1
Decembrie.

"Cetirea Psaltirei să nu se oprească, cum nu stă Soarele"
e o vorbă a Sf. Vasile cel Mare, dar apropierea făcută de tine
cu Ogygia homerică unde sunt "revoluțiile Soarelui" e
extrem de ingenioasă și e o ratașare la Tradiția Primordială.
Felicitări pentru idee. Îți doresc ție, lui Corvin, lui Gri tot ce
doriți și să știți că între noi este o dublă alternare, o boare
purtând dela unul la altul, petale de măr. Aș mai avea multe
de spus, despre mânăstirile Pasărea și "Cocoșul" din Dobro-

gea, despre grup. Aștept întâi vești dela tine. Ce se mai aude cu Mahdiul?

A.Q.

P.S. Dacă mai ai în "Livre de Poche" cărți cu curiozități, zvârlite pe dulap, m-ar distra.

الحمد لله وحده

București
23.II.78

Dragă Roxana,

Am primit scrisoarea ta și mă grăbesc să-ți răspund pentru că sper ca mărtisorul alăturat să-ți ajungă în timp util: o dublă secure hyperboreană. Cu ea, poți să trăsnești și să învii pe cine vrei... Sper să rămân în afara fulgerelor tale.

Nu ți-am răspuns la ultimul mesagiu, pentru că îmi scriai atunci că venirea ta e iminentă. Așa îmi spunea și Irina.

Figura pe care mi-o trimiți e interpretată inexact*, după părerea mea. Nu poate reprezenta rotațiunea soarelui pentru că aici soarele, discul, e centrul imobil în jurul căruia se învârtă o labă de găină sau cocoș. Din acest soare spiritual, fulgurează când e scris în stele o labă de galinacee, marcând în locul pe care-l percută un *vestigium pedi* (centru spiritual), punct de pornire a unui ciclu, ca să nu mai vorbim de interpretările microcosmice. În centru se înscrie cocoșul solar. (Mănăstirea Cocoșe și ea un *vestigium pedi*). Îmi reamintesc că în Tradiția arabă, marele Sufi Abdu-l Karim al Jili vorbește de Cocoșul Alb, din fața tronului lui Allah. După părerea mea gravura ta reprezintă constelația Găinușei, a Pleiadelor, fiicele lui Atlas; reprezintă un centru atlant, e simbolul lui. Or, Africa de Nord, a fost unul din itinerariile migrațiunei atlante, înainte și după diluviu.

* Referire la lucrarea "Les grands symboles méditerranéens dans la poterie algérienne" dedicată lui R. Guénon de către J.B. Moreau (1976)

Ți-aduci aminte de basmele noastre, în care un castel de sticlă e ținut în aer de o labă de găină, castel ce se învârtă în jurul lui însuși, le Chateau Tournoyant? E mișcat de un suflu-șoaptă, exterior lui, deci de o linioară de swastică. În treacăt fie spus, nu-mi place că te afli într-un cimitir de vestigii și reziduri atlante; de-aceia îți trimit "ce-i mai mândru pe la noi", dublul baltag hyperborean, baltagul lui Dragoș, al lui Ianus-Iana, Io Ler Ol.

Ce-mi spui despre păsări, mă face să văd în fâlfâitul aripelor lor, micile perpendiculare ale swastice. Deaceia, o pasăre în zbor, e Dumnezeu immanent, real prezent în lumea noastră. Îți închipui concluziile asupra Metafizicii Gestului. Orice gest ritual sau ritualizat, ne transformă în păsări măestre.

Am îndrăgit diapozitivele trimise; și le voi păstra cu grijă. Cât despre proiectarea lor la Florin trebuie să ai delicatețea să intuești că nu vreau să te împart cu nimeni, nici măcar în imagină.

Eu și Stella, ne temem ca Florin să nu facă o mare prostie. Nu pot, sub nici un cuvânt să intervin și el nu aduce vorba. Lilica se înverșunează în sensul negativ și când vrea ea ceva... Nici o vorbă în corespondența ta cu familia Mihăescu.

Cât despre casetofoane, Patronul și omonimul meu e marele Sufi AbdulQadr. *Hizb-ul*, incantațiunea caracteristică a organizației Qâdiryah, întemeiată de el, este: de trei ori *aiatul Kursyi* (cap. II), *Fat'ha* și cele trei surate finale, câte o singură dată.

Toată afecțiunea mea, ție, lui Gri și lui Corvin, corbul alb care bate din aripi începătoare și nevinovate.

سالم عليكم
عبد القادر عيسى العلوي

o 239 al x11

București
27.II.1978

Dragă Roxana,

Am primit și cartea și scrisoarea ta. Ți mulțumesc din toată inima pentru ele. Văd că-ți amintești de vechiul tău prieten. Dar ca să-mi dovedești că-ți amintești de el *în sensul pozitiv al cuvântului*, pe lângă lecturile tradiționale pe care nu trebuie să le întrerupi, dar nici să le exagerezi, fii atentă la trăirea conștiințioasă a vieții zilnice, a datoriilor momentului, care, după cum știi, sunt un simbol, un substitut al Perpetuității, chiar al Eternității în lumea noastră. Mă gândesc într-una, mă rog pentru tine.

Imi pare rău că ți-ai amânat atâta vreme venirea. Ași fi fost fericit să te văd și sunt sigur, că apropierea spațială ar fi avut un efect pozitiv pentru amândoi. N-ai dreptul să-l faci să sufere pe Gri. Ce mai face scumpul meu Corvin? E remarcabilă concomitența visurilor noastre, dar asta are o influență bună pentru el? N-ar fi totuși bine să-l dai la o grădină de copii? Asta l-ar întări poate. Nu-l exalta. Nu e bine și prudent să pui un copil atât de sensibil cum e Corvin să învețe niște bocete atât de pregnante, de impresionante, chiar pentru un adult. Am primit un telefon dela Irina, care pe lângă necazurile ei, e foarte îngrijorată de tine. Stella vrea să-ți scrie. Tu scrie-mi mai des; eu îți voi răspunde la toate scrisorile tale, cum am făcut până acum. Dacă-mi trimiți cărți postale, pune-le în plic, căci din Tunis n-am primit nimic.

Inceputul suratei Lunei, nr. 54, e în adevăr impresionant și elocvent. În notă la sfârșitul versetului I... "et la lune se fend", găsesc în notă următoarea frază, drept comentariu:

"La lune fendue, signe précurseur du jour du jugement".

"Amin" supranumele Profetului, are valoarea numerică IOI, care e aceia a lui "Mikael", îngerul Judecării, care, în icoane ține un cântar în mână.

Ai auzit vorbindu-se de profeția Papilor Sfântului Male-

ahi? Fiecare papă are o deviză latină care-i indică și caracterul și evenimentele din vremea lui. După papa actual, care are 80 de ani, urmează unul cu deviza: "De mediate lunae", "Luna înjumătățită".

Noi, prietenii tăi, ne adunăm și citim, dar ne lipsești.
„Gândește-te Joia la noi.

L.

Fălticeni
1978

Dragă Roxana,

Dacă ne este scris să fim atât de multă vreme departe unul de altul, cel puțin să pozitivăm sensul negativ al situației, prin adagiul taoist asupra depărtării care face din inaccesibil, din depărtare, extrema plenitudine. Eros Kosmogonos. La mine, această problemă se impune prin necesitatea de a transmuta îndepărtarea în inefabil, *pe toate planurile*. Lucrul e simplu de spus, dar indicibil de greu de aplicat la fiecare moment al existenței.

Ca să arăt cât de concret se pune problema, că nu e vorba de o vagă aspirație, ci de lucrurile cele mai reale, este destul să-ți spun că punctul central al situației, pentru mine, macrocosmic și microcosmic, este Luceafărul. Este Balanța în vid de care vorbesc cabaliștii. Nu pricep și totuși simt că această nepricepere este Marele Secret. Teologie negativă. Când apare, Luceafărul manifestă Tăcerea și o clipă, se ridică capacul cerului de deasupra pământului; și ceea ce suflă ca o boare prin întredeschizătură, e mortal prin frumusețe. Cerul se unește cu pământul, când se despart în jumătatea de ceas verzue a Amurgului. Hyperion este un deget pus pe buze și constatarea asta solidarizează Luceafărul cu Metafizica Gestului. Nu pot să spun cum, dar așa este. Am o mulțime de note risipite asupra chestiunii, imposibil să le adun într-un tot coerent. Cum să formezi un tot din indicibil? Mai adaugă și foșnetul în care trăesc de vreo trei ani de zile și vei înțelege aspectul sacrificial al lucrurilor

MAHADIA Omul-Negru

A murit Papa; vine acum *De Mediate Lunae*.

Imi pare bine că ai găsit textul bilingv al lui Rilke. Eu l-am găsit la Folticeni, în unicat.

Imi dai vești despre tine, despre Gri, dar despre acel de care mi-e mai mult dor, Corvin, nu-mi spui nimic.

E Hyperionul tău?

Sper că scrisoarea te va găsi la București. Ține-mă te rog, în curent cu deplasările. Salutări dela Stella pentru voi toți.

Con toate afecțiunile
عليكم السلام يا روكسانا

București

2.4.1978

În noapte veghea un surâs - sau noaptea era un surâs - nu știu - misterele tăcerii. Dar câteva clipe acest surâs s-a agățat de fragila ta mască, fără ca tu să știi. Pe urmă l-au suflat adierile Persefonei și l-au dus; unde? Ridic din umeri, neștiutor. Cert este, că amândoi suntem nevrednici de el.

București

Mai 1978

Draga mea, reflexiunile alăturate ies din umbra nucilor, din lumina frunții tale și din fluturările tangențiale ale lui Corvin în jurul nostru. Peisaj înainte de toate simbolic a Trecerii, dar deaceia riguros real, copleșit de singura Realitate posibilă în lumea noastră. Suport legitim al unei călătorii într-o Arcadie pe care încerc s-o restituie paginile alăturate.

Et in Arcadia nos.

Arcadia Restituta

Chiar în momente diurne, lumina marilor opere de artă este crepusculară pentru că este filtrată, laminată între slava cerului și aroma pământului. E lumina care pătrunde în caverna platoniciană. Ea trece prin sitișca figurilor geometrice din intelectul creatorului și aceia a privitorului. Atin-

gându-le laturile, lumina foșnește și vâjje oracular în punctele cruciale ale ființei noastre, după necesara catharsis.

Toți cercetătorii recunosc existența unei geometrii sacre în arhitectură, unde e evidentă E mai puțin detectabilă în pictura din timpul Renașterii și Prerenășterii, totuși incontestabilă pentru cineva neprevenit. E vorba de o geometrie sacră calitativă, animând o operă inițiatică. Când esoterismul s-a evaporat din artă, a rămas numai reziduul unei geometrii închisoare, a cărei linii s-au transformat în gratii ca firele de păr ale Mamei Pădurii, în lanțuri, pe gâtul câinilor lui Făt Frumos. E Kali-Yuga artelor plastice, Aca-demismul.

În celebrul său tablou "Et in Arcadia ego", Nicolas Poussin încearcă să restituie sensul său polar Arcadiei, ținut arctic, cum i-o arată numele. În fund, doi munți, cele două coloane ale Templului, la dreapta și la stânga în perspectivă, a unui buchet de arbori și a unui omfalos, în fața căruia se află patru personaje: o femeie, oarecum deoparte, privind și însuflețind scena și trei bărbați, păstori. Unul e în haină albastră, altul în haină albă, al treilea în roșu, cer, suflu vital și intelect probabil, în organizațiile inițiatică din care făcea parte Poussin. Sunt culorile Beatricei în Paradisul Terestru. Reprezintă trei grade inițiatică. Doi au cârje și cununi pe cap. Al treilea, îngenunchiat ca să formeze cu picioarele lui o jumătate de swastikă, așa cum o vedem în desenele lui Villard de Honnecourt, citește, sau mai exact epelează, slovenește, inscripția de pe altar ET IN ARCADIA EGO, "Și eu am fost în Arcadia". Pictorul desigur, dar și privitorul dacă știe să se descurce. Altfel spus "și eu am fost la pol" și tabloul ne oferă o cărărie spre Ținutul Suprem.

Brațul care urmărește pe piatră inscripția e îndoit riguros în unghiu drept, formând deci un al treilea element de swastică. O lumină venită dintr-un izvor exterior tabloului proiectează o umbră rotunjită a brațului, prin urmare avem trecere dela dreaptă, la curbă, cu alte cuvinte, Poussin face o discretă, dar precisă aluzie la cvadratura cercului. Gestul păstorului e un *mudra*, un semn inițiatic, degetul mare și indexul răsfirate, celelalte trei strânse. Un alt păstor face

acelaș gest. Primul e de jos în sus, celălalt e de sus în jos. Gesturile se întâlnesc din direcții opuse pe umbra rotundă, mai precis, tangente pe cer. Brațul păstorului care face acest ultim gest, îndoit tot în unghi drept, adică formează un al patrulea element de swastică. Avem un tablou *initium operae* a cărei desăvârșire constă în structurarea corectă a swastice. Ea nu se poate efectua decât prin suflul Numelui Indicibil al Tetragramului. Și tetragramul ne sare în ochi printr-un substitut al lui, care nu este altul decât inscripția *Et in Arcadia Ego* compusă din patru cuvinte.

Se poate spune, că gesturile identice dar opuse, determină o scânteie, un Fiat între ele, amplificându-le într-un vârtej, ce va deveni Vortex, așa cum se cuvine locului unde Axa Lumii interferează planul nostru de existență.

Cele patru personaje din tablou formează o figură romboidală, adică un dublu triunghi unit printr-o singură bază, așa cum o găsim în "*La Grande Triade*". Axul care unește cele două vârfuri ale rombului este Avatarana, la capetele căreia se găsesc, unul din păstori și femeia, *Madonna Intelligenza*, oarecum numai martori ai operațiunii în realitate, condiționând-o, și însuflețind-o.

La jumătatea rombului, în triunghiul format de doi păstori și femeie, aceasta prin poziția ei împarte triunghiul în două, altfel spus determină bisectricea triunghiului. După noi, faptul indică o continuitate pytagorică în sec. XVII, iar femeia o prezență reală beatriciană în opera lui Poussin.

Între cele două extremități ale rombului, traviul inițiat se desfășoară lărgindu-se, apoi revenind iar la punct, după legile impecabile ale propagării lui Solve și Coagula.

Acest romb orizontalizat nu-i altceva decât figura Pietrei din vârful Unghiului. Misiunea celor patru e s-o verticalizeze, ca să fie pusă ca piramidă pe altar, pe omfalos, formând astfel hierogliful Polului adică a adevăratei, a Supremei Arcadii.

Mitul se oglindește din Transcendență în toate fațetele Imanenței. Cei trei păstori din Miorița s-au manifestat în opera lui Poussin, fără ca pictorul să-și dea seama numai

decât de aceasta. Femeia este, sau Maica Bătrână, sau oia sfântă.

روكسيكرين عبد القادر عيسى

الحمد لله وحده

Folticeni

Între masiva actualitate a ambianței folticenene și modualțiunile de ciocârlie a prezenței tale îndepărtate, se sfâșie un Vid, se ridică un balsam, un suflu gnostic, umil dar autentic substitut al Eternității; presimțire a unei prezențe niciodată prezentă, un dor ce se despoae, ca de coji, de circumstanțele care l-au ocazionat, ca vinul de strugurele călcat, o cetitoare care descifrezi acum, tainele pătimirii lui Dionysos. În această mistuire identică cu rugul Fenixului, ar trebui să ne consumăm și noi, carissima Roxana, pentru că altceva mai bun nu poate să existe și nu mai putem da înapoi. Maeștrii taoiști spun:

"Si vous voulez voir des prodiges et contempler des
"merveilles, ne vous inquiétez, ni de la distance
"des montagnes, ni de l'éloignement des rivières".

Nu voi ajunge niciodată la lacul, așa cum îl văd dela fereastră... și nukul dela o sută de metri nu ne va deschide o poartă, pentru că are dubla calitate antinomică de Păzitor și lucru păzit.

Am lăsat să treacă prima săptămână, ca să las timpul lucrurilor ce s-au scurs în succesiune să se etajeze în simultaneitate. Amintirea ta curge lin prin drumul dintre nuci, devenit în amintire, rău. Calea e de ajuns de lungă printre propileele funebre, ca să sugereze Indefinitatea peste care se suprapune, legitim Infinitatea. E singurul mijloc pentru a suscita saltul în calitativ. Chiar trecerea unui podeș reamintește Podul suscitată într-o clipă a zorilor, de către Mistrețul Alb al lui Creangă. Când înțelegem *aspectul tehnic* al Operațiunii, devenim colaboratori ai Demiurgului și ai Marelui Arhitect. Dacă am trecut podul dintre nuci, de ce nu am suscita un pod între București și

Folticeni, dar de data asta, intrând de-a dreptul în basm? Ar trebui să devenim mituri, unul față de altul. Mitologia răsare ca un strat de flori sub pașii noștri și asta, fără umbră de literatură. Totuși ași vrea să-ți spun cu simplitate că mi-e dor de tine și de tot ce reprezinți.

Citești cartea lui Nietzsche cu aceeași fervoare cu care a fost scrisă?

Ce fac Gri, Corvin și ceilalți?

Voi încerca, dacă pot, să-ți vorbesc despre trăirea de aici. Îți spun doar, că dela Dolhasca, am intrat într-o Impărăție Verde. Aerul jilav reda subtilitatea ambianței. Nu vegetația înverzea atmosfera, ci aerul, *Prana*, înverzea vegetația.

عبد القادر

Fălticeni
Vara, 1978

Veche Baladă engleză

Où avez-vous pris votre dîner, Lord Rendal, mon fils?

Où avez-vous donc pris votre dîner, beau jeune homme?

Oh, j'ai dîné avec ma bien aimée, Mère; faites mon lit, bien vite,

Car j'ai la mort dans le coeur et je voudrais m'entendre.

Oh! c'était un poison violent, Lord Rendal, mon fils,

Oh! c'était un poison violent, mon beau jeune homme

Las! oui, je suis empoisonné ma Mère; faites mon lit bien vite,

Car j'ai la mort dans le coeur et je voudrais m'entendre.

الحمد لله

عبد القادر

Fălticeni
Vara, 1978

Mă întorceam, ca aproape în fiecare zi, depe țărnul care desparte lumea noastră de groapa verde a Rădășenilor,

vegheată de Luceafărul ascendent, când soarele, descendent, se cobora în alte lumi. Luceafăr veghetor, Prim-veghetor. Se mistuia și își mistuia propria lui flacără, unind într-un singur punct începutul și sfârșitul. Luceafărul e Uroboros, șarpele ce-și mușcă coada și se înveninează pe el însuși. Deaceia, noi, fii Luceafărului, suntem otrăviți și otrăvim, toată viața noastră și după moarte. E ireversibil. Hyperion, pe când soarele cade la fund, se ridică, la fel ca o bulă de aer pe suprafața Apelor Superioare, cu tot alaiul lui Hyperion, ce din genuni Răsai cu-o-ntreagă lume.

Suntem Fii Crepusculului, Roxana. Luceafărul.

Maestrul nostru suprem, cu degetul pe buze ne învață în limbajul lui murd, să nu avem altă bestialitate decât aceea a Supremului, "nici altă finalitate".

E masefragor m'e dădea în gura mare.

Pești buchet de flori crepusculare, vorbim într-o mână să-l trimiți, dar mi se oprea grădina care desparte formidabile de țara ^{Tăriei} ~~țării~~; de aici, ți-am trimis, o porie virgină de hârtie, singur substituit autentice și legătură al indicibilului.

Pe această stradă l-a suprasaturat pe Lordul Rendal și te felicit pentru legătura pe care ai făcut-o cu Cavalerul torțos și cu Bafoanelor. Dublul cap androgin semnifică și ^{înșurub} ~~înșurub~~ autenticitate.

Suntem Fii Crepusculului, Roxana. Luceafărul, Maestrul nostru suprem, cu degetul pe buze ne învață în limbajul lui

mut: "Să nu aveți altă beatitudine decât aceea a Supremului, nici altă finalitate".

E naufragar m'ê dulce în questa mare.

Acest buchet de flori crepusculare, vroiam într-una să ți-l trimit, dar mă oprea prăpastia care desparte formularea de tăria tăcerii; deaceia, ți-am trimis o foaie virgină de hârtie, singur substituit autentic și legitim al Indicibilului.

Această otravă l-a suprasaturat pe Lordul Randal și te felicit pentru legătura pe care ai făcut-o cu Cavalerul templier și cu Bafometul.

Dublul cap androgin semnifică și unirea extremităților, lanus-Iana. Poezia e menționată ca "old english song" și, prea bine s-ar putea ca eroul ei să fi fost un cavaler templier. Cele două femei simbolizează aspectele malefice și benefice ale Vitriolului, care reunite, dau Materia Primă.

Caută de vezi Luceafărul depe drumul cu nuci; nu știu cât va mai fi vizibil.

Mă întorceam dela o plimbare, pe una din străzile lăturalnice ale orașului. O pereche de ploi se profila pe colina cu huciul și biserița dela Buciumeni. Un grup de copii, mai mici decât Corvin cântau o melodie simplă, mai mult o incantațiune. E vorba de "Omul Negru, care încă n-a venit". O cunoști? Dacă nu, ași vrea să i-o suflu eu lui Corvin, dacă și când ne vom revedea.

Îți mulțumesc pentru ilustrata Mrei Snagov. Mă lasă perplex, ca și pe tine. Litera e cât de colo und D și persoanele cărora le-am arătat-o spun la fel. Dar inscripția e în alfabetul latin, deci modernă... Dar semnificația rămâne IO; adică ⊙, Soarele, când se transformă în ⊙, cu Iod, e Agni care sângerează pentruca lumea să trăiască.

Cred că ai intrat în vacanța ta de două luni. Scrie-mi unde te găsec, prin corespondență.

Stella îți trimite urări de vacanță plăcută și odihnitoare.

عبد القادر عيسى

Vara, 1978

Draga mea,

Coalele alăturate, deși scrise mai demult, ași dori să le primești ca pe un răspuns posibil la întrebările tale. Aștept să-mi confirmi primirea lor.

Cu toată afecțiunea,
L.

Hristos Sacrificator, Sacrificiu și Altar.

E Holocaustul veșnic în fața lui Dumnezeu.

Ca Sacrificator, (Mare Preot) în fața Celui Veșnic, face liturghia cosmică care în acelaș timp, e o laudă perpetuă Domnului și un sacrificiu. Sub acest aspect Hristos se identifică cu Omul Universal (Adam Kadmon). Dar Sacrificiul nu are numai un caracter de laudă a Domnului ci și de jertfă perpetuă necesară pentru menținerea și susținerea întregii Făpturi.

E sacrificiul perpetuu al Mielului, al cărui sânge vivifică și întregul Univers, alcătuindu-i substanța primordială. Sub acest aspect Mielul e asemănat și cu o inimă ale cărei pulsații alternative (sistola și diastola) trimit sângele divin în toată Creațiunea, animând-o (inima lumii). Deaceia omul trebuie să-și potrivească bătăile proprii lui inimi (în sens propriu și figurat) cu ritmul pulsațiilor Inimii Lumei, prin rugăciune, trăire conformă cu legea dumnezească, meditație și trezvie și discriminare. Inima Lumii e în același timp și poarta strâmtă; numai prin ea se poate trece la Dumnezeu. Un simbol identic e și acel al Soarelui spiritual, prin a cărui centru trebuie să treci. Cine se prezintă la poarta soarelui fără să fie complet sărac cu Duhul, adică cine mai este încă Eu, e ars de focul Soarelui.

Producerea Manifestațiunei implică și resorbirea ei (evoluție, involuție). Manifestațiunea nefiind identică cu Dumnezeu, care singur e infinit, are un început; având un început are necesarmente și un sfârșit. Acest început și acest sfârșit au loc în acelaș punct, și punctul acela este "Tronul", pe care rezidă plinătatea slavei lui Dumnezeu (Metatron,

Omul Universal Profetul, Sf. Fecioară, Planul Profetic). Acest Tron este în același timp și Altar Veșnic în fața Domnului, Holocaust și Mare Preot. Producerea Manifestațiunei de către acest punct este echivalentă cu un sacrificiu deoarece acest sacrificiu e substanța însăși a Manifestațiunei (Sacrificiul perpetuu al Mielului).

Punctul cuprinde o serie de posibilități în indistincțiune, și în perfect echilibru. Pentru ca aceste posibilități să se producă, să se manifeste, se produce o ruptură a acestui echilibru, ruptură care e identică cu sacrificiul (Hristos frângând în două pâinea eucharistică).

Punctul primordial care produce și resoarbe manifesta-rea...

Mikael însemnează literalmente "care e cu Dumnezeu" *Mi Ka El*.

Prin urmare, plenitudinea lui Dumnezeu se reflectă și se odihnește pe el ca pe un tron. Pe de altă parte, acest punct primordial e identificat cu o carte; Cartea Primordială. Prototipul tuturor cărților sfinte, Evanghelia Eternă din Apocalips, Coranul ceresc din tradiția musulmană, din care cărțile sfinte din lumea noastră sunt numai aspecte adaptate la anumite condițiuni ale Ciclului.

În arabă, această carte este numită *umu'l Kitab*, adică mama cărții, Cartea matrice.

În creștinism, această carte e reprezentată uneori cu șapte peceti și cu Mielul care odihnește pe ea; iar o asemănare cu Maica Domnului. Dealtminteri analogia e evidentă. Cartea e Maica Domnului, iar literele din ea formează Cuvântul, Verbul, adică Hristos. Prin urmare, ajungem iar la ideea de Tron. Poți vedea cum aspectele cele mai diferite se împacă între ele și se identifică în esența lor profundă. Cartea nefiind desfăcută foile ei reprezintă stările de manifestare, planurile de existență nemanifestate încă, așa cum și sunt în Prakriti, substanța Primordială, identică iarăși cu Maica Domnului.

Vara, 1978

Adaugă la scrisoarea precedentă și aceste rânduri. În plic sunt flori de pe Glimeia.

Îți sărut aripele.

A.Q

Dumnezeu, Infinit, a creat dintrânsul Apele Primordiale, înaintea oricărui lucru creat. Aceste ape primordiale sunt Înțelepciunea (Sofia) lui Dumnezeu, în care erau cuprinsă în stare de gemeni, de posibilitate, de indistincțiune, tot ce avea să fie mai târziu creat. Apele primordiale, Înțelepciunea mai sunt denumite de simboluri ca Otomul Fermit, Fecioara, căsca Sf. Fecioara pe pământ nu s-a putut descurca manifestare.

Geneze spun că sufletul lui Dumnezeu, umbla deasupra Apele, și ael suflet care servea ca un fel de psihic al Verbului (care în rola omenească dormita: nu e putut promite nimic un cuvânt care să nu fie putut de respiratie), a produs din Apele Primordiale Forța creațiunea.

Pentru, trebuie să înțelegem seama de un adverb fundamental: asemănarea dintre un Univers și Om, asemănarea dintre Macro-cosmos (lumea mare, Univers) și Micro-cosmos (lumea mică, Omul). Tot ce e găsit în Univers se găsește,

Dumnezeu, Infinit, a creat dintrânsul Apele Primordiale, înaintea oricărui lucru creat. Aceste ape primordiale sunt Înțelepciunea (Sofia) lui Dumnezeu, în care era cuprins în stare de gemeni, de posibilitate, de indistincțiune, tot ce avea să fie mai târziu creat. Apele primordiale, Înțelepciunea,

mai sunt desemnate de simboluri ca Eternul Feminin, Fecioara, căreia Sf. Fecioară pe pământ nu i-a fost decât o manifestare.

Geneza spune că suflul lui Dumnezeu umbla deasupra Apelor, și acel suflu care servea ca un fel de vehicul Verbului (ca și în vorba omenească obișnuită: nu se poate pronunța nici un cuvânt care să nu fie purtat de respirație), a produs din Apele Primordiale toată creațiunea.

Acum, trebuie să ținem seama de un adevăr fundamental: asemănarea dintre Univers și Om, asemănarea dintre Macrocosm (lumea mare, Univers) și Microcosm (lumea mică, Omul). Tot ce se găsește în Univers se găsește și în om, și tot ce se găsește în om se găsește și în Univers.

În virtutea acestei legi fundamentale, acel Principiu feciorelnic, virgin din Univers și din care Dumnezeu a creat lumea, se găsește și în om, însă din cauza deviațiunii acestuia, din cauza căderii, a păcatului originar, e acoperit de materie, de sgură, cum e diamantul acoperit de pământ și pietre fără valoare.

Cum să aduci la suprafață, cum să *liberezi* principiul virgin din tine? Prin asceză, prin osteneală duhovnicească, prin rugăciune, care *exaltează, înmulțește* principiul virgin. La un moment dat se produce o moarte, și tot ce e impur și grosolan în noi; *putrezește* ca orice cadavru, iar principiul virgin își reface apariția, iese la suprafață. Atunci dela sine duhul lui Dumnezeu se scoboară asupra lui (duhul și apa din evanghelie) și se produce o Imaculată Concepție, ca la Nazaret, iar Hristos se naște în noi ca în Sfânta Fecioară, Hristos căruia Hermetiștii îi spun și *Piatra Filosofală* (Christus erat Petram).

31.07.78

Dragă prietene,

Și eu stau în bârlogul meu, pe care l-aș vrea și mai închis, pentru că așa cum este acum, e încă permeabil "à cette maussade fin de cycle". Numele de "disamblanță" concasează tot ce este sub soare. Nu găsești că de aici ar putea fi

elaborată o metafizică a gestului?

Imi pare rău de veștile melancolice pe care mi le dai, în ce te privește. Îngrijește-ți bine sănătatea: ne este prețioasă la toți.

Aștept cu o vie bucurie venirea matală la Folticeni. Ea constituie o oază pentru mine. Peste câteva zile încep asprul post de vară ce se va termina pe la începutul lui Septembrie.

Vă mai adunați în grădinița-insulă din dosul casei din Mihăilă Radu? Imi pare bine că nu ați întrerupt lecturile. Iarăși metafizică a gestului, nu ontologia lui, *nota bene*.

Imi pare bine de succesul Ralucăi și aștept cu interes lectura lucrării ei. Am primit o scrisoare dela ea, dar, bineînțeles, n-am putut prinde dialectica tezei. Scrie că, după mare, se duce spre Dorna și că va trece și pe la noi în prima jumătate a lui August. E timpul cel mai potrivit și ne va face plăcere popasul ei.

Am primit dela Roxana o scrisoare cu considerațiuni interesante. I-am răspuns; e aproape o lună și de atunci, n-am mai primit nimic. Nici nu știu dacă e în București și, eventual, unde se află. Nu-mi place singurătatea în care se confinează.

La noi, în timpul priveghiului de Sf. Ilie, la biserica cu acest nume, s-a coborât Sf. Ilie, din nu știu care cer planetar, sau supra; întuneric în biserică, dar la lumina fulgerelor continue se putea citi. Ce Boanerges a fost? Brazi rupți cu duiumul, pădurile dela Preutești devastate. Pluta enormă, mult centenară, vis-à-vis de cimitir, smulsă ca o buruiănă și omorând doi oameni ce se adăpostiseră sub ea. Și asta în trei minute!

Sper, că o să-mi poți face rost și mie, să citesc nuvela lui Hermann Hesse. După ce spui, e pasionantă. Acest ultim Hohenstauffen, e Frederic I, dispărut în timpul cruciadei. Frederic II e marele om al Fedelilor d'Amore, și sunt prezumții că el a suscitât Roza + Crucea.

Și în Moldova brăul de piele e numit șerpar; are șarpele pe el, încrustat. Cu toată dragostea, pentru toți. Respectuoase sărutări de mâini d-nei Mihăescu.

V.L.

P.S. Când vii n-ai putea aduce *Le Yoga* de Mircea Eliade? Și Bertram.

الحمد لله وحده

Fălticeni
Vara, 1978

Dragă Roxana,

Am primit scrisoarea ta, suport al unei adieri care venea de "foarte departe și nu prea", de deasupra orizontului unde Hyperion ne vorbește cu degetul pe buze, unde Apele Inferioare se varsă în apele Superioare și invers.

Îți mulțumesc pentru vederile de la Hurezu. Farfuriile smălțuite de acolo au un motiv care se numește "pană de cocoș"? Știai că mai demult se numea "pană de huhurez"? Nocturn-diurn. Am primit acum vreo zece zile o scrisoare dela Radu cu niște observațiuni ingenioase asupra basmelor și mai ales asupra breslei povestitorului. Sunt pe cale să-i răspund. Îți voi trimite și ție aceste observațiuni, ceva mai dezvoltate. Am descoperit lucruri admirabile: exemplarul tău va fi, din această cauză exemplarul original (câteva pagini) mai ales că nu va avea forma unei scrisori.

Demult încerc să scriu ceva despre Metafizica Gestului. Am fost totdeauna intrigat de ce înțelegea R. Guénon prin acest titlu al unei viitoare cărți pe care nu a scris-o până la dispariția lui.

Nu merge. Aproape tot ce-am găsit e de natura "Simbolismului Gestului" ceiace nu e deloc același lucru cu Metafizica Gestului. Nu ies decât fulgurațiuni care se învârtesc în jurul lor, ca Scorpionul care se împunge cu propria lui coadă și moare. Uroboros mai înveninat decât Șarpele.

Gestul metafizic, se sleește; e definiția lui. I-am citit lui Florin, câteva însemnări sumare, în umbra Voevodă la biseriței din dumbrava dela Buciumeni. L-au interesat.

Până atunci, dacă ai vreo idee, comunică-mi-o. Armonia gesturilor metafizice, o evertuează, o coordonează Lu-ceafărul.

Îmbrățișări lui Corvin, salutări afectuoase lui Gri.

Ție-ți trimit un gest metafizic, care suprimă distanța prin pozitivarea ei.

سalam عليكم
عبد القادر عيسى

Fălticeni,
20.9.1978

Dragă prietene,*

Îți mulțumesc pentru intersanta matale scrisoare. Povestea cântărețului orb japonez e bine repovestită de Lafcadio Hearn, în cartea lui "Kwaidan".

"Orbete" înseamnă exact "cam orb", de unde "a orbecăi", lucru ce-l face un om cu privirea paienjenită. Între orbete și lume se interpune o "grilă" care o geometrizează. "Orbetele" suprapune pe lume o pânză de păianjen care o "cvadratrizează", prim popas spre integrațiune. "Orbetele" și "Orbul" ar putea (fi) pe circumferința și Centrul unui cerc spiritual. N-aude, n-a vede...

Te rog recitește "Orb sărac" din "Hanu Ancuței", în care se indică limpede transmisiunea dela gură la ureche a "Mioriței". Orbul își întovărășește cântarea cu cimpoiul, care, cum știi se umflă în prealabil; rezultatul este un suflu omogen, curgând imobil ca Okeanos, deasupra alternanțelor de "inspir" și "expir"; hindușii îl numesc *sarva-prana*, ison cosmic. Acest suflu e *Anima Mundi*, pe când lira vechilor rapsozi e prin excelență un instrument de percuție și de ritm.

Apolon jupește pe Marsias, adică purifică suflul pasional. E posibil să-i fi transformat pielea în cimpoi.

Am impsria că Socrate "regresa" spre sfârșitul vieții sale, urca în sens invers, spre mit, lăsând pe Platon să se descurce cu dialectica. Platon mergea la vale. Ultimul și cel mai voluminos dialog al său, neterminat este "Legile", un compediu indigest de bune intenții neaplicabile. Socrate nu a

* Poetul Radu Vasiliu

pediu indigest de bune intenții neaplicabile. Socrate nu a scris nimic; toată învățătura sa a fost orală, deci "rapsodică" în esența ei.

Sunt cu totul de acord asupra tâlcului orbirii multor rapsozi. Cauza este concentrarea asupra *Parașabda*. Diversitatea și distinctivitatea lumii dispar în Verbul, în Eterul central. Rapsodul e un pustnic stylit. Când cântau se reze-mau de o coloană.

Nu am dicționar grecesc aici, dar îmi amintesc că "Homerus" înseamnă "orb".

E de remarcat asonanța cu "O Merus", (muntele) Meru polar și cu coapsa lui Zevs în care se "maturește" Dionysos. E probabil că "Homer" desemna un "agregat" intelectual, depozitar al lui Parașabda, ca Vyasa în India.

Nu știu dacă-ți reamintești anumite amănunte din Odysea. În esența ei, este un poem inițiat bazat pe simbolismul navigațiunii. Itaca reprezintă pentru Ullyse, reintegrarea în obârșii. Penultima sa etapă spre Itaca este "insula Feacienilor", pe care este aruncat de furtună complet gol, *Totapuri*, despuat de metale, adică în stare de "om primordial". După părerea mea, "Feacieni" sunt o modificare *deliberată* a Fenicienilor. Se știe că Fenicienii au dat numele Fenixului, mai exact, invers. "Feac" se asonantează cu Foc, focul de aromate din și prin care moare și renaște Fenixul. Patria Fenixului este "Heliopolis"; cred că insula Feacienilor este una din Heliopolis rămasă în întârziată a Atlandidei. Ceeace confirmă ipoteza, este că atât Atlanții cât și Feacienii sunt fii lui Poseidon. A preluat Jünger unele tradiții ajunse până în vremea noastră? Insula e guvernată de Alkynoos și de soția-vară a lui Arete (virtute, mai exact "vârtute"), probabil frate și soră ca în vechile dinastii "Ianus-Iana". Alkynoos înseamnă "cel tare în și prin minte", "Mintosul", "Preamintele" (para-manu) Solomon, ceea ce ne pune în directă legătură cu "Supremul (Para) Manu, cu "Insula Albă", Shweta dwipa", Leuky punct de intersecție între o tradiție "polară" și una "solară", ca și alte localizări din acea vreme. Cred că Alkynoos este același lucru cu pasărea Alkyon,

numele hyperborean al Fenixului.

Ullyse e primit împărătește de Feacieni. La un ospăț, cântecul rapsodului Orb, Demodokos îl face să-și desvăluie identitatea și să-și reactualizeze probațiunile inițiatice, rezumativ și integrator, înainte de a se reintegra și el în locul unde timpul devine spațiu, pentru el Itaca.

Or, iată ce spune Homer despre Demodokos: (Cântul VIII)

Lui Demodokos

Zevs, cântec sfânt îi dete.

...Veni și Demodokos, cel cu puterea

Ce-o pune în cântec înăscutul dar.

Cui, muza ce-l iubi i-a dat mult dar.

și mult amar

Căci dându-i cântecul, i-a luat vederea.

Ne putem întreba dacă Demodokos nu este chiar "Homer" însuși cu numele substituit.

Existența și tradiția muzicanților orbi s-a prelungit până în Evul Mediu și la noi, în Est, până-n prezent aproape. Probă, "Om sărac" de care ți-am vorbit mai sus. O curgere de datini, izvor, când vizibil, când subteran, ocultat deabea pe vremea Unirii, scos la suprafață de Sadoveanu. Prin misiune?

Voevozilor și stăpânitorilor din părțile noastre, li se cânta nu numai la ospete, dar și înainte de a adormi, basme și balade. În timpul recitării, Voevodul închidea ochii, adică devenea orb ca și partenerul său; se stabilea o endosmoză, o egalitate, un comun numitor.

Dară ochiul închis înafară înlăuntru se deșteaptă. Voevodul, devenea domnul celor două tipsii ale Balanței, Tula, ca ax median imuabil.

Căci între amândouă stă neclintita limbă, adică Polul între cele două Urse. E de admirat că la noi Polul e desemnat ca "limbă", adică manifestare a lui Parașabda, Torcătorul unui *dhikr* perpetuu. În distanța enormă dintre Voevod și Orb, se căsca un Vid salvator în care intra toată țara. Există o admirabilă tradiție concernând pe Țarul Ivan cel Groaznic

și pe rapsodul care-l adormea cu poveștile lui. Sunt indicate admirabil calitatea de purtător al Marelui Nume, a folclorului, originea lui Iohaniță, adică, drept curgătoare din Apostolul iubirii, Ioan, apostolul, maestrul și evanghelistul esoterismului creștin, cum e îndeobște cunoscut, care la Cina de Taină, își rezema capul de pieptul lui Iisus.

Iată dialogul dintre Țar și orb:

"Și cine v-a-nvățat cântece să cântați și povești să povestiți?"

"Însuși Domnul Dumnezeu, din vremea de demult ne-a-nvățat.

"Cum asta?"

"Bătrânii noștri o povestesc și cântăreții o cântă.

Odinioară în vremuri străbune, s-a întâmplat asta. Când s-a înălțat Domnul nostru Hristos, la ceruri, au plâns toți sărmanii cu duhul, orbii, șchiopii, adică toată tagma asta a noastră a milogilor: "Oh, unde pleci Tu, Hristoase Dumnezeule? Pe noi cui ne lași? Cine are să ne potolească setea și foamea?" Și răspunsu-le-a Hristos, Împăratul Cerurilor: "Am să vă las, zice, un munte de aur, un râu de miere, podgorii săpate și livezi bogate. Și-o să fiți băuți și mâncați, îmbrăcați și-ncălțați". Și-a ridicat atunci glasul Sfântul Ioan Teologul: "O, milostive Mântuitorule! Nu le da lor nici munte de aur, nici râuri de miere, nici podgorii săpate și livezi bogate. Că n-au să știe avutul să-l stăpânească și-au să vie puternicii și bogații și au să li-l hrăpească. Ci dă-le lor Hristoase, Împărate ceresc, dă-le lor Numele Tău, dă-le lor cântecele-dulcile, basmele-marile despre vechime, străvechime, despre oamenii Domnului. Și-au să pornească milogii să colinde lumea, să povestească basmele-marile, să cânte cântecele-dulcile și orice om are să le dea de băut și de mâncat, de-mbrăcat și-ncălțat. Și grăi Hristos Împăratul Ceresc: "Facă-se voia ta, Ioane! A lor să fie cântecele-dulcile și basmele-marile. Iar cine-i va milui cu mâncare și băutură, apărat să fie de beznele nopții și de un loc în Rai să aibă parte; deschise fie aceleia porțile Raiului. Amin!"

o 239 all x31

Fălticeni
20.IX.78

Dragă Roxana,

Am primit toate aducerile tale aminte cu bine. Îți mulțumesc pentru frunza de nuc. Aleea noastră s-a integrat în mine, s-a mistuit ca și râpa Rădășenilor și Valea Moldovei. Cred că nu voi scrie despre "Metafizica Gestului". Cum să "zici" indicibilul?

Exemplul tău cu "Feciorul de Împărat și Broasca țestoasă", e bine venit. "Armeanul" se slește, trece la limită. "Armean" e aria așternută cu grâu, pe care aleargă caii în jurul unui stâlp, separând bobul de păstăi și pai. *Separatio*. Eroul ară apa, ca Iason cu "Argo"; răsare Medeea. E agricultorul mării. Deasupra punctului de impact, centru, verticala are la capătul ei ceresc, Soarele de Miezul Noptii.

Radu îmi scrie de tradițiile muzicanților orbi în China și Japonia, pomenind de Homer care se zice că era orb... La noi se vorbește de orbeți. Auzul, deci organul transmiterii orale, era atât de important, încât văzul era rezorbit ca facultate de cunoaștere sensibilă. Iată ce i-am răspuns:

(urmează transcrierea studiului din scrisoarea adresată poetului Radu Vasiliu; cf. facsimilul din volumul *Steaua fără nume* pg. 115-120; n.n.)

Fălticeni
3.10.1978

Drăguța mea,

Am primit veștile tale din ținutul fabulos al Slavei Dragonului. Sper că timpul trecut acolo a fost orgiastic în sensul superior al cuvântului.

Dar în sensul obișnuit?

Te văd, bachantă sdrobind, în dans, strugurii din vas, înconjurată, asaltată, de privirile lacome ale tinerilor tăi fauni. Tantric, spectacolul e pozitiv, dar nu pot spune că omenește nu simt înțepături la inimă.

Ți-am trimis recomandat câteva pagini despre folclor și rolul inițiativ al rapsozilor orbi.

Te rog comunică-mi impresiile tale.

E vohe Bachos!

V.L.

Fălticeni
19.10.1978

Dragă Roxana,

Nu am mai primit nimic de la tine de mult timp. Ți-am trimis două scrisori care implicau răspuns, mai ales una care e un mic studiu de folclor tradițional.

Scrie-mi te rog, ca să știu cum să mă comport.

Am făcut o plimbare miraculoasă în munți, unde am primit un mesajiu dela... *ابراهيم بيكس*

V.L.

Fălticeni
30.10.78.

Dragă Roxana,

Am primit ultima ta scrisoare; dacă nu ți-am răspuns imediat este din cauză că speram, din zi în zi să fiu la București. Acum, trebuie să luăm lemne, pentru Stella, dacă va mai fi nevoie, să mai vină aici, din cauza eventualei instalații de calorifer. Sper că întârzierea va fi mică.

Am fost pe la mănăstiri unde am avut prilejul să aplic cu mare intensitate adagiul taoist asupra depărtării. Am găsit în Goethe o gândire admirabilă:

"Depășește-te singur - Nimeni, chiar când ar poseda
"mult, nu poate subsista fără nostalgie; dar orice
"adevărată nostalgie trebuie îndreptată spre o țintă
"inaccesibilă.

Un călugăr la Sihăstria mi-a spus: "lumina Zorilor și aceea a înserării, nu vine dela Soare".

Cu toată căldura și lumina care vin dela depărtări.

V.L.

الحمد لله وحده

Fălticeni
10.XI.78

-Draga mea Îndepărtată,

Sunt consternat de poznele poștei bucureștene. După cât înțeleg, de vină este distribuția.

Îmi ești tot așa de îndepărtată și de apropiată ca și constelația Drago nului, fie ea în proiecțiunea dela Dragosloveni. Se zice că inițiaților de rang mare li se suflă limba păsărilor la ureche de către Împăratul Șerpilor. Constelația Dragonului desleagă graiul animalelor, când timpul e spațializat la Sânziene când Soarele se oprește câteva clipe (Solstițiu). Raporturile dintre noi sunt triumfiulare și nu în linie dreaptă; aceasta e numai baza unui triumphi cu vârful atingând firmamentul. Acesta este sensul zicalei: "căsătorile se fac în cer".

Dragonul deși nu expres menționat, este implicat în începutul basmelor lui Ispirescu. "A fost odată ca niciodată.. când urșii se băteau în coadă", adică, de o parte și de alta a unui ax imuabil care este constelația Dragonului, ceiace ne duce la începutul lui Kaly-yuga. Acum câteva seri am recitat "Ileana-Sânziana". E de o "tehnicitate" uimitoare, tot atât cât basmul următor "Broasca Țestoasă". M-a sguduit atât, că n-am putut adormi. Recitește-o și tu printre picături, însemnează-ți ce ți se pare semnificativ și când ne vom revedea (...) vom căuta să precizăm

...la dottrina che s'asconde în mit.

Lectura a urmat numai câteva zile după mesajul mut pe care l-am primit la Sihăstria, în noaptea cu lună plină, deasupra munților.

Și câți codrii ascund în umbră strălucire de izvoară!

Semnul mut a fost în același timp contingent, tangent și transcendent, netransmisibil. Fiorul lecturii basmului e implicat în acest semn. Poate că studiindu-l, vom putea ridica curentul în sens invers. Dar (...) își încifrază indescifrabil mesajile *Mutus Liber*.

Sunt alături de tine. Prinde curaj. M-a șocat în scrisoarea ta cuvântul "consolare". Nouă, ne este total interzis. "Consolare" e egal cu lăncezare, cu abdicare, cu pas pe loc. Nu uita că ai făcut un pact ireversibil. Sper să ne vedem curând.

سلا ح عاتق بي روكسي

V.L.

P.S. În momentul de a închide scrisoarea am găsit un pasagiu din Goethe, care sper că te va vindeca de "consolare". Cel puțin sper:

"Dépasse-toi toi-même... Nul, quand bien même il
"posséderait beaucoup, ne peut subsister sans nos
"talgie; mais toute vraie nostalgie doit être aiguillée
"vers un but inaccessible".

București
II, XII.78

Cele ce urmează nu sunt literatură, ci creștături în mlădița unui copac fremătător.

Între noi se iscă un murmur: e sâsăitul șerpilor încolăciți în jurul sferei marelui Tăceri; pentru acest fluerat diafan se topește Adam de dor la poarta Raiului. Această nostalgie e cordonul care îl mai leagă pe părintele nostru de Arborele vieții; ca să ajungă acolo îi trebuie vibrațiunea inițială care leagă și desleagă lumile. De aici caracterul mântuitor și toxic al acestui freamăt și aceia care l-au perceput cât de departe, nu mai sunt oameni, ci exilați pe acest pământ, umbre pentru profani. Odată perceput sunetul e indelebil; acest sunet se bifurcă în Îngerul bun și Îngerul rău. Tăcerea se rostește.

Să-ți vorbesc de șerpuiturile, de meandrele fiorului Unicității? La ce bun drăguța mea? El însuși te va călăuzi pe cărările tale necunoscute care se iscă și se risipesc pe măsura în care pășești pe ele. Lasă-te călăuzită de lup, de vidră, de pajere, toți prietenii ai noștri. Dragă Roxana, am intrat vrând nevrând, știind sau nu, în mitologie. În dimensiunea mitică vorbele se irosesc ca pulberea pe fața Mayei. În topirea universală, în Pralaya numai un lucru subsistă: fiorul fără de

moarte. Or, șarpele este un fior și noi, bieții oameni suntem dăra umedă pe care o lasă sticlind la soare, ca și cum ar avea în ea rațiunea ei suficientă. Complementarismul fiorului este cântecul păsărilor albastre, nevăzute în Tărie, dar nu mai puțin reale și virulente. Eroul solar trece prin pădurea de argint amorfă: e de ajuns ca pasărea din vârful clopotniței, din anglie, să treacă prin codrul alb pentru ca să înceapă să freamăte; e chemată de gestul văcarului-grădinar; creanga ruptă e torța care-l duce în insula horelor orgiastice. Grădinarul o pune în buchetul de flori fetei iubite. Sunt singurele flori ce ți le pot oferi, fără stângăcie, Roxana! lup singuratic!

Flori mitice care nu se evaporază.

Ce ne leagă draga mea? Fire de păianjen, sau cabluri de vapoare? Ași prefera ultimele, pentru că sunt mai ușor de scuturat. Dar numai pe un pod făcut din un fir de păianjen, se poate ajunge la creștătura munților unde soarele-și lasă ultima lui sticlire, luceafăr și cuib de fenix.

Inima îmi debordează de tandrețe, poate pentru ființa care șade în fața mea la birou, sigur pentru acel ce-i în dosul ei; martor impasibil. Ce voiește dela tine, dela mine, dela noi? Numai ursitoarele o știu.

V.L.

Nedatat

Draga mea,

Îți trimit continuarea de la paginile de Marți. Măine le expediez la revistă.

V.L.

Deosebirea dintre generații e în natura lor, nu în cronologie. Copilăria este mitică, maturitatea hălăduiește în timp și spațiu, care până la urmă o crucifică. Sfinxul își sfășie victimele prin timp și spațiu.

Știam din copilărie, că în casa bunicilor se afla o cameră căreia toți îi spuneau "odaia lui Eugen" pentru că în ea poposea în vacanțe tânărul cărturar. Pentru noi era peștera lui Ali Baba. Închisă în lipsa lui, camera se însuflețea prin

scrisul său. Dar oricâte obiecte de preț se ascundeau în ea, nimic nu egala bogățiile cu care o umplea imaginația noastră copilărească. Eram admiși în ea, eu și vărul meu Anton, cu condiția să fim "cuminți", adică, să devenim mobilele odăii. Cea dintâi amintire e un *flash* fotografic. Mă văd întins pe una din canapelele camerei, cu basmele lui Ispirescu în mână pe când profesorul lucra la traducerea lui din Tacit, scriind și compulsând un fișier. Mit și realitate. Îi era milă de sgârieturile isprăvilor copilăriei; parcă-l văd ridicându-se dela birou, părăsind pe Tacit, ca să-mi acopere picioarele, punându-le la adăpost de înverșunarea muștelor. Ispirescu și Tacit... Și acum cred că partea cea mai bună o alesesem eu.

Mult mai târziu, când desfășuram o activitate publicitară, cu totul streină de ideologia lui, mă lăsa să citesc studiile în cenaclul "Sburătorul", cu o totală curtoazie literară, cu un pasionat interes pentru slova scrisă.

Scepticismul lui Eugen Lovinescu era un vâl pudic care-i ascundea duioșia și sensibilitatea, ași putea spune contemplativitatea. Nu împărțăsea jocurile de-a haiducii ale colegului său Mihai Sadoveanu, răsfrânt fiind în el însuși.

Când după o zi grea de lucru, se cobora pe strada Sucevii până la malul Șomuzului, nu înfăptuia un pelerinaj spre apusul de soare care tinea dealurile Rotopâneștilor și ale Brădățelului?

Era o evaziune spre tărâmul celălalt, în țara de dincolo de negură.

București
6.II.79

Draga mea,

Îți trimit alăturat epitaful Șogunului. Fără comentarii.

"Ici est la cime. La multitude, en bas, vit comme elle peut. Cet homme avait décidé, non point de vivre, mais de connaître. Ici donc, mettez-le en terre, car c'est ici sa place: ici, où, les météores éclatent, ici, où se créent les nuages, ici, d'où naissent les éclairs. Que la joie accueille la tempête!

Que la rosée mande la paix! Des idées sublimes ne peuvent avoir que des effets sublimes. Permettez lui d'être allongé sur hauteur. Plus magnanimes que ne le soupçonne le monde, furent sa vie et sa mort!"

Epitaphe de Iyesu Tokugawa.
(1542-1610)

București
20.2.79

Draga mea nocturnă,

Am primit mesajul tău cu întârziere, depe vârful, *la cime*, Caraimanului și prin intermediul vostru, chemarea șogunului Iyesu Tokugawa, războinicul constelațiilor. În adevăr, vârful, e singurul loc unde este permisă orizontala, pentru că este paralelă cu Calea Lactee.

"Je t'adore à l'égal de la voute nocturne

"O vase de tristesse, ô grande taciturne

"Et t'aime d'autant plus que, belle tu me fuis

"Et que tu me parais, ornement de mes nuits,

"Plus ironiquement accumuler les lieux

"Qui séparent mes bras des immensités bleues.

București
2.IV.79

...Calm pasionat, plentitudine neprevăzută, cunoașterea sensibilizată; indicibilă presimțire a Androgenului, carte deschisă cu cotorul pe biroul dintre noi, îndealungul lui, unificator și despărțitor; toate pe meleagurile lui Sefer-Împărat. Am multe de spus în privința acestui personaj, aparent inutil.

Un reflex stupid m-a făcut să sar în autobuz, când puteam aștepta altul în ploae. Stângăcie..

L.

București
22.IV.79

Imaginea ta a fost mereu asociată în mine cu ideea de suavitate intelectuală, de suflu inefabil, de flacără ascendentă, de puritate (da, de puritate), de lac vrăjit din basm. Seara de Miercuri a fost în relitate o ședință magică, un descântec magic, trecând prin pustie, prin noaptea de temut.

A fost pentru mine *sandhya*.

V.L.

22.04.2011

Draga mea,

București

Trebuie să plecăm mai repede decât socotisem, așa că nu am putut să-mi rămas bun de la tine. Plecarea a apărut cu pași de porumbel.

Totuși despărțirea noastră a fost sortită să ia înfățișarea rarului. Am pornit amândoi spre un hagealac verzuu, lumină a unei Mece încă nevăzută. Cerul liliachiu era vegheat de un hipotetic Hyperion, Păzitor al Pragului. Mergeam spre indicibil, la orizont ne arăta și ne interzicea drumul o mână ridicată, ca aceia pe care a văzut-o Corvin pe calea Nucilor. Aveam impresia că eram gata să ajung la vâlul liliachiu, pe care să-l ridic cu mâna, dar pânza inefabilă nu putea fi atinsă. Ca toate adevăratele hagiâlăcuri, era fără sfârșit. Verdele pe care-l căutam, era după fericita ta expresie un "verde mintal", un curcubeu de smarald, portal cuprinzând jumătate din orizont dar și porțiță strâmtă, intrare scundă, în peștera în care se pitește Castelul Graalului Verde sau Mănăstirea de Tămâie.

Vom păstra legătura. Salutări cordiale lui Gri iar pe Corvin îl sărut duios.

București
17.6.79

Draga mea,

Trebuie să plecăm mai repede decât socotisem, așa că n-am putut să-mi iau rămas bun de la tine. Plecarea a apărut cu pași de porumbel.

Totuși despărțirea noastră a fost sortită să ia înfățișarea rarului. Am pornit amândoi spre un hagealac verzuu, lumină a unei Mece încă nevăzută. Cerul liliachiu era vegheat de un hipotetic Hyperion, Păzitor al Pragului. Mergeam spre indicibil, la orizont ne arăta și ne interzicea drumul o mână ridicată, ca aceia pe care a văzut-o Corvin pe calea Nucilor. Aveam impresia că eram gata să ajung la vâlul liliachiu, pe care să-l ridic cu mâna, dar pânza inefabilă nu putea fi atinsă. Ca toate adevăratele hagiâlăcuri, era fără sfârșit. Verdele pe care-l căutam, era după fericita ta expresie un "verde mintal", un curcubeu de smarald, portal cuprinzând jumătate din orizont dar și porțiță strâmtă, intrare scundă, în peștera în care se pitește Castelul Graalului Verde sau Mănăstirea de Tămâie.

Vom păstra legătura. Salutări cordiale lui Gri iar pe Corvin îl sărut duios.

Ilmu

Ilmu

Folticeni
25.6.79.

Sânziene

Dragă Roxana,

De o săptămână mă lupt cu vrafurile de cărți. Trebuie să le pun în ordine, să le sortez, să le repartizez. După două zile frumoase, am avut altele șapte ploioase și friguroase, care m-au sechestrat în casă. Îți închipui ce-nseamnă Folticeniul fără plimbări!

Acum a revenit timpul frumos și mi-am scos paguba. Munții se văd admirabil.

Am avut un apus de soare definitiv, deasupra Băii. În clipa când ultima fărâmă de soare s-a cufundat pe tărâmul celălalt, a apărut Lumina Verde, dar de data asta în filigran, neperdeluită, nu un verde mintal, ci unul aievea. Un verde deschis. Totul a ținut vreo douăzeci de secunde. Verde sadea, dar cu Abisul între mine și el, dar *Abisul era verdele însuși*. Am regăsit în căpița de cărți în sfârșit "*l'Introduction générale*". Reflectând, o sincronizare perfectă a lecturii noastre e dificilă; dacă nu imposibilă. Îți propun o lectură concomitentă, câte un capitol pe zi, începând dela 1 Iulie, când sper că apele se vor liniști. Și asta e o amalgamare, faute de mieux. Ne putem comunica și apreçu-urile.

Tu ce mai faci? Tot așa trasă divergent? Eu, cu melancolia mea de exilat.

Sărutări lui Corvin,

Ilu.

الحمد لله وحده

Folticeni
7.7.79

Dragă Roxy,

Am primit scrisoarea ta din care se vede că la data ei, nu ai primit încă scrisoarea mea din Folticeni. O ai acum? Mulțumesc mai întâi, à tout prince tout honneur, micului prinț Corvin de Inidoara pentru desenul ce mi l-a trimis. Muntele Verde care se înalță din mijlocul apelor, care seamănă și cu capul unei balene uriașe, ridicat *in excelsis*, ca să se identifice cu tot cosmosul și cu principiul lui, flancat de Sol-Luna - e o inspirație fericită, dar în care văd și o mână maternă...

Însumând misterele Verdului, există și primejdia de cufundare în Abisul inferior al acestei culori misterioase; adu-ți aminte de "Îngerul dela fereastra din Vest"... Deaceia speculația asupra acestei culori trebuie totdeauna începută,

sfârșită și întovărășită de o aspirație spre cercurile desrobitoare. Pentru asta trebuie să așteptăm până când pământul va redeveni transparent... Citește mereu din Guénon... Șueratul șerpilor e fără primejdie numai când e suscitată, evertuat de ciripitul păsărilor. *Linea virida gyrat universum*, este linia ecuatorială a Vortexului Sferic, brâul universului, șarpele Uroboros, care se strânge în jurul lumii, și apoi se dilată, Coagula-Solve.

Șueratul șerpilor e o toxină teribilă, dacă șarpele nu e vrăjit, descântat de ciripitul de sus. Toată această dublă mișcare divergentă și convergentă e bine simbolizată de zodia Cancerului în care ne aflăm acum. Mă repet, dar ciripitul primează. Îți scriu așa, pentru că simt un început de obsesie la tine. Poate prea marea familiaritate cu basmele. Nu uita, că ele sunt și cuvertură exterioară, țepoasă uneori.

Știu că răposatul *călugăr-poet*, Sandu Tudor avea numele de călugăr Agaton. Părintele Stăniloae îl cunoștea bine. Poți să-l întrebi.

Eu mă sbat cu corectura studiului asupra "*Crailor de Curtea Veche*". Nu poți să-ți închipui în ce silă lucrez. Lucruri vechi de 8 ani...

Mă tem că melancolia mea se datorește în bună parte tot culorii verzi. Trebuie numaidecât s-o transform în Dor, în Eros Kosmogonos. Mergem pe o cale foarte primejdioasă Roxana. Trebuie să ne sprijinim.

Cu toată afecțiunea,

سalam عليكم
والو

الحمد لله وحده

Folticeni
21.7.79

Dragă prietenă,

După cum văd, poșta merge alandala. Și eu citesc după înțelegere "*Introduction générale*", cu reacțiuni inedite. Nu

că aflu lucruri noi, ci proșpețimea e nouă. *Tao*-ul e Vidul, dar oglindirea lui, în lumea sublunară, este spontaneitatea perpetuă, care, atât de des este cernută din cer, că formează aparent un țesut continuu când în realitate e discontinuu.

Îți trimit o admirabilă ilustrare a acestei spontaneități, scrisă de un mare maestru taoist:

"Sur les montagnes bleues, la solitude des eaux et des nuages,

"Telle est ma résidence terrestre.

"Á minuit, je respire la vapeur violette,

"Sur le luth je joue l'air du jade bleu,

"Dans le four je fais griller les perles fines,

"Dans le vase précieux j'enferme la tige d'or

"Je nourris de sésame le corbeaux blancs,

"Dans une cale basse, je fais tenir le monde

"Mon glaive magique exterminé les démons,

"Et je sais préparer le vin inaltérable

"Qui fait éclore en un instant les fleurs

"Celui qui voudra bien devenir mon disciple

"Avec moi pourra contempler la beauté des Immortels".

Și în altă parte:

"Cel care s-a dăruit munților albaștri și norilor

"alburii, a murit de beție".

Îmi scri că Dragonul Ceresc simbolizează *Linea Virida*. Nu e exact, nu trebuie confundate simbolurile. *Linea Virida* e cercul orizontului, al Crepusculului, Uroboros. Dragonul ceresc este vertical pe acest cerc.

Am revăzut și am rețrăit de mai multe ori Împărăția Verde, al cărei împărat este al-Khidr. Iată ce-am găsit într-un basm din "1001 de nopți":

"Tu ești marele Khidr, păzitorul livezilor și al

"grădinilor de zarzavat, care îmbraci arborii cu

"coroanele lor verzi, care faci să alerge apele

"fugitive și desfășuri covorul verde al fânețelor

"și îmbrăcat în mantaua ta verde spre seară, ames-

"teci nuanțele ușoare cu care se colorează cerurile

"crepusculului".

Sunt de părere, că luând cunoștință de aceste "deschideri" ale lumii intermediare, primejdioase din cauza ambivalenței lor, să te fixezi de preferință în domeniul Metafizicii pure, busolă infailibilă și chiurasă impenetrabilă.

"Mănăstirea Rugului depe Muntele Sinai, e pentru că acolo s-a manifestat Dumnezeu lui Moise, în rugul arzător, afirmând Identitatea Supremă: "Eu sunt cel ce sunt".

Te rog scrie-mi dacă te vei duce cu Corvin la Putna.

M-aș mulțumi cu proximitatea spațială.

Cu toată afecțiunea și tandreța.

2.08.79.

Dragă prietene, Îți mulțumesc pentru veștile ce mi le dai în ultima scrisoare. Îmi pare bine că te vezi în continuare cu Radu. Frecventarea reciprocă nu poate fi decât fecundă, mai ales că beneficiați de răgazul, de poiana dispersării elementului feminin.

Eu mă îndeletnicesc cu corectarea leneșă a studiului meu despre *Craii de Curtea veche*, care chipurile trebuie să apară, în sezonul viitor. Dar cu aștia nu știi niciodată. Nu poți să-ți închipui, cu ce silă mă ocup de asta. O adevărată repulsie. Nu pot să-i consacru mai mult de jumătate de oră pe zi. Un singur element nou interesant: Pena Corcodușa apare incipient crailor "bătrână și veștejită, cu capul desbrobodit și numai zdrențe toată, cu un picior desculț". Or exact așa apare și sibila din Panzoust lui Pantagruel,.....și celorlalți tovarăși, tot cu un picior desculț (Livre III chap.XVII). Am mai găsit detaliul acesta și în alte părți. Eliphas Lévi, în "Dogme et rituel de la haute Magie" spune ca magicianul invocator, trebuie să stea în cercul magic cu un picior încălțat și cu celălalt descălțat. E vorba probabil, de separarea celor două elemente ale unei dualități confuze, în vederea purificării lor, unul prin altul. E un ritual magic, chiar teurgic. Îmi va face plăcere să revăd ultimul *recueil* de articole a lui Guénon, deși desigur le-am citit. Pasajul din Luca adaugă la

menționarea pâinii și pietrei, peștelui și șarpele. Cu scorpio-nul e aceeași opoziție. Oul, principiu de viață și scorpionul semn al morții.

Mi-aduc aminte că într-o altă recenzie, Guénon spune că formula fundamentală romană "Senatus Populusque Romanus, S.P.Q.R. e aceeași cu *Scorpio*.

Impresia mea este totuși că Evanghelia lui Toma e a cincea Evanghelie și că toate textele gnostice sunt fragmente din a o cincea Evanghelie, care conține nu numai învățături ci și "gesturi" simbolice ale Domnului.

Ne face plăcere anunțarea vizitei așteptate anuală, a cărei lipsă nu o concepem. Alege orice dată vrei. Între 19-26 August sunt încă în post și vei găsi un prieten extenuat. Aș vrea să facem cât mai multe plimbări. Am niște idei despre Tao care mi-au venit pe cale itinerantă, Tao-ul ca eternă spontaneitate, fulgurațiune.

În orice caz, te rog să-mi anunți încăodată bucuria venirii tale. Salută cordial pe toți prietenii, și respectuoase sărutări de mâini dnei. Mihăescu.

Cu vie afecțiune

V.L.

o xg al x1

Folticeni
27.8.79

Dragă Roxana,

Am primit cu bucurie scrisoarea ta, tocmai începusem să mă îngrijorez din cauza lipsei de vești; acum, însă mă îngrijorează boala prin care ai trecut. Să sperăm că te-ai restabilit complet și că "puterea" condensată la Putna te va regenera. E indiscret să te întreb ce-ai avut?

Îți scriu în ultima zi a Ramadanului care a fost foarte dur. Și eu am terminat lectura comună. Voi începe "*le Roi du Monde*"

"*L'Introduction*" am trecut-o unui nou prieten al meu, profesorul Iliaia, plin de râvnă extraordinară pentru lucru-

rile tradiției. E un om încă tânăr, pe care o boală teribilă, hemofilia îl silește să se răsfrângă și să se concentreze asupra lui însuși. Aseară am fost cu Florin la el, căci și Florin e aici pentru o săptămână, spre marea noastră bucurie. Facem plimbări lungi și tu ești totdeauna cu noi, cu o prezență deloc imaginară. Sunt trist că nu pot veni la Putna, dar n-am ce face. Sunt multe piedici...

Mă bucur că ai făcut popas la Mănăstirea Neamț; chiar pe timp ploios, statul acolo e o binecuvântare. Sunt prezențe extraordinare.

Este o tradiție care spune că surplusul de ploaie e cauzat de refuzul oamenilor de a primi harul, care atunci se transformă în apă. E "modul" în care s-a produs potopul. Îl sărut pe Corvin pentru răspunsul lui în legătură cu ploaia și cu Mănăstirea; unul din numele ei e acel de *Navă*. Părintele Cleopa nu mai apare față de oameni decât ca orator și predicator. E bine și așa. E o mască. Posibil. Știu dela alții că posedă multe lucruri pe care nu le spune. Ce zici de *aiatu-llahi* iranian care, acuma, a luat titlul de Imam, acel din Răsărit. Mai lipsește acela din Apus, din Maghrib (Apus), pentru ca să se producă explozia. Când pleci la București? Sper să mai primesc vești de la tine, din Putna.

Cu drag,

Ilu

o xg al x1

Folticeni
17.9.79.

Dragă Roxana,

Am primit, una după alta, scrisorile tale. Știrile pe care mi le dai sunt pozitive. Reacțiunile tale față de textul de basm ce ți-am trimis sunt cum trebuie; bagă de seamă să nu sensibilizezi prea mult un domeniu primejdios; tangența cu o câmpie cu raze X. Mi-aduc aminte de câmpia Scorpiei, de câmpia Ghionoaiei pe care Făt-Frumos le străbate în lungul său hagialăc spre atât de depărtata și atât de apropiată "Tinerețe fără bătrânețe și Viață fără de Moarte".

Îți mai comunic niște texte despre acest simbolism primejdios. Tandrețea mea intelectuală să te învălue!

Din Jaminîya Upanișad:

"Poarta lumii Luminei cerești se găsește acolo unde

""Cerul și pământul se îmbrățișează și "capetele
"anului" sunt unite.

A.K.Coomaraswamy:

"Literal, aceasta vrea să spună că acel care vrea
"să se transporte din această lume în cealaltă sau
"să se întoarcă din ea, trebuie s-o facă în "inter-
"valul" unidimensional și atemporal care separă
"forțe înrudite dar contrarii, printre care nu
"poți trece decât instantaneu".

E remarcabil caracterul apofatic al textului lui Roman Melodul. E interesant că Domnul se adresează Maicii Domnului, ca unei cutii de rezonanță, Maica Domnului, conținătoarea Vidului.

Textul din Dogmatică e mai ales interesant prin faptul că ridică puțin vălul depe o taină: pe măsură ce urcăm, cerul lumii noastre, devine pământul, dușumeaua de diamant a lumii superioare. Deaceia Cerul Suprem, Empyreul, e de diamant. În relizarea descendentă, flăcările de foc devin *Vajra*, cum e trăznitul lui Zevs.

Îți mulțumesc pentru țigare; fumând-o eram în camera ta.
Sărută-l frumos pe Corvin, iar tu...

سalam عليكم

إلهو

Folticeni
25.9.79

Dragă Roxana,

N-am mai primit nici o veste dela tine, decând ți-am scris la Putna. Ce mai faci?

Scrie-mi te rog. Cum îi stă lui Corvin cu ghiozdănelul în spate?

Dintr-o poveste:

"Drumul spre tărâmul celălalt, trece peste-o
"culme de munte, pe care soarele n-o atinge
"decât când apune". Magistral!

• Te rog scrie-mi.

الحمد لله وحده

Folticeni
13.10.79

Dragă prietenă,

E un făcut să nu coincidem. Scrisorile în care îmi spui că n-ai mai primit nimic dela mine, se încrucișează cu ale mele. Totuși n-o regret: e bine să existe între noi oarecare aproximație...

Cu privire la biserica Sf. Spiridon*, ctitorul ei 10 Constantin Neculae, îmi face impresia că e Constantin Mavrocordat, care a jucat un rol important inițiativ, în special masonic, în Principatele încă neunite

Apostolul Petru a întemeiat patriarhatul din Antiohia și succesorul lui a supravegheat ridicarea bisericii Sf. Spiridon, acela care a demonstrat cu o piatră temelia Treimii. Aștept să ne revedem ca să-mi explici aluziile tale în această chestiune, care mi se par puțin confuze.

În general mă indispuie exaltarea ta care din toate punctele de vedere este *contraindicată*. Așa de exemplu, nu văd de ce și cum un mesaj depe tărâmul celălalt, în lumina lină a înserării, poate să-ți fie "o lovitură în moalele capului". Te rog calmează-te și cruță-te. Ce idee năstrușnică să-i scrii lui Iliaia, un necunoscut. Până Marți nu primise scrisoarea ta; să sperăm că nu o va primi.

Iliaia mi-a prezentat la ultima întrevedere pe un prieten

* Este vorba despre biserica Sf. Spiridon Vechi, ctitorită la 1747 de Constantin Mavrocordat, demolată în 1987, recondiționată în 1995 (n.n.)

al lui, fiul Protopopului Grădinaru, extrem de atras de preocupările noastre.

Eu continui cu plimbările; am avut câteva crepusculuri miraculoase, verzi cu flăcări de safir, cu impresia netă că sunt numai ogindiri ale unei realități transcendente. Luceafărul îmi remintește o formulă misterioasă a Sf. Albert cel Mare: "*In Angelo est visio vespertina*" (În Înger este viziunea înserării). Boare de inefabil.

Tu fii liniștită și egală și nu uita că adevăratul tău maestru spiritual este Corvin, pe care-l sărut cu toată dragostea.

Cu toată afecțiunea,

Al

Am avut sigur că lectura exclusivă a
Filocaliei fără primejdii. E o literatură iniția-
tice, care cere sfintețea și simț sfintețea
întregii noastre ființe. Sfinții sunt exigenți și până
la Dumnezeu, ei sunt "păzitori ai pragului", adică devorato-
ri.

E mai fără primejdii și mai principală
lectura lui Guénon. E o mărturie. Dar
după asta trebuie să vorbim mai pe larg.
Problema e plină de nuanțe... În fața
lor, totul îmi cade din
mâini.

Cu toată afecțiunea
Vasile
Al

, x, Al xH

Folticeni
14.12.79

Dragă Roxana,

De o lună ne pregătim de plecare din zi în zi și tot se amână. De aceea nu ți-am mai scris, pentru că socoteam să sosesc înaintea scrisorii.

Ultima ta scrisoare m-a sensibilizat:

Ași vrea să te simt mai puțin singură.

Nu sunt sigur că lectura exclusivă a Filocaliei e fără primejdii. E o literatură inițiativă, care cere sfintețea și sfîșțirea întregii noastre ființe. Sfinții sunt exigenți și până la Dumnezeu, ei sunt "păzitori ai pragului", adică devorato-
ri.

E mai fără primejdii și mai principală lectura lui Guénon. E o mărturie. Dar despre asta trebuie să vorbim mai pe larg. Problema e plină de nuanțe... În fața lor, totul îmi cade din
mâini.

Cu toată afecțiunea,
Ilu

București
Decembrie 79

Draga mea, păstrează ca "motto" pentru Ileana Sânziana
cuvintele de mai jos:

"Simon Petru le-a spus:

Maria să plece dintre noi,
deoarece femeile nu sunt demne de viață.

Iisus spuse:

Iată, că o voi atrage
ca să fac bărbat,
ca să devie și ea un spirit viu,
asemenea nouă, bărbaților.

Căci orice femeie ce se va face mascul

BIBLIOTECA PUBL
„I. VĂCĂRESCU
Str. Bozianu nr. 10
— BUCUREȘTI —

va intra în Împărăția Cerurilor."
 Evanghelia lui Toma.
 Logia 114.

București
 20.12.79

Dragostea mea, când un sentiment nemerește făgașul unei ondulațiuni cosmice, se împletește deoparte și de alta a ei, însușindu-și indefinitatea ei; nu se epuizează, nu trece la limită decât în momentul când se conexează cu scurt-circuitul albastru al Paradisului. Deaceea, repetiția nu mai este monotonie, ci Unicitate, oglindindu-se în fațetele lumii, irizarea inepuizabilă a Tao-ului. Aceste constatări, mă fac să-ți repet, că în scurtul traseu dela casa ta la autobuz, prezența ta platoniciană m-a făcut fericit. Valurile inegale din casă dispăruseră, ca în mare, când e bună; prezența ta devenise hieratică, răcoroasă, o simțeam spațial lângă mine, puțin îndărătul meu, câțiva centimetri deasupra coroanei mele, ca șarpele Ureus deasupra capului faraonului egiptean. Când suntem împreună, percepem și suntem regentați de ondulațiuni, de unde tribulațiunile, inegalitățile, superiorul și inferiorul, moartea și reînvierea. Dar când te însușez în trăire solitară, linia ondulatorie dispare și apare aceea mediană, adică, ceiace dă realitate ondulațiunei, fără de care aceasta e o nălucire, cum sunt iubirile banale, instrumente ale dominației Demiurgului inferior.

Scânteia albastră terminală, ne va fi vreodată accesibilă? Gura îmi rămâne mută, dar trebuie să mulțumim cu lacrimi și în genunchi că, după vorba lui Schwarzenberg, știm de existența ei, iubita mea *luce intellectuelle*. Până atunci știu că momentele petrecute cu tine, devin astre în Amintire, se simultaneizează, în stele. Le văd reflectate în mâinile tale lungi și reci, în care, mulțumesc lui Dumnezeu, nu mă mai văd pe mine însumi. Fii, deci, iubito, credincioasă simbolismului tău, *singurul lucru real din noi*. Fii mamă bună, nu vitregă, cu germenul de aur, depus în tine, cu Făt-Frumosul

pe care-l porți fără să știi, încolăcit ca un șarpe mic, în găuacea lui AVM.

V.L.

București
 Febr.1980

Cadoul pe care mi l-ai făcut este o Melancolie. Intuiția ta feminină? Căci lungimea lui de undă este infinit de depărtată; la un orizont inaccesibil, între ape și cer, dar "mai apropiată decât vâna aortă" cum o spune Koranul.

Fraza unui mare înțelept chinez e valabilă și pentru noi și pentru tablou.

"Si vous voulez voir des prodiges et contempler

"des merveilles, ne vous inquiétez, ni de la

"distance des montagnes, ni de l'éloignement

"des rivières".

Așa că "Melancholia" e pozitivă.

V.L.

Vineri

Dragă prietenă,

Gravura pe care mi-ai trimis-o este de mare valoare. Sunt sensibilizat că scrisoarea ta a sosit tocmai în ziua când am terminat să bat la mașină comentariul asupra unor...gravuri din cartea lui J.Lindsay. Îți trimit paginile alăturate și aștept impresiile tale.

V.L.

Câteva note asupra mitului Judecății lui Paris, cum reies din cartea lui Jack Lindsay. "Helen of Troy" Woman and Goddess.

Judecata lui Paris e unul din acele puncte critice în care se instilează în ciclu o picătură de otravă care-l convulsionează, turburându-i curgerea normală și leneșă. E catastrofică și providențială. Apele o apucă razna peste câmpii, înecă în șuvoaie sate și câmpii, își sapă alt curs, sfâșiind sânul mamei Gaia. "Totul curge", "Panta rei" e hotărârea

mamelor; nici Zeus n-o poate îndoi. E firesc să fie așa. deoarece un lucru etern ar avea rațiunea lui suficientă în el însuși, făcând concurență altei eternități, absurditate calificată. Există un compromis empiric intermediar, perpetuitatea. E rațiunea de a fi a diferitelor paradize. Zeus nu poate frânge hotărârea Moirelor, dar poate și trebuie să traducă în fapt sentința lor încă indistinctă. Cu alte cuvinte învârtte roata din jurul polului, pentru că este Ciakravarti în sensul suprem al cuvântului.

Gravura de la pagina 74

Hera e oprită de soțul ei divin din fugă, printr-o torsiune a încheieturii mâinii. Zeița arată Cerul și pământul, iar brațele sale iau forma unei jumătăți de swastika, cu o rotațiune dela stânga la dreapta. Acest semn al polului nu poate fi privit așa decât atunci când e privit de jos în sus, cu alte cuvinte dela polul sud, cîciace ne duce spre vechile societăți matriarhale din Atlantida și din sudul Africei, caracterizate prin predominarea unui sacredoțiu feminin, reprezentat de Hera. Zevs apucă spița swasticeii cu mâna, oprind rotațiunea. E posibil și chiar probabil că-i

imprimă o mișcare contrarie. Restabilește circumambulațiunea polară. E o restaurare virilă și olimpică, cu caracter net hyperborean. Că e o presupunere justă o arată gravura dela pagina 192.

Hermes criofo, adică purtând pe gât oaia cea pierdută, cîciace îl identifică cu Bunul Păstor din parabola evanghelică, conduce pe cele trei zeițe la judecata lui Paris. Hera care e la mijloc, face același gest de jumătate swastikă, dar de data asta, neconstrînsă, în sensul corect al rotațiunii, dela dreapta spre stînga, ceeace confirmă rectificarea făcută de Părintele Zeilor, augustul său soț și frate.

E necesar acum, să încercăm o interpretare sumară a judecății lui Paris. S-a întâmplat cu prilejul nunții lui Peleu cu Thetis. Zevs și Poseidon voiseră mai înainte s-o ia de soție, dar Prometeu le-a prezis că fiul născut din căsătoria aceasta va fi stăpînul lumii. Cei doi zei mari au renunțat și au dat-o lui Peleu. Din unirea lor a ieșit Ahile.

Thetis nu a vrut la început să primească această mezelianță cu un muritor. Dar mercurul filozofal pe care ea îl reprezintă trebuia să se fixeze într-un vehicul uman, pentru ca Ahile să poată veni pe lume, ca instrument al răvășirii ciclice. Ca zeiță marină, a luat toate formele amăgirii, foc, apă, vînt, arbore, pasăre, tigr, leu, și final sepie, care-și secretează vîlul din ea însăși. Peleu, sfătuit de centaurul Chiron, a ținut-o solid, până când a redevenit zeiță și femeie. La uniunea dintre fix și mobil, au participat cum se cuvine, toți zeii. Discordia, Eris, neinvitată, a aruncat în mijlocul nuntașilor, un măr pe care scria "Celei mai frumoase". Atunci s-a iscat o zarvă, care era în realitate o ordalia, cerându-i-se lui Paris, fiul lui Priam regele Troiei, să hotărască cine era mai frumoasă dintre Hera, Athena și Venus. Păstorul regal a ales pe Afrodita, zeița frumuseții, care-i făgăduise că-i va da pe cea mai frumoasă femeie din lume, pe Helena și autorul arată că aceste răpiri de zeițe erau dese în vechea mitologie, unde aveau un caracter ritual, cum s-a perpetuat până astăzi. Dar *ananka stnei*, e necesar să ne oprim, cum spunea Aristot, să vedem ce ascunde mitul în realitate.

Deci în timpul unei hierogamii, simbolul superlativ al

Concordiei și al Armoniei, Eris aruncă mărul discordiei. Nunta s-a împlinit pe Muntele Pelion, simbol axial, deci în jurul Arborelui Vieții și al Unității. Mărul Discordiei, prin urmare, n-a putut fi cules decât din arborele dualității, al cunoștinței Binelui și al Răului. Asemănarea cu mitul biblic e izbitoare.

De trei mii de ani, filozofii nu au decât imprecăzuiri pentru Paris care nu a întins mărul Herei sau Athenei, amândouă izvor de virtuți, ca și cum frumusețea nu ar avea în sine, o virtute eminentă. Pe lângă Afrodita obișnuită, mai există și o Afrodita Urania.

Adevăratul învățământ al mitului este că Paris ar fi trebuit să recuze multiplicitatea și distinctivitatea, alegând Unitatea, exact cum ar fi trebuit să facă și Adam. "Mi-ai dat mărul Discordiei, vi-l înapoiez ca mărul Concordiei. Nu pot alege. Toate trei sunteți țesute pe aceeași pânză cosmică. Îmi sunteți toate trei necesare. Când aleg numai pe una din cele trei gune, celălalte două se volatizează într-o clipă ca și lumea pe care o susțin". După aceste vorbe, vârsta de aur s-ar fi întors pe pământ. Dar ciclul trebuia să-și toarcă implacabil spirele descendente.

Reluăm comentarul unora din gravuri.

Gravura dela p.193

Hermes, mesagerul lui Zevs, stăpânul drumurilor în sus și în jos, prinde din urmă pe speriatul și fugarul Paris, pe care un instinct salutar îl vestește despre primejdia unei astfel de alegeri. Îi apucă cu același gest încheietura mâinii, ceea ce-i arată caracterul ritual. Împreună cu brațul care ține o liră, formează același braț de swastică. Cele trei zeițe strâns țesute între ele îl urmează, în mână cu câte un cerc perfect, perfecțiunea unui atribut divin.

Spaima rituală a lui Paris, retragerea în fața unei responsabilități care-l depășește este arătată în gravura de la p. 203.

Tânărul păstor își învâluie fața, când i se arată cele trei zeițe. Eros în brațele mamei lui Afrodita, îi acopere ochii cu mânuțele, creind o solidaritate între zeiță și om. E bezna în care se înfăptuiește un mister. De data asta, Hermes o ia la fugă, respingând orice răspundere.

Gravura dela p. 198

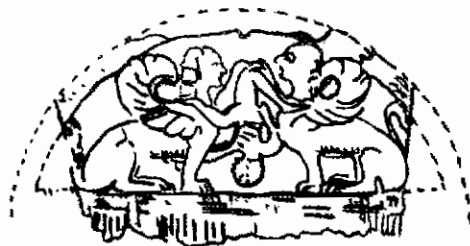

Cortegiul celor trei zeițe e condus de obicei de Hermes, pe lângă care merge un câine. E Velro, Kane, dușmanul Lupei, care va fi numit și "le Grand Hermès".

Caracterul fatal al judecății este arătat în gravura dela p.213

unde cele trei zeițe sunt identificate cu Eumenidele.
În gravura dela p.109, Hermes conduce pe cele trei zeițe în peștera în care îi așteaptă Pan.
Gravura de la p.178

are o valoare cu totul excepțională.

* C.G.Jung *Psychologie und Alchemie* mit 270 Illustrationen (n.n.) MCMLII Rascher Verlag Zürich

București
Febr. 1980

Singur, la masa mea, răsfoiesc o carte cu gravuri alchimice*. Singur? Melancolia mea nălucește un umăr stâng sprijinit pe umărul meu drept și o față urmărind ieroglificele la fragment de secundă.

Așa ești mai aievea decât ființa ta fizică cu care mă încrucșez de două ori pe săptămână.

Roxana...

În una din gravuri, Eva e întinsă pe pământ cu fața spre cerul din care a fost alungată extatic.

Între cer și Eva, din creștetul capului ei se înalță un arbore, care firește este Arborele lumii. Picioarele le ține încrucișate în formă de X, ceiace la bătrânii alchimiști era un semn de recunoaștere; reprezenta modul de circulare a curenților subtile din ființa omenească. Cu o mână își acopere sexul ceiace indică o transmutațiune a forțelor regeneratoare; cealaltă mână este îndreptată spre Chivotul Alianței, pe capacul căreia stau, nu Heruvimii, ci un craniu. Moartea inițiată pazește comorile și talismanele din Arcă. Ne aflăm pe Golgota căci acest cuvânt înseamnă craniu și este o tradiție care spune că crucea pe care a fost răstignit Mântuitorul e făcută din lemnul Arborelui Lumii. Arca Alianței, mai ales craniul de pe ea, reprezintă pânțele Evei din care a ieșit moartea în lume, dar și viitoarea răscumpărare a neamului omenesc. Obiectele din Chivot sunt ovarele Evei, singurele organe misterioase din ființa ei. Cu o mână își acoperă sexul pentruca, cu cealaltă să întredeschidă Arca sfântă.

Câteva pagini mai încolo, găsesc o altă gravură, care de data asta reprezintă pe Adam, tot cu picioarele încrucișate. Și din el crește un arbore, dar de data asta din falus, ceiace arată că, împotriva aparențelor, femeia își sublimează ființa prin Intellect (Maica Domnului care naște pe Iisus prin cap); bărbatul singur poate sublima forțele bazice din ființa sa. Luna e la dreapta arborelui, la stânga indexul unei mâini arată o săgeată înfiptă în partea dreaptă a pieptului lui Adam

în care e înfiptă săgeata, exact în locul de unde a fost scoasă din coastă Eva și unde a fost străpuns pieptul Mântuitorului de lancea centurionului Longin. Cu mâna stângă Adam strânge cu fervoare săgeata înfiptă în carnea lui. E un gest sacrificial de adorațiune.

Să-ți descriu, scumpă, a treia gravură. Pe aceeași Arcă a Alianței stă în picioare un înger încoronat, cu trăsnetele în mâini. Cred că e Mihail, cu *Vajra*. Spre Înger pășesc în procesiune șapte femei, dintre care cea din urmă e un copac cu un cap omenesc, deabea indicat printre frunzișuri. A doua femeie e indicată mai precis, cu bustul vizibil. La a treia corpul e aproape identic cu trunchiul copacului; în continuare, arborele se umanizează, dar primele cinci femei au rădăcini în pământ. Ultimele două sunt autonome; din creștet le crește un arbore. Toate femeile se țin de mână, ceiace reprezintă lanțul inițiativ *silsila*.

Toate trei gravurile ne arată că Omul e Arbore și Arborele e om. Deaceia Mama Pădurii își apără cu văjnicie copiii. Mama Pădurii, aspectul de rigoare, de implacabilitate al Maicii Domnului, Doamne iartă!

În pădure trebuie să pășim cu o adorație tăcută.

Versul lui Eminescu are sens literal:

"Codru frate cu românul"

și

"...De-i suna de două ori

"Îți vin codrii în ajutor"

și

"Căci să știi iubite frate

"Că nu-s codru ci cetate

"Ci vrăjit sunt eu de mult

"Până când o să ascult

"Răsunând din deal în deal

"Cornul mândru triumfal

"Al craiului Dekebal.

"Atunci trunchi-mi s-or desface

"Și-n palate s-or preface

"Vei vedea ieșind din ele

"Mii copile tinerele

"Și din brazii cât de mici

"Vei vedea ieșind voinici,

"Căci la sunetul de corn

"Toate-n viață se-ntorn"

Ceiace este extraordinar e că Eminescu a intuit strânsa înlanțuire dintre piatră și arbore, și, prin aceasta, cu omul. Intuiție sau predanie orală? Personal, înclin spre această din urmă ipoteză.

Piatra este cubică; din ea, din vârful ei, răsare arborele piramidal. În miezul arborelui, în anglia lui, se pitește ascuns omul care prin dezvoltarea și actualizarea latențelor sale, însumează și stânca și arborele, prefăcându-le la rândul lui în latențe proprii. Prin el, stânca și arborele se desrobesc din temnița unde sunt imobilizați prin rădăcina lor. Prin om copacul și stânca aleargă, sboară, sar și final, se înalță la cer. *Petra autem erat Christum*, care trage după El în cerul mai presus de ceruri, piatra-Golgota și copacul-cruce mântuitoare. Deaceia fecioara din gravură, cea mai apropiată de Tronul dumnezeiesc, are în creștetul capului un arbust, care în cerul Empireu va pătrunde în toate ocnițele manifestării, uriașă cruce cu trei dimensiuni...Și în noi, bărbat și femei, se află difuze, prinse în ganglioni și rădăcina și coroana lui. Să dea Dumnezeu ca aceasta să se afle la locul ce i se cuvine,

creștetul capului, și nu strâmbă și înăclăită în nu știu ce măruntae reziduale.

L.

București
Martie 1980

Dragă prietenă, am ajuns la o etapă a vieții mele inițiatice, sau, mai simplu, a vieții, fără nici un alt epitet, în care simțul realității mă obligă să mitologizez totul. E o aplicare a razelor X la nivelul transcendent al Etherului. Nu regret nimic, căci nu este nimic de regretat. "Terre ingrate, je ne bâtirais le palais de mes rêves (moi, je dirais, le palais de mes idées pures), sur ton sol ingrat"; și după o trăire frenetică a vieții așa cum o concep spectrele ce ne înconjoară, regele Macbeth, prin gura lui Shakespeare, spune înainte de a muri în luptă, când i se anunță moartea reginei:

"Trebuia să moară odată. Momentul va fi venit de a spune cuvântul acesta! Măine, apoi mâine, apoi mâine, lunecă cu pași mici, din zi în zi până la ultima silabă a registrului timpului; și toate ieri-le noastre n-au făcut decât să lumineze pentru proști drumul morții prăfuite. Stinge-te, stinge-te, torță scurtă!! Viața nu-i decât o fantomă rătăcitoare, un biet cabotin care se împăunează și se agită în ceasul său, pe scenă, pe care apoi nu-l mai auzi; e o poveste spusă de un idiot, plină de sgomote și de furie și care nu semnifică nimic". E curios că de vreo zece zile, mă urmărește ființa lui Mayer și acum, prin decantare, ierogliful lui. Uitasem să-i veghez ultimele zile, după cum o uit pe Lilica, mă înfior s-o spun. Conversația avută cu tine a avut rolul unui reactiv. Poate, pentru că și el a iubit o Roxană.

Îl văd funcțional - și pe degetele unei mâini număr oamenii cărora le fac cinstea să le acord acest adverb - îl văd pe bordura de piatră a unui sordid gard bucureștean, Mare Preot și Sacrificator al Celui Veșnic. Senzația nu mai era de ordin sensibil, ci de ordinul ideogramelor, ținând mai mult de știința exactă decât de laboratorul tău sordid. Viziunea apartine orelor înstelate din viața mea, în cerul stelelor fixe.

Isac zăcea întins, cu fața în sus, pe tăblia unei mese sacrificale în formă de ciupercă, cum sunt Babele; acest soi de stânci sunt ovarele și trompele Gaiei, Mama Primordială. Nu au nimic de a face cu piatra de fundament, sunt tocmai opozitul ei.

Isac vedea numai cerul. Cerul înflăcărat, calcinat de razele implacabile ale soarelui, devenit Capul Meduzei, cum e întotdeauna în momentele de rigoare. Reverbera numai numele divine limitative. O singură determinațiune negativă; jungherul sacrificial din cheia de boltă a Firmamentului, irizând spectrul invizibil al luminei astrului nemilos. Era ținut de o mână invizibilă, ca în gravurile hermetice: a lui Mayer? a ta? În definitiv, de ce nu?

Eterul calcinase toată lumea. Eterul, care când se coboară pe pământ, devine pulbere radioactivă, sau tradițional vorbind, Vitriolul, l'Éther, *cette pensée de la Lumière divine*.

"Înainte mamei mele, Tu m-ai luat și mi-ai vărsat băutura,

"Suflu divin și m-ai consacrat, germen în sân".

(HÖLDERLIN)

"An den Äther"

București
8.III.1980

Scrisesem aceste rânduri în dimineața de Joi; voiam să ți le dau după amiază. Le pusesem așa de bine într-un caet, că nu le-am găsit la plecare; și le-am dibuit când m-am întors acasă... După relectură, în primul moment, intenționez să nu ți le mai remit: mi se păreau prea "sahariene"; în filigrana însă a paginei, șoptește o imensă tandrețe care curge lin și nestăvilat spre propria-i Desăvârșire, pe un fluviu negășibil în lumea noastră, ca râurile mitice, Iordanul din basmele noastre, Eridanul, Apa Sâmbetei. Nici un pescăruș, nici o rândunică, doar pasărea măiastră îi poate mângâia fața.

Ți-aduci poate aminte, că în niște pagini scrise în lumina ta, vorbeam de cornul de argint al Lunei care poartă pe Dante spre Înălțimi.

"Minerva spira e conduce-mi Apollo."

Scriam că simpla privire a ochilor de carne a oamenilor, cufundă vasul sublim. Totuși, cornul de argint poate coborî din sfera lui în lumea noastră sublunară pe fluviile sacre nevăzute, cu încărcătură de aleși, spre Marea Pacifică, în propria lor entelehie.

"E il naufragar m'e dolce in questa mare"

Vii cu mine spre Apa Sâmbetei? Voi căuta singur barca purtătoare a Graalului?

L.

Text consemnat sub dictare:

Miorița

Motto:

Ascendit a terra in coelum; iterumque descendit in terram et recipit vim superiorum et inferiorum.

Se urcă de pe pământ în cer, și din nou se coboară pe pământ și primește puterea celor de sus și celor de jos.

Tabula smaragdina.

Urcușul e marcat printr-un hieroglif: piciorul. Plaiul și raiul se urmează unul altuia chiar în versificație. E o urcare spre slăvi așa că în realitate găsim pe plai nu piciorul ci "vestigiul piciorului". Plaiul, piciorul de plai e un punct prin excelență nevralgic prin care se efectuează o secțiune transversală prin pământul întunecat și descoperim acolo "gura de rai". Că în simbolistica românească "plaiul" reprezintă o categorie de materie sacră, ne-o dovedește un admirabil bocet oltenesc în care mortul condus de vidră și lup, ajunge într-un ținut paradisiac "pe drumul de plai" (Cântare pentru cel dus).

Ne întrebăm dacă *Miorița* n-a fost în realitate un bocet? Bocetul pentru ocultarea sacrificială a Regelui Lumii. În simbolismul geometric "gura de rai" se reduce la un punct,

ceea ce justifică ideea de secțiune transversală. Numai secțiunea transversală actualizează și scoate la iveală din materia omogenă, haotică, ochiurile de apă, transformându-le în puncte arteziene.

Deci "gura de rai" este un punct colector care înmănunchează într-un nod vital cele trei dimensiuni ale spațiului, redistribuindu-le apoi în lumea noastră. Deaceia, din acel punct "vin în cale, se cobor la vale" trei procesiuni solenne "trei turme de miei" care marchează curgerea celor trei gune una în alta. "Cei trei ciobănei" sunt regenții gunelor. Dealminteri, turmele de miei curg ca niște ape line, aproape imobile.

Poezia ne dă un exemplu de geografie sacră când ne arată nu teritoriu actualizând turmele de miei ci turmele actualizând Vrancea (Varanha) - numele vechi al Centrului Lumii Moldova și Transilvania. Turmele de oi sunt în mod existențial și nu alegoric Gangele ceresc scurgându-se în lumea noastră. E Calea Laptelui dăruindu-se sacrificial lumii noastre prin țâțele oilor. Graalul ceresc în pogorământ terestru.

"Cei trei ciobănei" sunt cei trei șefi supremi ai ierarhiei inițiatică.

Ne întrebăm dacă, indicarea unei "guri de rai" ca fiind locul unde "curge lapte și miere" nu exprimă acest mister suveran? Se poate observa că și mierea este identică cu mioara care cuprinde și ea misterul Marian. De unde expresia "lapte dulce" dacă nu contracțiunea laptelui și mierei în acelaș nectar?

Maria este prezentată hieratic uneori cu amîndouă picioarele pe globul pământesc. Din cele două picioare ies laptele și mierea. Mușcătura șarpelui este un istm prin care cele două balsamuri se infuzează în lumea noastră în forme spiraloide. În esoterismul musulman Allah ne este prezentat stînd pe tron, cele două picioare ale Lui simbolizând misericordia și justiția.

Unitatea baladei se află în termenul "Mări" care implică ideile de Mărire, Maria, și Marea.

"Mări, se vorbiră,
 Ei se sfătuiră,
 Pe I-apus de soare
 Ca să mi-l omoare
 Pe cel moldovean
 Că-i mai ortoman"

Spuneam mai sus că cei trei ciobani sunt regenții celor trei guna așa că în realitate ei se sfătuiă cum să le convertească una în alta și atunci, guna cea mai înaltă, a ciobănașului moldovean e tendința de direcție verticală și sacrificială, silind aproape cele două gune inferioare să se convertească una în alta. Ei pot fi cei trei judecători ai infernului, Minos, Eac și Radamante, pe care Dante îi păstrează în tradiția creștină cu aceleași funcțiuni.

În punctul nevralgic al amurgului, când soarele și lumina se jertfesc într-o liturghie misterioasă, Luceafărul e punct de fixațiune a tuturor duratelor timpului, adică a diverselor lui undulațiuni.

Într-o etimologie simbolică, ortoman poate fi Manu cel drept, identificând această funcțiune cu Polul.

Turmele, pot fi înțelese ca fiind și colectivități umane conduse de șefii lor respectivi spre propria lor finalitate.

"Mări se vorbiră" poate fi și un colocviu ritual între cei trei șefi ai unor organizații inițiatice care, din cauza termenului ortoman, poate fi chiar Tradiția primordială.

Apare între noi Miorița ca paredru al ciobanului. Având în vedere că un paredru trebuie să fie complementar cu partenerul lui, Miorița face cuplu cu ciobanul care în cazul acesta simbolizează pe Iisus mielul lui Dumnezeu. Se poate merge și mai departe. Miorița nu e numai mielul ci și mielușea care n-a avut nici un pui. Se spune Mioriță și la o oaie foarte tânără, deaceia în traduceri franceze ale poeziei, ea e numită "L'agnelle" dar și "la brebis", și într-adevăr, în altă variantă românească, balada are numele "Oaia năzdrăvană". În cazul acesta, dacă Miorița, în sensul feciorelnic al termenului e paredrul lui Iisus, ce paredru are oaia? Răspunsul nu-i decât unul: berbecul. Or, berbecul e numele lui Ram

care desemnează două din avatarele lui Vișnu: Parashu Rama (Rama cu toporul de cremene) și Rama Chandra.

În limbile germană și engleză, berbec se spune "Rams". Toate acestea indică originea precreeștină a *Mioriței*.

"Ram" este suportul lui Agni, focul sacrificial prin excelență, care susține toate lumile. Reamintim aproape identitatea lui Agni cu Agnus care însemnează miel, și cu Ignis care însemnează foc. Există yogini care aprind focul sacrificial numai prin pronunțarea mantrului "Ram".

"ori iarba nu-ți place,
 ori ești bolnăvioră,
 Drăguță Mioară?"

Întrebările ciobanului indică o dezordine ciclică, sensibilă în Shahti lui Ortoman, și nu în Ortoman care e Pol imobil, ceea ce implică o carență sacrificială ci din contră, pe căile ei, tot așa de virulentă ca și cea a *Mioriței*, cum se vede în încheierea baladei. Mioara, care este Anima Mundi, sensibilizează orice dezordine ciclică. Baciul care e Ortoman, deci Ax vertical, nu e informat de elementele pozitive și negative ale Lumii pe care o regentează decât prin tremorul lui Anima Mundi care se propagă ondulatoriu dela extremitățile Cosmosului la Axul Polar care ordonează toate dezechilibrele parțiale într-un Echilibru Suprem. Deci, Miorița are o funcțiune informatorie deosebită de aceea a Baciului.

Anima Mundi e într-o stare de fluentă continuă solicitată de expirul și inspirul manifestării. Rămâne ca funcțiune a Polului să distribue aceste tendințe contrarii în vederea unui echilibru final. Ca să ușureze această teurgie, Mioara cere ciobanului să se adăpostească "la negru zăvoi", adică într-o indistincțiune care e deasupra alternanțelor de orice fel ar fi ele, și asta ca primă cerere. A doua este îndemnul să-și cheme "un câne cel mai bărbătesc și cel mai frățesc". Aceste două calități de bărbăție și frăție (pot fi o aluzie la fraternitățile inițiatice care vor ajuta Polul în lucrarea lui de restabilirea ordinii la sfârșitul de ciclu), pot fi deci, o aluzie la Veltro. Că această funcțiune de informare aparține tradiției primordia-

le, o dovedește faptul că găsim în literatura populară creștină ceva echivalent: Maica Domnului, pe un munte sacru, povestește Divinului Ei Fiu, un așa-zis vis al Ei, în care sunt rețrăite patimile și moartea Lui. Tradiția populară spune că acel care citește în fiecare zi Visul Maicii Domnului și îl poartă la el, e mântuit; nu însemnează că omul devine colaborator al Maicii Domnului în funcțiunea Ei de receptare și transmitere a undulațiilor Materiei Prime? Această funcțiune a mării primordiale este prin excelență oraculară, deaceia Ciobanul îi spune oiței, câteva rânduri mai jos:

"oiță bârsană

"de ești năzdravană", termen foarte enigmatic, pentru că implică o cunoaștere esoterică prin excelență. E "năzdrăvană", pentru că cunoaște sacrificiul Mielului, nu prin ispitire ci prin inspirație. E "Fecioara Orantă" cu mâinile neobosit ridicate, prin care se înalță aspirația și prin care se coboară grația.

Toate cele spuse mai sus sunt un fel de "proscomidie" a liturghiei ce urmează să ia ființă; cu alte cuvinte, baciul ungurean și cu cel vrâncean se pregătesc să omoare, deci să sacrifice pe baciul moldovean. Omorârea baciului nu este altceva decât frângerea pâinii eucharistice în cupa Graalului. Nici o rezistență din partea ciobănașului, ceea ce exclude orice idee de crimă. Cei doi ciobani, vrânceanu și ungureanu sunt acesorii Regelui Lumii în misterele cosmice pe care le celebrează la asfințitul soarelui pentru că - particularitate admirabilă a limbii române - "asfințit" însemnează și "sfînțit". După cum desăvârșirea sacrificiului lui Hristos implică îngroparea Lui, tot așa ciobănașul își fixează cu precizie ritul de înmormântare, într-un punctechivalent cu "Mijlocul Lumii": "să spui lui vrâncean și lui ungurean / ca să mă îngroape / aici pe-aproape / la strunga de oi / să fiu tot cu voi / în dosul stâniei / să-mi aud câinii / Aste să le spui /".

Urmează câteva particularități ale acestei înhumări: Miorița urmează să-i pună la cap "Fluieraș de fag / mult zice cu drag / Fluieraș de os / Mult zice duios / Fluieraș de soc / Mult zice cu foc, ceea ce implică faptul că undulațiunile

orizontale ale apelor primordiale suferă o conversiune verticală prin capul ciobănașului. Se poate presupune că ciobănașul a fost înhumat vertical, ca un yogin iar fluierul nu sunt decât continuarea sușumnei în lumea transcendentă. Ele se pot presupune ca puse în continuare și având funcțiunea de a lega prin suflu (prana) toate planurile de existență sau cele trei lumi. Fiecare fluieraș are o funcțiune deosebită de specificare a curentului spiritual care exaltează lumile. Incantația celor trei fluierașe sensibilizează elementele caracteristice ale nostalgiei: drag, duios, foc.

Dintr-o altă perspectivă, cele trei fluieri sunt cele trei curente subtile ale individualității: ida, pingala și sinteza lor, sușumna. E misterioasă menționarea unui fluieraș de os, pentru că în budismul tantric se întrebuințează tibii umane ca mijloc de incantațiune. Ne întrebăm dacă acest fluier sacral nu e făcut din "fluierul piciorului"? Într-o lectură ulterioară studiului nostru am găsit în cartea lui F. Schuon. "Regards sur les Mondes Anciens" descris unul din marile rituri ale Pieilor-Roșii, rit cu numele "La Danse du Soleil". Acest rit semnifică o uniune virtuală cu Spiritul solar, deci cu Marele Spirit și simbolizează ratașarea sufletului Divinității. Dansatorul, în acest rit e ca un vultur zburând spre soare: cu fluierul de os de vultur, el produce un sunet strident și plângăreț, totodată imitând într-un anumit fel zborul vulturului, cu penele pe care le poartă în mâini. Acest raport într-un fel sacramental cu soarele lasă în suflet o urmă de neșters.

Pentru noi, acest ultim fapt va avea o deosebită importanță când vom încerca să vedem ce-a fost în totalitatea lui, ciobănașul.

La evrei, în ziua cea mai importantă a anului, ziua iertării păcatelor (Iom Kipur) în momentul solemn când Dumnezeu răspunde cererii pasionate de iertare a oamenilor, șeful comunității suflă într-un corn de berbec. Or, am văzut, că ciobanul este și Ram, berbecul. În această liturghie cosmică, intervine și Duhul sub aspectul lui de Suflu și de Prana: "Vântul când a bate / Prin ele-a răzbate / Ș-oile s-or strânge

/ Pe mine m-or plânge / Cu lacrimi de sânge "

Aceleași picături de sânge pe care le avea Domnul Hristos în timpul patimilor Sale. Aceste lacrimi de sânge sunt aceleași pe care Iosif din Arimatea le-a cules în Cupa sfântă a Graalului când centurionul Longin a împuns coasta Mântuitorului cu sulița.

O tradiție spune că potirul s-a revărsat și sângele a căzut pe pământ, pe care l-a străbătut, ajungând până în iad, unde a eliberat pe damnații atinși.

O altă tradiție, mai precisă, ne spune, că în timp ce sângele Mântuitorului umplea cupa, Maica Domnului își storcea sânul în aceeași cupă, așa că ceea ce a ajuns în fundul iadului, răcorindu-l, era o licoare mixtă, am putea spune androginică.

Crăiasa despre care vorbește ciobănașul este Mireasa noastră, Moartea, și când povestește că la nunta lui a căzut o stea, ne referim la tradiția populară că atunci când moare un om, o stea cade. Totuși, ciobănașul atrage atenția Mioarei să nu spună turmelor de omor pentru că turma nu poate înțelege secretele Polului.

"Iar tu de omor / Să nu le spui lor / să le spui curat / că m-am însurat / c-o mândră crăiasă / a lumii mireasă".

Îns, Mireasa Lumii are un sens mult mai profund și mai vast.

Este Anima Mundi, Mireasa tuturor inițiaților, la care nu se poate ajunge decât după ce s-a băut licoarea de lacrimi, sânge și lapte și s-a pășit peste pragul morții.

În versurile care urmează se întrebuintează un limbaj foarte precis, valabil chiar tehnic, referindu-se la o hierogamie. Regele-Păstor se cunună cu Anima Mundi: "Soarele și luna / Mi-au ținut cununa /" - și se află la cele două colțuri superioare ale imaginii, ca în gravurile alchimice, "brazi și pâltași / l-am avut nuntași", martori veniți din paradisul terestru, "Preoți, munții mari", coloane de susținere a templului cosmic, "Paseri, lăutari", ceea ce ne pune în directă legătură cu limba păsărilor care e limba paradisiacă, "Păsărele mii și stele făclii" - ochii apelor superioare.

Acum apare în poezie mama ciobănașului. "Măicuța bătrână, cu brâul de lână" care ca toate mamele esoterismului rătăcește în căutarea Fătului ei Frumos, ca Maica Domnului, Demeter, Afrodita, Istar și altele. Dar în baladă se insistă mai ales punându-se accentul de greutate pe aspectul ei substanțial. Deaceia ciobănașul cere Mioarei să vorbească mumei numai de nuntă nu și de moarte. În privința căderii stelei observăm că poate fi vorba de o stea echivalentă cu cea a Magilor care s-a oprit la Betleem, deci acolo unde cade ea din cerurile superioare în lumea noastră, este în adevăr o gură de rai.

Spuneam mai sus că fluierașul de os poate fi în legătură cu misterele tantrice. Este o aluzie la lumea subterană și reamintim că regele morților este Yama, fratele lui Manu, ceea ce ne arată că ciobănașul se identifică cu Manu.

Yama cântă, și fluierul lui de os se transmută în aur prin suflul divin al lui Yama care sub această ipostază, odată cu transmutarea osului în aur se transmută și el în Manu.

Fluierul de os este "neclintita limbă" între celelalte doua fluieri. Din această perspectivă, Yama și Manu sunt cele două tipsii ale balanței cosmice iar ciobănașul apare ca un Hermes Psihopompos conducând sufletele morților spre destinele hărăzite lor de impecabila și implacabila Balanță.

Identificarea ciobănașului cu Hermes este cu atât mai justificată, cu cât Hermes este găsit în tradiția dacică sub numele de Aramis sau Sarmis Vasilevs, cum îl găsim pe monede.

Sarmisegetuza e orașul lui Hermes. Păstor al oilor vii, Hermes-Sarmis e și Păstorul morților.

Curente subtile care sunt inerente microcosmosului se află în virtutea analogiei și în macrocosm sub formă de linii de forță, curente subtile ale unei țări. În țările noastre ele ni se par indicate de așa zisa transhumanță, pibegie a oilor dela munte la șes și înapoi la munte. "Urcă și scoboară / și drumul măsoară / trei turme de oi / de oi tot țigăi", din altă variantă a Mioriței, într-un mers sacral și inițiat, evertuând latențele spirituale ale țării. Dar această evertuare nu o fac

numai turmele de oi ci și ciobanii lor în legătură cu anumite individualități misterioase ce le încrucișează drumurile, de pildă, orbii rătăcitori, sărmani, care în noaptea lor și-au pierdut aproape și numele. Ne referim la o misterioasă povestire a lui Sadoveanu intitulată "*Orb sărac*" care se găsește în Hanul Ancuței. Hanul este un punct de interferență a diferite destine, unificate prin cântecul de cimpoi al orbului, care le sintetizează pe toate. Pielea de capră neînsuflețită a cimpoiului se umple cu suflul vital al orbului. "Cuprinzând instrumentul sub cotul stâng el țipă odată scurt ca și cum l-ar fi durut" Toată viața orbului trece în instrumentul înviat. Apoi încep a mormăi și-a da sunet de cântec vechi. Aista-i cântecul Mioarei, grăi orbul, întorcându-și spre noi zâmbetul. Dacă poștești altceva, stăpâne, îți pot zice pe urmă... Cimpoierul umflă mai tare foiul, apoi, călcând cu degete repezi pe găurile surle chemă un viers de măhnire din depărtarea anilor de demult. Înălțând ochii morții spre stele (ca Orfeu pe anumite vase antice, n.n.) lăasă pliscul cimpoiului și cântă cu glas. Spunea ceva despre trei ciobani care coborau cu turmele din munte și doi dintre ei aveau gânduri rele asupra celui mai tânăr:

S-aude, s-aude / departe la munte / goman, gomănaș / de trei ciobănași goman, gomănind / oile pornind...

Iar izbucni în surlă chemarea de demult. O simțeam în mine ca o bătaie de inimă a oamenilor care au fost și nu mai sunt pe acest pământ. În adevăr, nu-i acesta cântecul lui Yama, regele morților, conducându-i spre destinele lor?

În următoarele spuse ale orbului se atinge nucleul misterului: "Eu rămânând fără vedere încă de pe când eram copil, am ieșit din sat dela noi și am pornit în lume. Și oploșindu-mă într-o iarnă pe apa Prutului, la o perdea de oi (turma sacră în momentul iernii este învăluită de taină ca un făt de placenta lui), am stat la niște baci bătrâni, la focuri care nu se mai stingeau niciodată". Focuri sacre ca acelea din templele vremurilor vechi. "Și acei baci vechi din pustie, m-au învățat lângă foc acest cântec". Și acum aflăm cheia întregului descântec: "m-au legat cu blăstem (care e mai mult decât un

jurământ)să nu-l uit niciodată și de câte ori oi suna din cimpoi să-l zic mai întâi și mai întâi". Ce e asta dacă nu o transmisiune inițiativă ce nu se poate face decât verbal și nu prin lectură, prin cărți. Vedem deosebirea dintre recitarea simplă a poeziei și aceea care se încarnează în sufletul cimpoierului, și se pune o întrebare. De ce n-ar mai exista și acum orbi sărmani care să recite cu autoritate și legitim "*Miorița*"? care-și recapătă centralitatea și autoritatea prin faptul că blăstemul obligă pe recipiendar să-l cânte înaintea oricărui altor versuri, oricare ar fi ele. *Miorița* rezumă toate tristețile și nădejile noastre.

But the rest is silence, cum o spunea un bard inițiat din Apusul îndepărtat.

Folticeni

Dragă prietenă,

Am sosit ieri la Folticeni, pe un timp glacial, senin și metafizic. Toată lumea se vaită de el, dar mie mi-a adus boarea dela Muntele Sfânt, la poalele căruia e așezat orașul nostru. Nu a scăzut ci a multiplicat cealaltă boare foșnind din întrevederile și convorbirile noastre.

Îți urez ție, lui Corvin și lui Gri, *ad libitum*, toate urările de Paști, a căror sărbătoare se rezumă la salvagardarea flăcării verticale și ascensionale a făcliei de Paști. Fiecare o avem în vârful inimei noastre, vârf la care ne ridicăm prin ascensiune: *ascensus montis*, *ascensus mentis*, după jocul de cuvinte al Sfântului Bonaventura.

Peste o săptămână, vei fi și tu la Câmpina împreună cu Corvin. Vei simți și tu binecuvântările Muntelui, care e același sub diferite nume.

Cu toată afecțiunea

V. L.

o 29 al 21

Folticeni

1. 7. 1980

Draga mea, istmul dintre București și Folticeni mi-a fost destul de greu de trecut, mai ales acum când contrastele se

individualizează. La București am lăsat principii corporificate, pe când pe valea Moldovei, totul se abstractizează prin transcendere.

Oamenii pe care i-am lăsat s-au coagulat în mituri și fulgurațiuni plastice, prin imobilizarea timpului. Poarta strâmtă se strânge ca o cămașă de zale în jurul trunchiului meu; câteodată mă sufoc. Șederea mea bucureșteană mă obligă să văd în jurul meu numai simboluri, pe care biata mea ființă nu e pregătită să le asimileze decât prin chin și eforturi penibile.

Ca să treci "prin urechile acului" trebuie să devii tu însuși Ureche și Sunet Primordial, Parașabda.

Îți scriu pe o masă joasă, așezat turcește pe parchet, cu fața spre geamuri. Dar de-a dreapta și de-a stânga mea veghează pe pereți, Cocorul și Balauri, animale care te obligă să trăiești heraldic lumea, adică simbolic, cum o spuneam mai sus. Toată ambianța mă îndeamnă la schematizare geometrică; prototipurile acestei geometrii sacre le poți vedea, te pot ajuta numai ridicând capul în sus "a rivider le stelle", cum o fac în anumite picturi, Orfeu și anumiți rătăcitori taoiști, pe pânze de mătase. Mi-aduc aminte, de o pictură de vas grecească, în care Orfeu cu lira în mână își ridică ochii spre stele, până la punctul când capul face cu ceafa un unghi drept.

Chiar la București mi s-a întâmplat un lucru care m-a catapultat violent în mit. Poate îți aduci aminte: Luni mi-am luat rămas bun dela tine și nu ne-am mai văzut. A doua zi, mi s-a întâmplat, a intrat în viața mea un eveniment extraordinar pe care sunt silit să-l numesc uluitor, stupefiant și crede-mă, că am simțul valorii cuvintelor.

O întâmplare veche din viața mea s-a actualizat pe neașteptate, aducând cu ea un cortegiu, o procesiune de ființe din basm și din mit.

Iartă-mi obscuritatea, dar această obscuritate este placenta care vitalizează întâmplarea și-i creiază învelișul cald. Mitul nu poate fi pus în frigider.

Poate, cu voia lui Dumnezeu, îți voi putea împărtăși acest eveniment formidabil, care ține de Marile Mistere și care

odată va trece dela potență la act, dela prevestire la efectivitate. Proximitatea temporală între despărțire și eveniment, creiază o solidaritate între el și tine.

Perfectarea însă se va săvârși la Folticeni. Pot să-ți spun că e în strânsă legătură cu Miorița, la care am lucrat amândoi un anotimp...

Ce vești îmi mai poți da ?

سلام عليكم
إلى

الحمد لله وحده

Folticeni

21. 7. 80

Dragă Roxana,

Îți scriu din pustie, în toate sensurile cuvântului. Sunt singur, Stella e plecată la București, și de opt zile am intrat într-un Ramadan feroce care mă stinge, mă omoară. Dar merită mai mult strigoii care, de când sunt, mă gâtuie, merită mai mult cămașa lui Nesus care mă înveninează de când mă știu. (?) Îți dau un mit de interpretat: Heracles s-a căsătorit cu nimfa Dejanira, pe care a încercat s-o fure centaurul Nesus. Hercule l-a omorât cu o săgeată. Fiara-om a muia o cămașă în propriul lui sânge, sfătuind pe Dejanira să îmbrace pe Herakles cu ea, când va socoti că soțul ei este necredincios. Mai târziu, Dejanira a socotit, pe drept sau nu, că este cazul și-a dat cămașa otrăvită soțului ei s-o îmbrace. Cămașa s-a lipit de trupul fiului lui Zeus făcând una cu el. Veninul a pătruns în mădularele semizeului, mistuindu-le cu focul lui nestins. Zadarnic încerca Herakles s-o smulgă: smulgea bucăți de carne cu ea. Ca să scape, a făcut un rug din codrii mai multor munți, i-a dat foc și s-a aruncat în el; atunci a devenit zeu și locuitor al Olimpului. Interpretează mitul și să-mi spui și mie judecata ta. Iată, îți întind o ceapă degerată: mitul ilustrează aspectul de rigoare al Dorului Dorul devenit Vitriol...

Deacea, privesc cu teamă dorul ce mă bântue, un dor de nimic, de nimeni, dor pentru dor, care, chiar în viața exteroară te face un spectru rătăcitor. De dat înapoi, nu se mai poate, pentru că devii demon

Cine crede dorului

Are casa cucului

Și odihna vântului

Și odihna vântului

Draga mea și pe tine te-a mușcat șarpele de călcâi. Nu avem altceva de făcut, decât să adăugăm o dimensiune intelectuală dorului care să transforme vârtejul în vortex, în sferoid vibratoriu, "apă curată trecută prin piatră", piatra devenită filtru. Așa va curge Moldova între noi. Am găsit un bocet asemănător cu acela pe care mi l-ai arătat, dar are în plus o indicație pentru mort: călătoria mortului se face "spre apus / unde soarele-i ascuns / unde-s toate florile / cu toate surorile / și-unde floarea soarelui / șade-n poarta raiului. Zorile apusului...

Symbolismul cărții: în timpul războiului, mi s-a jefuit biblioteca din Folticeni, din care și o carte foarte prețioasă despre alchimie, cu numeroase planșe, ediție de lux. Prin ce mâini, prin ce tribulații a trecut, timp de 36 de ani, nu știu. A ajuns la un prieten al lui Iliaoaia, care o avea dela altcineva; prin Iliaoaia, cartea a ajuns iar la mine, cercul s-a închis, cartea și-a terminat bejenia, in şaa Allahu. Simbolul e admirabil de grăitor, Ți-l ofer pe tipsie.

سalam عليكم

إلى

الحمد لله وحده

Folticeni

11. 8. 80

Dragă Roxana,

Sper că scrisoarea aceasta va ajunge la casa ta înaintea întoarcerii tale din circuitul rusesc. Avem parte numai de circuituri... Cartea mea despre focul filozofal care revine la

mine după o pribegie de 36 de ani, inelul tău dela Ierusalim, sensibila mea prietenă... Să sperăm că aceste circuituri sunt scurt-circuituri în sensul pozitiv și exhaustiv al cuvântului.

Nouă tuturor, ne pare că mergem în linie dreaptă, în realitate procedăm în spirale care se deplasează, ciclonuri nesensibile. Totul este să descoperim că dreapta e o nălucire și că totul, proiecție a Imuabilului în ciclul Devenirii, este circuitul. Descoperirea lui este *Magnum Opus*. Invitații lui Schwarzenberg, din interiorul Godenholmului, aud în noaptea polară, cântecul păsărilor migratoare, cântece de inițiați în procesiune. Dar în același timp auzeau și geamătul cosmic al lupului Fenrir, ale cărui bale dau naștere Căii Laptelui.

Roxana, trecem peste abis, pe un pod făcut dintr-un tăiș de brici. Ca să-l trecem trebuie să ne reducem la punct. Suntem implacabil constrânși la inhibiție și la poarta strâmtă. Mă gândesc că mersul precesional fiind circular, ființa noastră chiar sub aspectele ei cele mai grosiere este o ceață-vortex, care și ea se învâрте în jurul ei însăși, ca pământul, în jurul Soarelui și al lui însuși.

Toată viața noastră e făcută din dans, își are justificarea și finalitatea în joc. Deacea, viața e atât de gravă. Fiecare gest al nostru, fizic și spiritual creiază vârtejuri cosmogonice. Nietzsche spune că Zaratuștra învățase toată înțelepciunea lumii, afară de coroana ei care este dansul. Deacea a ieșit din singurătatea lui. Și-a transformat ființa în galaxii geometrice, coruri de cilindre, de spirale, de poligoane. Deacea Platon pusese pe frontispiciul școalei lui deviza "nimeni nu intră aicea dacă nu e geometru" și geometrizarea aceasta era obligatorie pentru ființa integrală.

Dacă mari spirituali ca Enoh, Ilie, Maica Domnului au trecut și cu trupul în slăvile cerului, însemnează că și-au geometrizat și trupul, prefăcându-l în masă vibratorie, în impuls spiraloid. Descoperiseră și actualizaseră *Luz*--ul din ei, nu numai la locul lui obișnuit, la baza coloanei vertebrale, dar și în orice fragment de schelet, în fiecare bucată de

dar și în orice fragment de schelet, în fiecare bucată de ciolan. Căruța de foc în care s-au ridicat la cer, nu le era exterioară; era însăși ființa lor fizică.

Citatul din Schuon, confirmă considerațiile de mai sus.

Mă tem că nu voi putea trece pe la Putna, căci dela 15 August până la 1 Sept. vom avea parte numai de vizite și musafiri.

Crede-mă că sângerez. O vizită a ta la Folticeni e timpurie.

Cu toată afecțiunea,

والم عليه
!

Folticeni
16. 9. 80

Draga mea Roxana,

Fac o sforțare imensă ca să-ți scriu câteva rânduri: am ajuns în tenebrele voiajului infernal.

Fii bună și înțeleghătoare. Sunt adumbrit de amurg.

Tu ce mai faci? Ți-ai luat un nou post în primire? Câteva rânduri dela tine mi-ar face bine. *Io perdei la speranza dell' altezza..*

Cu toată afecțiunea unui melancolic.

والم عليه
!

والم عليه

والم عليه

iată, dar sunt așa de extenuat că simpla ridicare a stiloului îmi este o oboseală. Sunt gesturi de om viu și viața mă obosește. Nu-mi mai vorbește decât noaptea.

Draga mea vești pe care mi le-ai dat m-au pietrificat. Stau lungit toată vremea și celelalte gesturi pe care sunt silit să le fac, sunt automatisme. Mă gândesc într-una la tine cu suavitate. Te întovărășesc și în gând când treci pe la fereastra mea, zilnic.

Vestigium pedis.

Nu îndrăznesc să te întreb ce mai faci și totuși aș dori s-o știu.

Nu mai citesc decât texte crepusculare: "frumusețea

strălucește la granița cea mai îndepărtată; din cea mai

îndepărtată depărtare strălucește în înălțare... Folticeni
13. 10. 80

iată, dar sunt așa de extenuat că simpla ridicare a stiloului îmi este o oboseală. Sunt gesturi de om viu și viața mă obosește.

Nu-mi mai vorbește decât noaptea.

Draga mea, vești pe care mi le-ai dat m-au pietrificat. Stau lungit toată vremea și celelalte gesturi pe care sunt silit să le fac, sunt automatisme.

Mă gândesc într-una la tine cu suavitate. Te întovărășesc în gând când treci pe la fereastra mea, zilnic. Vestigium pedis.

Nu îndrăznesc să te întreb ce mai faci și totuși aș dori s-o știu.

Nu mai citesc decât texte crepusculare: "frumusețea strălucește la granița cea mai îndepărtată; din cea mai

"îndepărtată depărtare strălucește ea în oameni..."

"Cunoașterea străbate toate punctele spațiului saturându-se cu depărtare... umple în fiecare punct depărtarea spațiului

"cu depărtarea timpurilor... zăcând crepuscular" (Hermann Broch, Moartea lui Virgil.)

Nu vorbi de starea mea lui Florin; asta ar putea demoraliza prietenii.

Îți sărut aripele suave.

Ilu

o 29 al x1

Folticeni
1. 12. 80

Draga mea prietănă,

Veai putea oare să înțelegi și să ierți? Luciditatea ta e singurul lucru luminos în calvarul meu, busolă infailibilă. Luciditatea vine dela Lux și e singura licărire de lumină la capătul unui tunel de demoralizare și dezolare. Iartă-mi torpoarea, Roxana, nu e uitare, ci concentrare asupra vestigiilor trecutului. Am eu dreptul să te bag în pustiul meu? Stressarea aceasta, îmi este permis s-o iau drept un episod, un fragment de voiaj infernal, care prin economia lui trebuie să aibă un terminus?

Îți mulțumesc cu o vinovată întârziere, pentru pachetul cu lucruri bune pe care mi l-ai trimis, întârziere ce-și are scuze în cele spuse mai sus. Și acest pachet își are purgatorul lui...

Am îngropat pe Lilica; încă un fragment de pod ce se surpă în spatele meu. Am dus-o la cimitirul din Opișeni, dealungul străzii Rădășeni prin fața casei ei, a lui Creangă, a lui Sadoveanu și a copacului simetric și geometric pe care mi l-ai semnalat. Geometric, deci metafizic. Pe când groparul arunca țărâna peste sicriu, mă gândeam că scheletul e singurul element metafizic din trupul nostru. Este o rețea de forțe. Luz-ul este în definitiv un sâmbure de schelet. Osemintele sunt geometrice ca și arborele depe ulița Rădășenilor, ca și Arborele Vieții, cruce cosmică.

În Masonerie, în momentul de intrare în Lojă a noului Mason, este un rit ce se cheamă despuierea metalelor, cu alte cuvinte, o despuiere a tuturor accidentelor, a tuturor superfluităților din noi. În acest mod, recipientul intră în caverna cosmică nud ca un fetus, ca un schelet de fetus. La fiecare cerc al Infernului, Dante își despoaie un fragment din carnea lui, până la dezvelirea totală. Când ajunge la capătul drumului infernal, Dante nu mai e decât un schelet. Când iese din Infern, pe spatele lui Lucifer, Florentinul e un pachet de oseminte ambulant. Dar revede stelele, adică inteliecțiunile și atunci, pe măsură ce se aburcă pe muntele Purgatoriului, își recapătă carnea, dar o carne glorificată, ca aceea a lui Adam înainte de cădere, pe care și noi o vom recăpăta la a doua Venire, mântuiți și păcătoși, carne susceptibilă de beatitudini și de chinuri indicibile. Faimoasele scene cu dansul morților (Totentanz), pictate pe zidurile cimitirelor din Evul Mediu, semnalau zădărniciia vieții lumii noastre și erau, în același timp, o fereastră spre sferele metafizice ale Vortexului Sferic Universal. Era un dans al schemelor. Dar sunt atâtea de spus, la un pelerinaj al cărui capăt este Tăcerea.

Pot îndrăzni să sper o scrisoare dela tine?

Ilu

Folticeni
26. 1. 81

Dragă Roxana,

Nu știu cum ți-ai petrecut vacanța de iarnă. N-am dreptul să te-nreb. Ignoranța mea e sancțiunea tăcerii mele. Ce e tăcerea în momentul de față?

Un profan ar vorbi (și cu bună dreptate din perspectiva lui) de depresiune și melancolie. Sper că, cu îndurarea Celui de Sus să fie Negrul Alchimic, care-l colora și pe Negru-Vodă. Scheletul se despoaie de superfluitățile lui carnale, rămânând schema lui indestructibilă, geometrie sacră.

Fătul se despoaie de placenta lui, așa de căutată de vrăjitorii negri. Ași vrea să vomitez toate toxinele mele, odată cu ea.

Ce ființă, ce entitate nouă se va folosi de vechiul schelet?

Am iluminat brăduțul hyperborean trimis de tine, argintiu precum cornul lunii, așa cum l-am văzut odată, când mă întorceam dela tine, barcă gata să se scufunde, numai prin faptul că-mi așezam privirea pe ea; pe marea imaculată a cerului. Și acesta a fost mesajul cel mai rar pe care l-am primit de Anul Nou. Acum, zace demontat ca un reziduu al Arborelui Lumii. Dar momentul de apogeu din cariera lui este un moment de eternitate, care rezoarbe și magnifică traectoria lui, începutul și sfârșitul lui, Pură sfâșiere!

Mă gândesc că acel corn al lunii este o barcă dar și un arc. Când pui săgeata în coarda lui și-o atragi spre inima ta, luna crește ca un cerc perfect până când este plină. Săgeata își atinge ținta și luna începe să scadă. Cărmaciul navei e un barcaș ca și restul echipajului. E Săgetătorul care țintește *ianua coeli*, la solstițiul de iarnă și e curios că Săgetătorul, precede imediat zodia Capricornului, a Caprei cerești, unde se află tănuț punctul unde timpul se oprește o clipă în pragul Porții cerești. Dacă am avea îndrăzneala și prezența de spirit să sărim din barcă în clipa aceea!

Ne-așteaptă Eternitatea în dosul pragului, Eternitatea ce se dobândește nu prin adăuine ci prin sustragere, prin scădere și ștergere. E un *regressum in utero*, dar într-o materie cerească. După regresul în uter carnal, pământesc, formând amândouă o sferă perfectă, trebuie să găsim punctul pe unde ne putem strecura, transvaza din unul în altul și acesta nu poate fi decât centrul sferei sau îndepărtata, evanescența ei periferie:

"Si tu veux voir des prodiges et contempler des
"merveilles, ne t'inquiète pas de la distance des
"montagnes, ni de l'éloignement des rivières".

Distanța este o determinațiune negativă și duce la integrare.

Am văzut la televizor "Cum vă place" de Shakespeare, văzută deja cu tine acum 20 de ani!

Ce părere ai? Mi-a scris Florin o scrisoare și aș vrea să-i răspund știind și părerea ta.

سرد لم عليكم يا روكسانا

عالمو

P. S. Terminasem scrisoarea, când, ridicându-mi privirea, am văzut lângă cocorul depe pliantul meu și cocorul trimis de tine, tăiat în metalul negru al indistincțiunii. Din Arborele vieții se exaltează, își ia zborul *sattwa*.

A fost pentru mine un Upaguru.

Coarda de argint unește cele două capete ale cornului Diane transformându-l în arc. Ca să evertuăm coarda, trebuie ca unul din capete să se împlănte adânc în inima noastră și celălalt să se înfigă în Tărie, în zenit. Atunci vibrează și asta e tot; înfige săgeata unde vrea.

Folticeni
24. 2. 81

Draga mea prietenă,

Mă gândesc mult la tine mai ales în acest moment al anului, când se apropie 1 Martie; de ani de zile am fost împreună în această zi, când primăvara crapă ușa anului, așteptând să se deschidă la Echinox. Dar cine dintre noi știe s-o găsească?

În orice caz, ziua și noaptea fiind două jumătăți perfecte, realizează un Yin-Yang în simbolismul anului, ceea ce e un substitut de Eternitate. Se creează o dureroasă ruptură între om și cosmos, ruptură care e o stare crepusculară, Anul se rupe în două, sfâșindu-ne.

Ce mai gândești și ce mai simți tu? Mergi bine cu lectura? Momentul e bine ales pentru citirea lui "Le Roi du monde". Lectura pe care o faceți are un caracter taumaturgic, incantatoriu, evocând swastika din vârful oiștei lunei.

Am trecut o iarnă dură și admirabilă. Un adevărat climat hyperborean. Te obligă la interiorizare de n-ar fi decât faptul

că îți pui paltonul pe tine. Păcat că nu pot face plimbări, din cauza troenelor și a lunecușului. Mi-am plătit și eu tributul, luând câteva trănțe.

Mai dă-mi vești dela tine. Sărut cei opt anișori ai lui Corvin. Își mai aduce aminte de mine?

سر لم علیکم یا روکسانا

عالمو

Folticeni

27. 2. 81

Într-o mizeră tejghea am găsit într-un tragic exil această găzuliță, prelungire autentică a swasticei cerești. Fii bună cu această gămălie de foc, *bête à Bon Dieu*. Are o schemă înaripată.

Ilu

7. 03. 81

Dragă prietene,

Cea dintâi datorie a mea este să-mi cer scuze pentru întârzierea mea la răspuns. E atât de mare încât trebuie să-i dau o explicație patologică. Cred că fac o melancolie, din fericire cu rezistențe care sunt un fel de colac de salvare. Este o senzație de vid, în sensul sinistru al cuvântului, un fel de *à quoi bon* ? care mă bântue.

Singurătatea spirituală, vitregia ambianței, una e să vorbești de ea, alta s-o pătimești. Cum poți să te *transhumanar*, după vorba lui Dante? Nici măcar nu este o vijelie ci prostrațiune.

Ți-aduci aminte de fraza lui Guénon despre "cette maussade fin de cycle" care e definiția cea mai metafizică a Apocalipsei?

Apocalipsa este terifică și insignifiantă. Asta ar fi definiția înspăimântătoare și plicticoasei bolgii în care mă aflu. Aplicând aprecierea lui Guénon microcosmic ași putea

spune despre mine: "cette maussade fin de vie".

Citesc și recitesc cartea lui Robin. Guénon îmi apare ca o "formă a Vidului" (*sunyamurti*), un morfism al Zeroului metafizic. Accidentele individualității lui dispar nu prin luptă ci prin despuere, ca în ritualurile, în inițierea masonică. Lipitorile nu mai aveau ce suga, căci nu se pot hrăni cu vid și atleții iadului nu pot doborî ceva ce nu are consistență din punctul lor de vedere. Cât despre Verde-Împărat, Alkhidr, intervenția lui incomprehensibilă mi se pare o cheie a carierii Maestrului nostru. Comparația între un prinț și un ministru mi se pare o cheie majoră a misiunii lui Guénon. Îți mulțumesc pentru detaliile ce mi le dai asupra lui "Cum vă place" pe care și eu l-am văzut la T. V. Roza din India mi se pare evident un mesaj rosicrucian - Rosalinda, roza din India, dar de care India e vorba? Pădurea în care se ascundea Robin Hood e Greenwood, Pădurea Verde. Să fie o continuitate între funcțiunea lui Robin Hood și aceea a lui Constanțiu Chlorul, Constanțiu cel Verde, tatăl lui Constantin cel Mare, guvernator al Britaniei, soțul Helenei (Sf. Helena a creștinismului) însumând astfel în rosicrucianism funcțiunea imperială, pe care a avut-o și Anglia dela Elisabeta deși sub o formă degenerată, dar cam asta e soarta inițierilor cosmologice; se umezesc în naturalism.

Robin Hood mi se pare, ca stăpân ce intervine excepțional al Greenwoodului ca o ipostază a lui Alkhidr. La rândul lui Greenwoodul englezesc mi se pare un substitut al miticei păduri a Ardenilor, unde rătăcește Jacques Melancolicul, care e Alkhidr! melancolic pentru că pentru el "all the world is a stage", pe când cei din jur întemeiază hierogamii beatifice, iar lui Alkhidr, fericirea îi este interzisă pentru că, altfel, s-ar înțepeni lumea. Și Hyperion e un melancolic, îndrăgostit de lună, mama nălucirilor, principala actriță "on the world stage".

Acuma, după Jacob Grimm, lui Carol cel Mare, Ogier le Danois este Ogier l'Ardenois. Or în Evul Mediu numele Danemarcei era *Dania*, deseori înlocuit cu *Dacia*. Deaceia există inscripții de felul ăsta: rex Arthurus, rex Britanorum,

rex Gallorum, rex Dacorum.

Ideia imperială există și în cele două piese ce s-au dat la T. V. "Measure for measure" și "Romeo și Julia". Ducele Vienei se ocultează și lasă lumea să-și facă mendrele. Allah guvernează acum lumea cu Numele lui de *dissemblance*, nu cu Numele lui de *ressemblance*, ca în epocile tradiționale. Deaceaia acum încolțesc și înfloresc și florile binelui și "les fleurs du Mal", anarhic, până când Allah va izbucni, eschatologic, ca un vulcan.

S-ar părea că iar e vorba de Arthur și pe dreptate căci Sh. era englez. Dar, fără excluziune. Monarhul este ducele Vienei, capitala de secole a "Sfântului Imperiu Roman de națiune germanică".

E vorba de reînverzirea (iarăși Verde-Împărat, Frederic) arborelui uscat al Imperiului. "Măsură pentru măsură" se joacă pe un *podium* pe care se strâng și se destind acțiunile și reacțiunile concordante. Shakespeare este *le Bateleur*, lama I din Tarot, Demiurgul distribuitor de Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte.

Capuleții și Montagii au existat realmente la Verona. Or, Verona era orașul cel mai ghibelin din Italia și Capuleții erau șefii partidului ghibelin, pe când Montagu-ii erau Ghelfi. Or, știi că luptele ghelfilor (partizanii papei) și ale ghibelinilor (imperiali) au umplut Evul Mediu. Și în China Taoiștii însuflețeau două societăți secrete aparent rivale, cuverturi care le serveau drept mască: Tien-ti-huei și Pa-lien-tsong. Asemănarea cu Europa medievală e izbitoare. Ghibelina Julia iubește pe ghelful Romeo. Se poate închipui asta tot printr-un simbol chinezesc fundamental.

Aparentele rivalități se rezolvau prin moarte.

"Amor condusse noi ad una morte", în acelaș mormânt se ocultează rivalitățile, implicită fiind renașterea lor, ca a Fenixului. Respectuoase sărutări de mâini dnei Mihăescu, duduiei Silvia; vă îmbrățișez pe toți cu drag.

V. L.

الحمد لله، و

Folticeni

29. 7. 81

Dragă Roxana,

Am primit o scrisoare dela Florin în care îmi spune că ai fost operată. Satisfacția că totul s-a terminat cu bine nu împiedică o mahnire retroactivă. Ce rău îmi pare că nu te pot vedea! M-ar scoate din marasmul meu. Noroc că mai este și tandreța care suprimă Timpul și Spațiul

سalam عليكم

والله

الحمد لله وحده

Folticeni

Dragă Roxana,

Îți scriu în grabă, ca să găsești scrisoarea când te întorci dela mare. Poezia taoistă pe care ți-am trimis-o e un exemplu de creațiune prin fulgurațiune. Norii, cerul și celelalte sunt exemple de fulgerări; nu trebuie să te pierzi în ele.

Aparența de continuitate a discontinuului se datorește limitățiunilor noastre individuale, care se proiectează imaginar pe țesut. E exclusiv individuală, colaborând la nălucirea cosmică, la Maya în aspectul ei limitativ.

În nu știu ce carte am găsit că inițierea accesibilă duce până la o limită, de unde inițiatul e înscris în cartea lui Seidna Alkhidr. El e dispensatorul inițierii supreme.

Dragă prietenă, cu toată dorința mea, nu cred să pot veni la Putna... Sunt impedimente de tot felul. Viața e tristă...

Îți mulțumesc din toată inima pentru flaconul cu Katalin; cred că e mai bine să-l păstrezi la București, deoarece mai am două flacoane de Vitaiodurol. Îți mulțumesc de asemenea pentru rețeta de Diazepam. Am trei dela tine, am găsit una aici. În terapia cu Vitaiodurolul, trebuie făcută vreo pauză? Stella își face continuu.

Imediat ce am primit scrisoarea ta, m-am dus pe Glimeia, la marginea Rădășenilor și am fumat țigara trimisă. Fumul se înalță până la "altarul cel mai presus de ceruri" dealungul unei axe care se actualiza prin ea însăși. Linia pură și unduioasă a fumului am redus-o la un fir de paianjen, pe care l-am integrat în mine, în loc să mă integrez eu în el, cum ar fi fost corect.

Mai multă geometrie, Roxana, e singurul frâu fermecat care potolește imaginația. Salutări cordiale lui Gri, tandreță pentru Corvin, iar ție ...

سalam عليكم

الحو

8. 12. 81

Dragă prietene,

Evident, totul are un rost, deci și tăcerea, mai ales tăcerea, dar atunci fără știrea mea, fără voința mea; nu sunt atât de încrezut ca să mă imaginez distribuitor de tăcere. Dar suntem jucării în mâna Demiurgului. Ce știm noi în ce casă, din cele 64, suntem noi, pe tableta Șahului?

Nu ne știm numele măcar. E mult dacă simțim cu apromixație ce tendință în direcție trece cu plugul în noi. Șahul cuib de tangente...

Eu hibernez. Nici măcar plimbările mele obișnuite nu le mai pot face din cauza omătului.

"Aduceri aminte

M'or troeni cu drag".

Mă rog ca aceste aduceri aminte să se incorporeze în Anamnesis.

A propos de Eminescu, n-am găsit nicăieri în biblioteca mea nici un poem "Cărțile". De ce E (minescu) se gândește cu jale la Shakespeare? Dacă poemul nu-i prea lung, ași putea avea o copie după el?

Salutări afectuoase prietenilor și prietenelor, pe mata te îmbrățișez cu drag.

V. L.

P.S. Ași mai putea avea cartea lui Robin despre G.?

6. 01. 1982

Dragă prietene,

Îți mulțumesc pentru urările de Anul Nou, dintre care cea mai somptuoasă este poezia "Cărțile", inedită pentru mine. La prima vedere, titlul n-are tangență cu conținutul, afară numai dacă e vorba de o "Liber Vitae" pe care poetul o răsfoiește sideral ("M-ai învățat ca lumea s-o citesc").

Ceea ce izbește mai întâi, e că Eminescu insistă asupra aspectului de tandreță a lui Shakespeare ("gentle Shakespeare"), care după datele tradiționale precedă aspectul tragic. Și pentru că e vorba de un Demiurg, i se poate aplica dictonul sufi - "căci mizericordia Mea precedă Mânia Mea", ceea ce arată cauzalitatea Mizericordiei în Manifestare.

Ceea ce este cauzal, materie primă în Shakespeare, este un suflu venit din insulele fericite, o boare elyseană, exprimată divin în începutul celei de-a 12-a nopți. Citez din memorie, căci n-am pe Shakespeare: ducele îndrăgostit spune: "melodia vine ca un suflu care trece peste un lan de violete luându-le parfumul". Mesajul celor 12 nopți ajunge la insula lui Prospero, care-l trimite înapoi sub forma de Miranda. Cred că aici e una din cheile lui Shakespeare, platonismul lui care se rezumă în mirare. Primul vers din sonetul lui Ben Jonson:

Sweet swan of Avon

exprimă oglindirea pe apele inferioare a ideilor eterne. Miranda pretutindeni...

"Căci eu am trei izvoară

Din care toată mintea mi-o culeg".

Aici suntem în plină mitologie românească. În "creanga de aur", bătrânul profesor povestește întâlnirea lui cu bătrânul mag în "țara necunoscută": "Atunci la echinox m-am suit în muntele ascuns pe care contemporanii mei nu-l cunosc. Între vârtejuri de zloată am ajuns până la lăcașul său într-un loc unde trei izvoară saltă de sub piatră zbătându-se ca viperele înțelepciunii lui fără de moarte și murmurându-i numele într-o altă limbă decât cea schimbătoare a oamenilor. În adâncime lătra câțelul pământului."

Primul izvor e Shakespeare, al doilea un filosof cu care discută problema morții (Maiorescu?), al treilea poate fi orice om de cultură. E cu totul altceva, "Un alt maestru care viu mă ține". Subordonarea e totală față de acela care cumpănește viața și moartea; e indicibil (ah, despre acela nici vorbă nu e, el e modest și foarte mare [ca punctul]). E înțelept chiar dacă tace, doarme sau spune la nebunii. Cele 3 lumi. E vorba de o înțelepciune existențială, inefabilă structural și organic (aparent grotescă): Și vezi pe acesta nu-l spun nimănuie/ nici el nu vrea să-l știe orișicine/ căci el vrea numai să-mi adoarmă în brață." Guru-ul interior din centrul ființei, vehiculat de o ființă umană vie. De acela și numai de acela, Eminescu are dreptul să spună: "Și decât tine (Shakespeare) mult mai mult mă-nvață". Un singur nume se impune: C.

Respectuoase sărutări de mâini d-nei Mihăescu, d-nei Silvia, salutări prietenilor și Roxanei. Pe dumneata te îmbrățișez.

Vasile Lovinescu

Folticeni
17. 6. 82

Dragă Roxana,

Purtarea mea e mizerabilă dacă ar fi s-o formulez în cuvinte. Ea e exprimabilă prin intuiție: o masă enormă de lavă și cenușe, ca aceia care acopere Herculanun și Pompei. Tac pentru că nu vreau să contaminez prieteni buni și dragi.

Îți mulțumesc pentru cărțile postale ilustrate pe care mi le-ai trimis.

Ullyse săgetează pe peșitorii nevestei lui Penelopa. Nu știu dacă îți mai aduci aminte de acest episod final al Odyseii. Pe flancul și în afara cupei ce conține băutura de imortalitate, cavalerul Graalului stârpește pasiunile una câte una și global. Procedul e ritual și se face bazându-se pe mișcarea circulară a luminei. Cupa e o hemisferă. Buza ei superioară e în realitate un ecuator al unei sfere a cărei jumătate superioară e invizibilă pentru că e informală. E o ilustrare a doctrinei secțiunilor transversale. Prin această secțiune personagiile devin flăcări, pentru că în punctele unde nodurile sensibile sunt intersectate de o secțiune transversală, fâșnește focul. Orice cupă chiar când nu are nimic în ea de ordin sensibil, conține licoarea de imortalitate: *amrita*.

Licoarea de imortalitate în vasul nostru este Penelopa, care s-a păstrat virgină, cu toate asalturile pretendenților. Ullyse săgetează topindu-le, punctele nevralgice, gest care face din el un păstrător al Graalului.

Cealaltă carte postală, cu paftaua lui Negru-Vodă are un simbolism enigmatic. Probabil că orna cele două capete ale unei centuri, vizibile sau invizibile, nu are importanță. Or o centură e totdeauna un ecuator, buza cupei de mai sus. Entitatea cu cap de om poate fi o lebedă dar și un balaur cu capul solar emanând raze. Se recunosc două simbolisme: unul solar și unul polar, căci polul a fost în constelația Dragonului acum vreo patru mii de ani, ceia ce ne duce deadreptul la Tradiția hyperboreană prelungită subteran până pe vremea lui Negru-Vodă, poate mai târziu. Castelul din pafta e prototipul Curții Vechi. Observă că sub cap e o cruciuliță metalică, până la întorsătura trupului balaurului + care e ierogliful lui Saturn, Regentul Vârstei de Aur, deci și al Tradiției Primordiale. Îți mulțumesc pentru lucrurile trimise.

Sărutări lui Corvin.

A. Q.

29. 06. 82

Dragă prietene,

Trebuie să-mi înțelegi dezolarea care e un nod complex format din interferențe și care acum a devenit păzitor al Pragului.

Apurva este faza intermediară între cauză și efect. În noi, nu poate exista decât potențial. Odată gestul făcut, devine independent de noi și se propagă până la planul imediat cauzal al gestului. Până la urmă, ajunge la Cauza Primă, ^{albe} nu mai este înțeles dar și Neființa. Deaceia, orice gest e metafizic; Intellectul trebuie să-i dea o rezonanță care merge până la limitele Universului. Țin tocul în mână pentru că acelaș gest îl face Dumnezeu cu *Qalamul* divin în mâna Sa a cărei palmă e scrijelată de Vortextul Sferic Universal. În ea, vibrațiunile se "neantizează" după ce mai întâi se schema-tizează pe podișul ceresc.

29. 06. 82

Dragă prietene,

Trebuie să-mi înțelegi dezolarea care e un nod complex format din interferențe și care acum a devenit păzitor al Pragului.

Apurva este faza intermediară între cauză și efect. În noi, nu poate exista decât potențial. Odată gestul făcut, devine independent de noi și se propagă până la planul imediat cauzal al gestului. Până la urmă, ajunge la Cauza Primă a lui,

în Ființa dar și în Neființa. Deaceia, orice "gest" e metafizic; Intellectul trebuie să-i dea o rezonanță care merge până la limitele Universului. Țin tocul în mână pentru că acelaș gest îl face Dumnezeu cu *Qalamul* divin în mâna Sa a cărei palmă e scrijelată de Vortextul Sferic Universal. În ea, vibrațiunile se "neantizează" după ce mai întâi se schema-tizează pe podișul ceresc.

Pe planul acesta ultim, fiecare gest, fiecare acțiune, vine cu zestrea ei (intenție, moment spațial și temporal) cu paraziții ei de care, pe cărările cerești, trebuie să se desbare, până ajunge la fiorul pur, singura "formă" cu care se poate înscrie pe Cerul Empireu.

Deaceia, prin aceasta, gestul cel mai imbibat de moralitate devine metafizic. Trăim într-un plan de existență blestemat; ne-a rămas doar inițiativa și puțința de a da o coloratură pozitivă oricărui gest de-al nostru.

Putem acționa asupra *apurvei*, dar numai în starea ei de simplă potență în noi; odată liberată, se integrează Cauzei, de unde se întoarce răzbunătoare de cele mai multe ori, la origina ei, la responsabilul ei.

Poate fi însă îmblânzită printr-un gest ritualizat pozitiv, care îi diluează toxinele. Deaceia Guénon insistă asupra aspectului practic al Gestului. Trebuie să transformi o stare de prostrațiune în alta de incubațiune. Or, prostrațiunea este substanța Infernului.

Deaceia nu trebuie să dezesperăm.

Te așteptăm cu toată dragostea la Folticeni; nu concepem un an fără venirea matală. Respectuoase sărutări de mâini doamnei Mihăescu și duduui Silvia. Stella vă salută. Cu toată afecțiunea. Salutări tuturor prietenilor.

V. L.

Folticeni
27. XI. 82

Dragă Roxana,

Îți mulțumim mult, eu și Stella pentru lucrurile trimise. Îmi pare bine de prietenia ta nouă cu Don Quijote. Cartea

e una din cele mai mari ale lumii, nu numai pe motive literare. Căci Don Quijote are dreptate dela început până la sfârșit. E o ultimă mărturie, un cântec de lebadă al Cavalerismului inițiat, chiar și profan. De obicei, se spune că *Fama Fraternitatis* a lui Valentin Andreea este testamentul rosicrucianismului. Nu cred asta. Don Quijote și *infolio* shakesperian din 1617 sunt mult mai adânci și mai vaste testamente ale Rosa-Crucii.

Don Quijote e Cavalerul Tristei Figuri. Or, asta mă face să mă gândesc la Tristan și la Melancholia lui Dürer, toate ieșite din miezul esoterismului. Îngerul arhitect din Melancholia ține în mână un compas. E de ajuns să ni-l închipuim, peste o sută de ani ținând în mână un condei ca să avem istoria Cavalerului Tristei Figuri prin punctul pe I al calamului. Ar mai fi multe de spus; astfel că în piesa "Cum vă place" pe care am văzut-o împreună ("cum vă place", adică scurgerea iluziei universale, nălcuirea cosmică) apare un singur personaj lucid, și de aceea melancolic, Jack Melancolicul și el cavaler al Tristei Figuri.

Cu afecțiune,

A.Q.

الحمد لله وحده

Folticeni

Dragă Roxana,

Am primit ultima ta scrisoare și dacă nu ți-am răspuns imediat, cauza este că nu voiam să-ți transmit gustul de cenușă ce-l am în mine. Timpul trece, cerurile sunt închise... Așa că îmi creez insule de amintiri, în care timpul este suspendat, și în care peisajul joacă rolul preponderent, nu ființele umblătoare. Eram să scriu *vii*, dar un munte, un râu îndepărtat nu e mai viu decât un om? Ți-am spus dictonul taoist:

"Si vous voulez voir des prodiges et contempler des

* Poetul Radu Vasiliu (n. n.)

"merveilles, ne vous inquiétez pas de la distance
"des montagnes, ni de l'éloignement des rivières".

E doctrina lui "departe dar nu prea departe". Mă întreb dacă fraza nu trebuie luată nu numai ca desemnând o dimensiune psihică, ci o realitate în cadrul unei geometrii pytagoriciene. A stinge direcțiile spațiului pe lacul de safir al Vidului...

Având în vedere că direcțiile spațiului sunt calitative, e firesc că, evertuate, capătă o tonalitate psihico-vitală, care ne stinge nu numai mental, conceptual, dar și existențial. Îți dai seama de importanța metodică a acestui fapt.

Revenind la luceferii noștri, iată ce-am mai găsit într-o carte de astrologie:

"În momentul apusului, moarte aparentă a discului
"luminos, apare la orizontul occidental planeta
"Venus, numită de Egipteni *bennu*, reprezentată de
"Fenix, pasăre fabuloasă care "naște din flăcări".
Hyperion Fenixul... înțelegi urmările.

Îți trimit ție și alor tăi toată afecțiunea

سليم عليكم

ألو

12.06.1983

Dragă prietene,*

Am primit cu cea mai vie plăcere și interes rozariul de Sonete. Căci numele de rozariu e foarte adecvat: sonetele matala sunt incantațiuni, chiar în sensul tehnic al cuvântului; rozariul musulman are 99 de sonete.

Ceea ce m-a frapat în jerba matala de poezii este concomitența de rigoare și de suavitate. Cum spunea The-seu în "Visul unei Nopti de Vară": "pana poetului dă formă lucrurilor neștiute și lăcaș și nume eterului". Indicibilul petrarchizat; prin asta te integrezi în lanțul Fedelilor d'Amore.

Se poate ca sonetele matala să fie "un signe des temps", testament și punct de plecare, ambiguu pe două tărâmurii,

deci crepusculare. Noi toți, pe care ne-a mușcat Dragonul de călcâi suntem din fraternitatea lui Hyperion - "latet sol in sidere". E un bocet platonician. Continuă această cale aspră, dar catartică.

Cu toată afecțiunea,
V. Lovinescu

*Folliceni
Toamna, 1983*

Text consemnat sub dictare
Sigizia Fenicia-Veneția.

E demn de remarcat că termenul Veneția poate fi asimilat cu Fenicia, Fenicienii cu Venețienii. Amândouă statele au fost emporocrații întemeiate pe stăpânirea mării. Pe vremea aceea toate îndeletnicirile constituiau științe sacre. Acest lucru se poate spune și despre arta navigațiunii, mai exact spus a circumnavigațiunii. Artă tradițională a acesteia din urmă consta într-o circumambulațiune în jurul unui punct imobil, pe fața agitată de valuri a mării. Acest punct imobil era personificat de pasărea Alkyon.

Navigatorii porneau pe Marea Tenebrelor în jurul punctului luminos constituit de Oul clocit de pasărea mitică pe suprafața Okeanosului, ceea ce indică o intervenție directă a Tradiției Primordiale.

Brahmanda pe suprafața lui Okeanos...

Întoarcerea în portul de plecare constituia un cerc făcut din două jumătăți de circumferință însuflețite de respirul universal, solve și coagula. Portul de plecare și de reintegrare finală era doar o manifestare vizibilă, un substitut al cuibului alcionic, far mitic care însuflețea Oceanul, punct sacru, evanescent la orizont dar pitit și-n ultima încăpere a inimii navigatorului (I).

Circumambulațiunea pe mări se făcea pe o cărare noțională care unea viața și cu moartea, punct de joncțiune, limită între relativ și Absolut.

Unirea între Alkyonul terestru și Alkyonul ceresc o făcea catargul care unea apele inferioare cu apele superioare. În

jurul axului imuabil, "pe mișcătoarea mărilor singurătate", în jurul Polului se răsăteau nenumăratele secțiuni conice, Multiplicitate în Unitate.

Fenicia e țara Fenixului.

Pe când Alkyon acționează pe elementul lichid - apă - Fenixul e flacără pură.

Se știe că fiecare catedrală construită tradițional are un punct sensibil, un nod vital în care interferează toate liniile de forță ale edificiului; or, biserica era numită navă, ceea ce ne face să credem că orice "navă" feniciană sau venețiană avea un asemenea nod vital. Mitologia ne spune că arhitectul navei Argo a insinuat într-un punct al navei în construcție o bucățică din stejarul oracular dela Dodona. Acest punct vital deci, însuflețește întreaga corabie dându-i un tonus ascensional, punct care în acelaș timp proteja corabia.

În ultima parte a Odiseii, Ulysse este aruncat de furtuna stămită de Poseidon pe țărmul mântuitor al insulei Feacenilor.

În contrast absolut cu furtunile mării ce o înconjoară, insula constituie o oază de pace sacră.

După părerea noastră, "Feacenii" este o deformare voită a cuvântului Fenicieni, ceea ce aduce din nou la subiectul nostru.

După un popas de câteva zile, Ulysse adâncit într-un somn magic este pus pe o navă sacră asemănătoare cu Argo.

Unul din simbolurile Navei este Uterul prin care inițialul trece dintr-un plan de fire la altul, superior. Acest Uter este ceea ce hindușii numesc Sandya, și Ullisse, după cei zece ani de rătăcirii pe ocean, ajunge la insula sa natală, Itaka care reprezintă în mod legitim pentru el centrul suprem.

*

* *

O pictură venețiană reprezintă pe un sărman pescar oferind Dogelui inelul de căsătorie al lui cu marea Adriatică găsit în pânțelele unui pește. Inelul, simbol al hierogamiei a mers în pânțelele peștelui ca profetul Iona în pânțelele balenei.

Inelul de căsătorie își închide circuitul, și acest circuit este

supus legilor implacabile ale *âpurvei* ale acțiunilor și reacțiunilor concordante. Același simbol (2), îl găsim în istoria tiranului Policrat al Samosului. Inspăimântat de norocul său neistovit, tiranul aruncă în mare un inel nupțial de mare preț; puțin timp după aceea, un biet pescar îi aduce înapoi inelul găsit în măruntaele unui pește. Cu mici deosebiri, potrivirea este esențial identică cu mitul venețian.

E remarcabil faptul că termenul Veneția, deci și cel de Fenicia e aproape cu ceea ce se numește în miturile noastre Veneția.

Nu se poate ști exact ce culoare și ce aspect al cerului reprezintă acest cuvânt.

S-ar putea să fie cerul lui Venus deci, al Luceafărului. Navigarea venețiană și feniciană poate fi o reprezentare subtilă a căutării Luceafărului transcendent reprezentat immanent în navă prin punctul ei sensibil.

Funcțiunea statelor maritime tradiționale este să dibuească, să găsească și să păstreze, și chiar să oculteze locul în care coboară pasărea divină.

Drumurile tradiționale sunt șerpuitoare (3) în primul rând pentru că să fie o imagine a Șarpelui primordial, a constelației Dragonului; apoi, pentru că fiecare șerpuitură este o trecere dela vizibil la invizibil, punând Paradisul la câțiva metri de noi.

(1) Suflul primordial ținând gâoacea oului.

(2) Dar și când Iisus a trimis ucenicul să scoată "taxa" dintr-un pește pescuit atunci.

Folticeni
19. 10. 83

Dragă prietenă,

S-a împlinit săptămâna de când am plecat din București și ultimele zile petrecute în casa mamei se integrează dorului.

Aici e frig iar constricția nu-mi prieste. Zac sub plapumă. Totuși livezile mângâiate de toamnă sunt Tăcerea însăși. Ce mai face lacul nostru cu dâmburile lui?

Sunt încă sensibilizat de coșmarul ultimelor săptămâni.

Mă gândesc cu tandrețe la singurătatea ta.

V. L.

Folticeni
23. XII. 83

Sărbători fericite și multe, multe sărutări lui Albcorvin.

V.L.

Folticeni
26. 2. 84

Un porumbel alb fâlfâia deasupra Graalului; o boare care însufletește și soarbe lumile.

V.L.

Folticeni
26. 3. 84

Dragă Roxana,

Îți mulțumesc cu căldură pentru toate atențiile tale. Îmi pare rău că nu pot să-ți răspund la egalitate din cauza pătimirilor mele. De o sută de zile n-am mai ieșit din casă și asta-ți poți închipui, nu îmi liniștește nervii.

Am dat, din întâmplare de două versuri de Eminescu, necunoscute mie. Sunt transcendente:

"Învăță-mă doar vorba de care tu să tremuri,

"Sămănător de stele și început de vremuri"

Versurile sunt scrise cu vârf de ac. Analiza lor merge în adâncuri și în răceala metafizică a Polului. Beție lucidă.

Scrive-mi sumar impresiile tale. Le vom discuta când ne vom revedea *In șa Allah*

Cu afecțiune

L.

P. S. Am primit o carte poștală foarte gentilă dela Gri. Sărutări lui Corvin.

Folticeni
19. 5. '84

Răspunsuri la câteva întrebări despre basme.

Împărăția Arăpuștei

Împărăția arăpuștei, după părerea mea, este atlantă, guvernată de o clasă războinică amazonică, alcătuită din femei. Arăpușca e neagră, nu în sensul superior al cuvântului, ci în sensul substanțial. E Haosul guvernat de tendințele inferioare ale Materiei Prime.

Anihilarea elementelor virile din oameni e o caracteristică a sacerdoțiului feminin, (țară pustie) steril prin definiție. (Țară pustie pentru că e privată de principiile pozitive și negative care asigură fecunditatea și continuitatea ciclică).

În antagonism, în realitate în complementaritate, cu Împărăția arăpuștei se află un vast ținut stăpânit de o castă războinică revoltată și ea contra unei autorități spirituale care nu apare în basm dar care e implicată.

Împăratul stăpânitor moare, lăsând moștenitori pe trei fii, care, contrar voinței tatălui lor se hotărăsc să cunoască Împărăția neagră. Pleacă fiul mai mare, care ajunge la un palat de aur, cu pivniți imense. Oastea se îmbată cu vinuri care datează după *tata Noe*, adică succesoare ale Atlantidei primitive. Împietrirea e produsă de vin (cupă) și de un paloș (lance), ținut și uzurpat de o entitate feminină. La fel păți și al doilea fecior. Porni al treilea.

Refuză să bea, refugiindu-se într-un pom stufos, care-l oculta. Se ținu după fată până la împărăția păsărilor. Paloșul e lancea Graalului uzurpată.

Se transformă în punct, devenind o muscă, dându-se de trei ori peste cap (Vortex); ajunge la Vântul Turbat.

Zborul muștei e helicoidal. Salt calitativ.

Monarh universal.

L.

Folticeni 20. 5. '84

Îți trimit o perlă; n-am găsit referința: "Viața între două lumi plutește ca o stea între noapte și zi"

L.

In loc de postfață

* În 1988 am găsit referința: Lord Byron (n. n.)

Agarttha Fălticeneană

Plec la Fălticeni cu inima strânsă. Doamna Lovinescu, soția scriitorului, în vârstă de 92 de ani, se simte rău și vrea să-mi mai spună unele lucruri importante și să-mi mai dea câteva pagini...

De la Dolhasca la Fălticeni, în loc să-mi trag în plămâni "prana" de rezervă, ascult cuvinte înfricoșătoare, spuse "sfătos" de domnul A., nimerit cu mine în compartiment, care... nu știa dacă o mai prind în viață pe doamna Lovinescu.

Am fost mereu învățată că "după deal vine vale", "după zi vine noapte", și mă înfior de tristețea care mă așteaptă într-un Fălticeni pe care nu-l mai însuflețește nimeni, pentru mine, ca altădată. Și totuși, chiar când mă îndrept dinspre gară, pe strada Sucevii, spre "Galerie", și ochii mei plonjează ca peștii însetați drept în Șomuz, mă năpădește o bucurie fără margini, care la început mi se pare nepotrivită cu motivele de acum ale venirii la Fălticeni. Pe măsură ce mă apropiu de "casa mult visată", bucuria aceasta îmi intră în oase... Iar se prefacă "fluierul piciorului" în fluier de aur! Mi-amintesc deodată cuvintele cuiva; după întoarcerea din Olanda, când mă temeam de declinul unei întâlniri admirabile căreia îi așteptam diminuarea și chiar sfârșitul, un alt prieten m-a făcut să înțeleg că bucuria adevărată niciodată nu pierе. El a zis: "*Bucuria se preschimbă*". Inima mea a primit această lămurire. Mă las condusă de aceste cuvinte pitagoriciene sau mai bine zis andreiene și sufăr, bucuroasă,

Fălticeniul. "Regăsesc" *preschimb*at până și secularul copac *tăiat* de pe strada Sucevii, cel din dreptul porții, acela pe care Domnul Lovinescu îl atingea aproape cu pioșenie. El, încă de atunci, îl știa copac-înger.

Pe Doamna Lovinescu o regăsesc foarte slăbită. Ea, altă dată, tare ca piatra, de care ne "șlefuiam" cu toți, pe rând, acum e moale, e deshidratată. După prima îmbrățișare, intru repede în rolul de doctor căci am venit cu un geamantan de medicamente. Ea spune cu glas stins că "totul e în zadar"; mai bine să-i ascult ultimele cuvinte și s-o las să moară. Incerc să-i dau lichide dar e preocupată să-mi spună că mi-a lăsat o mapă cu hârtii la domnul D., muzeograful de la muzeul Irimescu. Deocamdată, nu mă interesează "mapa" nici dacă ar conține sfinte moaște. Incepe să bea lichide și să ia doză după doză de Imodium, medicamentul pe care mi l-a adus ieri noapte, de urgență, Mircea. Aflu, că de la o vreme, n-a mai luat niciun medicament; nici măcar Digoxinul pe care ar fi trebuit să-l ia zilnic... Incerc să compensez carențele acumulate pe cât este posibil. Efectele rehidratării și medicației încep să se observe cât de cât și când rămânem singure, Doamna Lovinescu nu contenește să-mi povestească "întâmplările teribile și incredibile" de la muzeu. Deși concretizează totul, deși "situația Galeriei" și a domnului C. o frământă încă în cele mai mici detalii, a căpătat, sau mai bine zis, i s-a descoperit și "porțița strâmtă" prin care se trece pe alte meleaguri... Imi cere să-i aleg și să-i cumpăr, mâine, o "eșarfă subțire", pentru ultimul drum. E singurul lucru care-i lipsește din "trusoul" pe care și l-a pregătit din timp. Imi apare și ea, subțire, pentru prima oară, transparentă.

Aflu că ieri a spovedit-o și a împărtășit-o părintele Brădățeanu. Aș dori mult să adoarmă, să capete ceva putere, dar ea, aproape șoptind, din cauza slăbiciunii, îmi spune:

- A venit timpul să mai vorbim despre Lala ... Imi pare nespun de rău că nu-i pot citi operele... Parcă sunt pedepsită.

- Poate e o dovadă că o soție trăiește nu pentru opera scriitorului ci pentru viața lui.

- Da, și să știi că eu l-am crezut nepăsător dar el mi-a spus

odată că am fost pentru el, și soție și mamă și tată și soră și frate... Mi-a plăcut mult cât de frumos a scris, despre Lala, Părintele Antonie (e vorba despre actualul Mitropolit al Ardealului).

- L-ați cunoscut demult?

- Pe părintele Antonie l-am cunoscut când avea 24 de ani. Era logodit. A lăsat logodnica și a venit la mănăstire...

- Unde, la ce mănăstire?

- La Slatina. Mănăstirea Slatina e cea mai frumoasă amintire a mea din timpul acela. Am stat odată două săptămâni cu soacră-mea și cu Lala la Mănăstirea Slatina. Ne-a dat părintele Cleopa o cameră.

- Părintele Cleopa Ilie care e acum la Sihăstria?

- Da, părintele Cleopa era atunci stareț acolo... la Slatina. Nu știu dacă Lala a dormit cu noi sau nu dar știu că seara, părintele Antonie se furișea la noi în cameră și vorbea cu Lala... Noi, eu cu soacră-mea dormeam iar ei vorbeau... Și vorbeau...

- Mie mi-a povestit Domnul Lovinescu că se vedeau și mai târziu...

- Da, se vedeau și în București. Și eu am fost la părintele Antonie odată... după moartea lui Lala, când eram turburată de o convorbire avută cu părintele Cleopa... I-am spus ce aveam pe suflet... Părintele Antonie a fost mare mângâiere pentru mine, căci mi-am dat seama că a fost din puținii oameni care l-au înțeles pe Lala. Mai târziu și părintele Cleopa mi-a trimis, în semn de împăcare, o fotografie. Mi-a trimis-o prin Cristi... Il știi?

- Da, îl știu.

- Era copil. Acum e mare. E un băiat foarte capabil. S-a călugărit. Lucrează la Mitropolie...

*

Astăzi, Doamna Lovinescu mă trimite să-i cumpăr eșarfa pe care să și-o pună pe cap la ultima călătorie. Imi dă indicații precise: "să fie o țesătură subțire, de culoare neagră sau albă sau albastru închis". Găsesc ceva corespunzător dorinței ei, după îndelungi căutări. Totodată, folosesc această

eșarfă - fâșie de cer închis - ca pretext, să refac rapid unul din vechile trasee pe care altădată, cu Domnul Lovinescu plecam în hagiălăcurile de vară. Urc iar pe "Maior Ioan" și apoi o iau la dreapta, pe prima alee de dinaintea "Casei cu sfincși". Găsesc același anunț care ne făcea să râdem: "Accesul riveranilor permis". Folosesc "permisul" pe "Aleea Tineretului", cu blocuri mizere, de o parte și de alta dar... străjuite de mesteceni. La Fălticeni fiecare bloc are și îngerul său... Ajung pe "Ion Creangă", la colțul casei unde o plăcuță modestă amintește că "aici și-a sfârșit zilele T.V. Stefanelli, prietenul lui M. Eminescu". E vorba de acela despre care Domnul Lovinescu îmi povestea, aproape cu evlavie, cum îl zărea, în copilărie, purtând o pălărie cu boruri mari, negre... iar eu mi-l închipuiam întotdeauna ca pe un alt Hogaș, mult mai efilat și misterios dar din aceeași familie spirituală. Uneori, ne opream în fața casei cu plăcuță și eu îl rugam pe Domnul Lovinescu:

- Povestiți-mi cum ați dat mâna cu el!

- Roxy, ți-am mai povestit asta! Ai grijă să nu cultivi un fel de paseism. E foarte primejdios.

- Nu, nu, nici un paseism. Știi că e altceva. Povestiți-mi! Și începea depănarea din firul de poveste:

- Da, parcă-l văd... îl vedeam de departe... Mi se părea foarte înalt... avea o pălărie neagră... Avea o siluetă subțire, o ținută aristocratică... Intr-o zi eram cu Eugen..."

De aici încolo îmi amintesc ca și când s-ar fi petrecut cu mine întâlnirea lor. Căci știu că Stefanelli a strâns mânuța de copil în mâna sa. Apoi, unchiul, Eugen Lovinescu i-a spus solemn micuțului: "Această mână a strâns mâna lui Eminescu".

Mi s-au părut atunci, cele mai metafizice cuvinte din cariera lui Eugen Lovinescu. Poate mai erau și altele dar nu le știam eu... M-a atins atunci fiorul din lanțul mâinilor...

Trec de celebra "casă în care a stat Creangă pe când învăța la școala de Catiheți din Folticeni" și ajung la nu mai puțin celebrele, pentru noi, case boierești, cu aspect aproape de

templu japonez, pe treptele cărora făceam primul popas al hagiălăcurilor noastre de vară sau de toamnă sau de primăvară... Doar vizitele de iarnă erau mai statice.

Una din casele boierești, cu prispă simplă de lemn, fusese pe vremuri zestrea prietenei noastre, Lucreția Andriu, poetă suavă care s-a mistuit repede ca turturica în cuibul Feni-xului, întocmai ca în poemul lui Shakespeare - tradus de ea - pe care mi l-a făcut cadou de nuntă în 1963.

Văd că, într-una din casele mult admirate de noi, este acum "Filiala de vânatoare". În fine, poate "corespunde" cu ceea ce se întâmpla, altădată, când se vânau, ba chiar se mântuiau muștele cu ceaslovul...

Ajung la str. Pietrari, strada amintirilor. Cine ar putea înțelege ce pot cuprinde aceste banale cuvinte din denumirea unei străzi? Sau, mai bine zis, cum m-aș putea face înțeleasă, cuiva care n-a cunoscut pe Dudu, pe Tatia, pe Coculeana, cuiva care încă nu l-a citit pe Ioan Dragoslav, cuiva care n-a stat cu Vasile Lovinescu în "livada nematerială", să-l întrebe: "dar iarba asta pe care stăm cum se mântuie?" și să audă incredibilul răspuns: "se mântuie pentru ca stăm noi acum pe ea"!?

Las în urmă faimoasa cârciumă "a lui Hoișie", și ea un jalnic "substituit" de han al Ancuței, și mă îndrept ținută spre "Veghetorul singuratic", spre Arborele care, de-a lungul anilor, ne-a devenit prieten.

Unii se duceau, altădată, la Godenholm...

Noi, ne duceam, cu Godenholm cu tot, la ... Folticeni.

Nu pot să nu-mi amintesc de profesorul V.G. Popa, mare folclorist, profesorul de română al lui Labiș, cel de la care - prin Domnul Lovinescu - am primit cel mai frumos colind de dragoste... În ultimile noastre plimbări treceam pe lângă casa lui cu strângere de inimă. Îl rugam pe Domnul Lovinescu să vizităm, măcar pe soția folcloristului dar îl simțeam reticent.

Refac itinerariul exterior al Agarthei și i se adaugă imediat dimensiunea subterană, "cealaltă jumătate a sferei dealului" cum scria altădată, poeta...

Când, în drumul de întoarcere, ne odihneam la Opișeni, pe banca din fața crucii lui Vasile Gh. Popa, ne simțeam la largul nostru. Acolo, prietenul nu-l mai simțea asupra de nimeni, și, fie vară, fie toamnă, îi recitam, pe rând, Colindul de Crăciun.

*

Deodată, îl văd, ca prin vis, - oh! "Fălticeniul oniric"! - pe părintele Anisescu. El să fie? E posibil? Da, trec strada și îmi dă o binecuvântare. Acum, zăresc de departe, vârful de triunghi înfipt în cer al Copacului miraculos (din curtea doamnei T., de la nr. 69) și nimic nu mi se mai pare demn de atenție. Chiar sonetul pe care i l-a dedicat Radu pălește în fața verdeții care curge din azur...

Casa lui Sadoveanu îmi apare acum, renovată, atât de meschină, față de cum era de misterioasă când era păraginită și locuită, într-o odăiță, de "domnul Gheleme" ... Între casa lui Sadoveanu și locul de unde vedeam, altădată, bisericuța din huciul Buciumenilor, s-au interpus niște grajduri disgrațioase. Casei lui Sadoveanu i s-a luat "perspectiva" ... La Galerie însă, ferestrele încă mai reflectă Șomuzul, lacul fermecat, pe care Marele Prieten, îl "smântănea" mereu pentru noi, mereu nesătui de bunătăți.

În fine, mai există livada de meri, sau, poate, doar o parte din livada lui Sadoveanu, pentru mulți fălticeni cunoscută ca loc de tortură căci se povestește că scriitorul punea botnițe celor care-i culegeau fructele. Pentru mine însă, a fost primul abecedar alchimic, căci în fiecare anotimp mi se explica "pe viu", "Opera la negru", "Opera la roșu", "Opera la alb", identică cu "Opera la verde" care ne transporta direct în Împărăția lui Verde Împărat.

Traseul agarthian își dilată, își depășește hotarele în toate direcțiile și apoi se exaltă într-un fragment vertical, dar, pot oare numi "fragment" - de scrisoare:

"Am avut un apus de soare definitiv, deasupra Băii. În clipa când ultima fărâmbă de soare s-a scufundat în tărâmul celălalt a apărut Lumina Verde, dar de data asta nu în filigran, neperdeluită, nu un verde mintal, ci unul aievea. Un

verde deschis. Totul a ținut vreo douăzeci de secunde. Verde sadea, dar cu Abisul între mine și el, dar *Abisul era verdele însuși*".

*

Planez încet de "deasupra Băii" dincolo de domeniile Sadoveanu și zăresc bisericuța din Buciumeni unde, nu știu cum se făcea, că, de câte ori ajungeam, primeam pomană ... motiv de ceartă din partea Doamnei Lovinescu, dacă apucam să-i povestim...

Trec mai departe și mai departe. Și, repede, repede. Întind cât pot de eșarfa albastră pentru care am avut permisiunea să ies din Galerie...

Fiecare casă e o amintire. O anamnezis. Pe toate le adun, le strâng la piept...

Îmi reamintesc până și casa bătrânească a doctorului D. În schimb, din "fântâna lui Ciurea" nu se mai zărește nimic și pe câți insetați n-a săturat, pe câți alții nu i-o fi înfricoșat cu istoria ei înfricoșătoare?!

Nu mai urc să văd... Marea Sarmatică de sub dealul Rădășenilor... S-a scurs demult, "printr-o găurice" pe care i-o arăta Domnul Lovinescu lui Corvin, când mergeam pe muche de cuțit: în stânga tipsia sarmatică, în dreapta oglinda Șomuzului... A devenit "groapa verde a Rădășenilor vegheată de Luceafărul ascendent".

-Ajung la poarta de lemn, pe care gospodarii rădășeni, urează bun venit. Și, poate, urarea mi s-ar părea obișnuită dacă nu mi-aș aminti cum întotdeauna, înainte de a trece prin poarta înaltă a Rădășenilor ne așezam la masa aceea albă de piatră. Domnul Lovinescu mă avertiza, atunci, foarte serios, că "poarta care se vede în fața noastră strânge, chintesențiază toate esențele dimprejurul ei".

Treceam prin ea, cu toată demnitatea posibilă și simțeam aievea "pentru douăzeci de secunde" miresme cum poate numai regii-magi au mai simțit...

Nu mai urc nici la Opișeni. Ce rost ar avea? "Traseul" se coagulează iar într-un "fragment" pe care-l port ca pe biciul fermecat din poveste. Plesnesc din el și grădinile Agarthi-

ene se geometrizează, își dezvăluie punctele vitale și cresc până în Cer:

"Am îngropat pe Lilica (Viorica Moșinschi); încă un fragment de pod ce se surpă în spatele meu. Am dus-o la cimitirul din Opișeni, dealungul străzii Rădășeni prin fața casei ei, a casei lui Creangă, a lui Sadoveanu și a copacului simetric și geometric pe care mi l-ai semnalat. Geometric, deci metafizic. Pe când groparul arunca țărâna peste sicriu, mă gândeam că scheletul e singurul element metafizic din trupul nostru. Este o rețea de forțe. Luz-ul este în definitiv un sâmbure de schelet. Osemintele sunt geometrice ca și arborele de pe ulița Rădășenilor, ca și Arborele Vieții, cruce cosmică"...

*

- Trăiam în legendă. N-o puteam "fixa" pe hârtie. Acum, unii, mai ales tineri, ar vrea să afle și lucruri concrete despre Domnul Lovinescu.

- Despre care tineri vorbești?

- Acela de la Rădăuți, acela de la Iași: un tânăr face chiar doctoratul despre Domnul Lovinescu. Vroia să vină să vă ia un interviu...

- Ce interviu, dragă? Fii serioasă. În starea mea? Ce tot vorbești?

- ... și nora doamnei B., profesoara care ne-a sunat adineauri și alții care nu mai au acces la dumneavoastră, și vor să afle despre Domnul Lovinescu...

- Nu mai pot comunica cu nimeni.

- De ce?

- Pentru că oamenii sunt perversi, micinoși, hoți. Și nu mai pot suporta.

- Parcă ați mai dat câte un interviu...

- Da, când a fost comemorarea lui Eugen Lovinescu, mi-a luat un interviu Gloria Lăcătușu de la Iași. Nu știu cum a ieșit. Atunci eram pregătită să particip și eu dar nu m-au invitat. Am trecut prin multe... Dar ce ziceai să-ți mai spun?

- Da, am uitat cum îl chema pe prietenul în casa căruia v-ați cunoscut cu Domnul Lovinescu.

- Ne-am cunoscut în casa lui Lungulescu. Era ziarist la "Universul" iar soția lui, o femeie distinsă, era la Teatrul Național. Nași de cununie, ne-au fost alți prieteni.

- Unde ați făcut cununia?

- La Biserica Manea Brutaru. O știi?

- Cum să nu. Biserica de lângă vechea dumneavoastră adresă de pe Theodor Aman.

- Vezi cum e lumea? Câte se mai scormesc și pe socoteala noastră... Pentru că lumea nu înțelege nimic...

- Da, lumea înțelege numai ce-i "al ei".

- Lumea nu înțelege nimic. Lala a fost un om cu totul aparte... Îl vedeau mulți cum intra singur în biserică și stătea, și stătea și stătea... Acasă venea și-mi lua pe ascuns din aghiazmă... Și-mi pare bine că Lala a murit așa cum a vrut el.

- Cum adică?

- Adică cu Sânziene... Toată înmormântarea lui a fost după planul Sânzienelor. Ele l-au înmormântat, nu eu.

E rândul meu să rămân perplexă de intuiția Doamnei Lovinescu. Cuvintele ei au un sens mai profund decât buchetul de Sânziene care l-a însoțit chiar și după ce soborul de preoți terminase slujba de înmormântare.

*

Trec la un alt "registru", la care participasem fragmentar. Încep s-o întreb despre prietenii și cunoștințele din Fălticeni ai Domnului Lovinescu. Doamna Lovinescu e încântată să-și amintească de Eliza Isăcescu. Îmi povestește apoi de prietenia Domnului Lovinescu cu profesorul Aurel George Stino - om cu vastă cultură - și soția lui. Chiar după moartea profesorului Stino, se știa că atunci când locuiau în Fălticeni, fie vară, fie iarnă, Duminica după amiază Domnul Lovinescu era în vizită la doamna Stino. Despre Domnul Gheleme nu mai întreb. Despre el a pomenit, altădată, istoricul Ștefan Gorovei. Nu mai deschid discuția nici despre familia Gorovei. Amintirea subtilă a Nunucăi plutește încă între noi. Îmi vorbește despre Offemberg:

- Era foarte subțire. Foarte cultivat. Lala îl prețuia mult.

Soția lui cânta la pian.

- Asta chiar nu știam.

- Offenberg a murit la puțin timp după Lala. Evreii din oraș ziceau că a murit de durere după moartea lui Lala.

Îmi spune vreo două vorbe și despre Dr. Solomon...

O întrerup să-i spun că mi-a spus farmacistul că Domnul Lovinescu se vedea și cu avocatul Grunwald.

Se gândește puțin și zice:

- Nu-mi amintesc.

- Când a auzit că vreau să cumpăr doctorii pentru dumneavoastră, farmacistul mi-a dat o pungă de vitamine pe gratis.

- Dragă, tu ești mai rău ca Lala. Te duce oricine de nas...

- Dar cum o chema pe doamna la care mergeam cu dumneavoastră și cu domnul Lovinescu și mâncam dulceață de cireșe amare?

- Te referi la Tomovici?

- A, uitasem... Dar unde se ducea la televizor?

- La Liliana.

- Dar cu domnul T. se cunoștea?

- Ei na! Sigur că se cunoștea. Au făcut școala primară împreună.

- Da?

- Sigur. Dacă erau amândoi fălțiceneți get-beget. Domnul T. s-a supărat pe mine nu știu din ce motive... Pe aici, prin regiunea asta sunt și multe lucruri meschine, vorbă, vorbă... Să nu crezi că e numai așa cum știi tu de la Lala... Mă gândesc cum te mai împrăștii și tu... Te interesezi de figuri atât de șterse... Mă întrebi de oameni insignifianți...

- Mă interesează în măsura în care l-au cunoscut pe Domnul Lovinescu.

- În "măsură"? Ce "măsură"? Colegi de școală și atât.

*

În după amiaza asta ating un punct delicat; vreau s-o întreb pe Doamna Lovinescu câte ceva și despre grupul din care n-am cunoscut decât în împrejurări dramatice pe doctorul Mayer și persoane "colaterale" ca familia Samos. Ne lansăm

în amintiri despre Samoși, fideli prieteni ai Domnului Lovinescu. Nu e cazul să-i "prind" aici. Dealtfel, nici nu cred că ar mai putea fi "prinși". Ei sunt aceia care mi-au spus pentru prima oară, că "Raiul are două porți: printr-una se intră și prin alta se pleacă... mai departe". Dumnezeu să-i odihnească în Pace!

Despre ceilalți însă, Doamna Lovinescu este foarte rezervată:

- Nu știu ce a mai fost și cu Mișu (Vâlsan). Era inteligent dar era un îngâmfat și nu s-a purtat bine cu băieții...

- Cu care băieți?

- Păi, aproape cu toți: cu Ziff, Mayer, Groza... Eu am avut intuiție și le-am spus că n-o să dureze șandramaua lor...

- Despre Groza mi-a povestit odată și Domnul Samos.

- Da, Groza venea cu soția lui, Maria Groza. El era profesor la Agronomie. A murit spânzurat la închisoare. Nu s-a știut nimic despre el. Nu s-a putut afla dacă s-a spânzurat singur sau a fost torturat.

- Înainte de arestarea lui Groza se întâlneau la dumneavoastră acasă?

- Nu, se întâlneau la Groza. Ei stăteau pe la Șosea...

- Ați fost și dumneavoastră vreodată la ei?

- Da, cum să nu; ne invitam reciproc la câte o masă. Ei aveau copii. Aveau un băiat și mai târziu, mi se pare că au avut și o fetiță... Nu mă mai întreba lucruri atât de vechi...

Simt că nu e cazul să mai insist. Doamna Lovinescu reia singură firul convorbirii:

- Nici grupul al doilea n-a fost consecvent... Lilica nu mă agrea deloc. Era foarte îngâmfată... Și mă disprețuia pentru că nu luam parte la "ședințele" lor. Eu nu luam parte la întâlnirile în grup căci nu mă interesau deloc discuțiile lor.

- Mi-aduc aminte că de câteva ori ați fost la domnul Florin.

- La Florin sau la Lilica?

- Și la Florin și la Lilica...

- Ei, veneam numai când eram invitată special și era vreun eveniment. Altfel nu mă interesa. Eu știam că se va risipi și

acest grup.

- Totuși, iată, și azi suntem împreună.
- Cine a rămas? Numai tu și cu Florin. Mie mi se părea tot ce făceați, filozofie, un fel de pierdere de timp...
- De rămas, au rămas mai mulți, nu numai eu și Florin...
- Cine de exemplu?
- De exemplu Margareta.
- Biata Margareta! Cât a mai suferit! Nu știu dacă pierderea n-a fost mai mare decât câștigul... Dar, oricum, Lala a avut toată libertatea de la mine...
- Uneori, totuși, știu că vă mai supărați...
- Numai când întârzia mult și-l așteptam cu mâncarea.
- Ei...
- Da, da; să știi că Lala a fost liber să facă ce vrea. Eu l-am considerat ca pe un copil. Eu nu mă încredeam în toate câte le spunea el. De multe ori, venea, și mă întreba el ceva. Și eu îl întrebam, atunci: "De ce mă întrebi pe mine, tocmai tu, atât de inteligent?". El îmi spunea că se bazează pe intuiția mea. L-am lăsat să-și facă voile căci eram sigură că odată și odată se vor termina toate.

*

- Nu pot să-mi închipui când a scris atât de mult... Eu am știut că a scris numai Hagialăcul și Creanga de Aur...
- Nu-l vedeai scriind?
- Eu îl vedeam rar scriind. Mai mult îl vedeam stând în pat sau lângă pat, jos, și citind, sau pur și simplu stând degeaba... Poate l-am nedreptățit... El ședea în colțișorul lui și habar n-aveam ce se întâmpla cu el.
- Credeam că-l vedeai...
- Îl vedeam sau mai bine zis nu-l vedeam. De dimineață își băga nasul într-o carte din bibliotecă și până seara nu știam ce făcea.

Chiar acum, după zece ani, de când Domnul Lovinescu nu mai este cu noi, Doamna Lovinescu a rămas soția dărză,
 - "Stela este admirabilă ca soție", mi-a spus odată Domnul Lovinescu, "cu abnegație și uitare de sine" - și poate, chiar, Doamne iartă-mă, cu uitare de el, căci oare ce pot însemna

cuvintele pe care și azi mi le spune că "făcînd atîta gospodărie, uitam chiar și de el" care uneori venea s-o întrebe dacă "azi mîncă?" Apoi adăugă duioasă:

- El era foarte delicat. Chiar cînd vroia să mă mîngăie, făcea gestul mai mult prin aer. Știa ca eu am altă fire. L-am moștenit pe tatăl meu. Vouă vi se părea mereu că eu sunt prea energică cu el. Dacă nu eram eu n-ar fi apărut nici o carte a lui. Adevărul e că a trebuit să vin tocmai aici ca să-l slujesc pe Lala. El era un contemplativ, eu o fire de acțiune și ne-am completat. Gîndește-te ce ne-am fi făcut dacă eram și eu ca el. Ne-am fi dus de rîpă. Și să știi, dacă n-aș fi pus picior-n prag cînd ne-am mutat definitiv la Fălticeni, el n-ar mai fi rezistat în București și nici nu s-ar fi mîntuit.

*

- Ce-ați făcut cu agendele mici?
- Am aruncat plase întregi cu carnețele mici de însemnări...
- Dar știți că v-am rugat să mi le păstrați mie...
- Erau cu nimicuri. Mici însemnări zilnice în legătură cu vizite la Gheleme, la Stino, la Offemberg. Era de spaimă câte hîrtii am avut de triat și de pus la punct. Trebuia să mă descotoresesc de ele. Voi aveți caietele mari cu însemnări interesante. În agendele mici erau doar nume, uneori litere. N-ai fi înțeles nimic. Erau zile în care lipise bilete de tramvai... Era foarte copilăros. Orice i se părea de valoare.
- Poate că el le vedea valoarea...
- Și tu ești naivă, ca să nu zic altfel. Am păstrat numai ultima agendă mică. Uită-te prin ea dacă vrei.
- Sigur că vreau.
- Dar ai grijă cum umbli. Vezi că e deasupra. Vezi că e în stînga.
- Găsesc imediat agenda anului 1984 și aș vrea să m-apuc s-o citesc dar Doamna Lovinescu mă cheamă:
- Lasă acum agenda. Vreau să-ți mai spun lucruri importante. Discutăm, discutăm...

*

Mă retrag în camera Domnului Lovinescu, mă sui în pat și încep să copiez unele din "nimicurile" agendei '84. Scot

citade care îi plăceau:

★ In Angelo est visio vespertina.

★ Le savoir dépend de l'être.

★ Pentru a fi nemuritor trebuie să resimți moartea.

★ Schelling: Natura trebuie să fie spiritul vizibil, spiritul trebuie să fie natura invizibilă.

★ Toute chose qui existe en bas possède dans le monde spirituel sa forme essentielle (Saint Augustin).

★ Novalis: "A fi romantic înseamnă a da cotidianului un sens elevat, cunoscutului demnitatea necunoscutului".

★ Ultima linea rerum.

Din însemnările lui telegrafice reconstitui scurgerea acelor ultime luni. Între 27 Aprilie și 2 Mai au fost ultime zile în care l-am văzut. Găsesc sumar: "Vineri 27 Aprilie librărie, Grădina Publică"... și ... se derulează un film imposibil de redat "Pe 28 Aprilie pe lângă plopi", "29 Aprilie în casă", "1 Mai la Sorinel", Miercuri 2 Mai m-a condus ultima oară la gară.

Pe vremuri, la plecarea mea din Fălticeni, contrar tuturor prescripțiilor "medicale", Domnul Lovinescu mă conducea, câteodată, până la gara Dolhasca. Când trenul pleca, se rezema de unul din vasele albe de ipsos, în care nu-mi amintesc să fi văzut vreodată flori. El, însă, îmi apărea, atunci, ca "omul din lotus". Fluturam cu mâna până nu se mai vedea gara iar el rămânea nemișcat, cu degetul pe buze. Atunci, știam că plec să mă centrifughez pe o circumferință plină de accidente dar n-aveam teamă, pentru că o centură invizibilă mă lega permanent de el.

Oriunde m-aș fi găsit, mă aștepta deja sau mă prindea din urmă aureola Fălticeniului:

"Caut să fac liniște în mine și atunci o mișcare circulară cu unde din ce în ce mai ample se lărgește până la capătul pământului (adică, unde ești tu) și, trecând la limită, se întoarce la mine."

Între 17 și 25 Mai a avut vizita lui Florin.

Pe 26 Mai văd că scrie "Liliana". E profesoara despre care mi-a povestit. Probabil s-au văzut. A bănuț ea oare, vreoda-

ta, cât ne plăcea numele ei? Purta numele mamei mele, așa că, deși nu o cunoșteam, o "integrasem" prin ascendență...

Mai aveam un nume la care țineam: Profira. Așa o chema pe bunica Domnului Lovinescu dar și pe bunica mea. De la ele am învățat despre... Porfira, Porfirogenet, cămara de porfiră... multe..., pentru că eram nepoții "aceleiaș" bunici.

Pe 2 iulie a primit scrisoarea de la mine.

Pe 9 Iulie a primit telefonul prin care-i spuneam că am vizat un curcubeu drept între cer și pământ. El mi-a răspuns:

- Însemnează că lucrurile se precipită.

N-am întrebat "ce lucruri?", ci:

- De ce?

- Pentru că nu mai are curbura...

N-am bănuț ce se precipita, dar explicația mi-a mers la inimă, și am adaptat-o la interpretarea simbolismului unei icoane care-mi plăcea nespus. E vorba de "Iisus cu vița", despre care aflasem că poartă și numele "Buciumul Vieții". Atunci am sesizat sensul și funcția *curburii*. Sacrificială.

Pe 14 iulie 1984, pentru Vasile Lovinescu a sunat Buciumul Vieții.

*

Ani în șir, după moartea lui, când reveneam la Fălticeni, înainte de a mă duce la cimitir, treceam prin dreptul spitalului în care a murit. În 1993, în prima zi de Paști, am trecut pe acolo însoțită de doamna B., căreia i-am spus:

- Uitați-vă, în dreptul ferestrei aceleia, a murit Domnul Lovinescu.

- Exact acolo a fost capela, paraclisul Spitalului.

*

Acasă, voi copia și alte însemnări ale lui Vasile Lovinescu care, la rândul lui, copia și nota, cu o grijă de nebănuț, orice date i se păreau interesante, importante, despre Fălticeni și împrejurimile lui.

De-a-lungul anilor, am cunoscut multe fețe ale Fălticeniului, dar am fost mereu fascinată de fața nevăzută a acestui târg misterios, pe care Marele Prieten mi-o făcea prezentă. Am intrat cu el, condusă de el, pe cărări neștiute, în păduri

de argint, în poiene pe unde trecuse Bourul Alb, pe unde pășteau ciute și cerbi, toate pe meleaguri necunoscute, pe celălalt tărâm. Distanța dintre străzile știute de orice fălticenean sau topograf, și cărările pierdute și regăsite cu Vasile Lovinescu, era, uneori, mai mică decât un singur pas. Uneori, această distanță se parcurgea doar printr-o privire, alteori printr-un gest imperceptibil. Chiar și împrejurimile, pe o rază ce cuprindea mai întâi oglinda Șomuzului cu Nada Florilor care se zăreau de la ferestrele odăii unde scriitorul își găzduia prietenii, apoi Țara de dincolo de Negură, apoi și Țara de Sus, și mai apoi toată Țara, și, dacă nu m-aș teme de mustrea lui de dincolo, aș îndrăzni să spun că tot pământul și tot ce e sub Cer, au devenit cu timpul un fel de aură, un fel de aureolă a Fălticeniului. Aici erau înfipte rădăcinile Arborelui Sefirotic, aici se prindea curcubeul de coadă, aici umblau cerbii cu stea în frunte, aici băuseră și alții, după cum a mărturisit-o și Mihail Sadoveanu, din apa Vieții, aici sorbisem și noi, da, sorbisem o Euharistie din Crai Nou care se lăsa uneori pe buza Halmului. Da, la Fălticeni am băut din cupa Halmului iar "celu deal" - dealul-cer - pe care îl cântă colindele, era potirul nostru la simpozioanele cu Vasile Lovinescu.

Când eram aproape, ne trimiteam scrisori incendiate de focurile ce pâlpâiau deasupra comorilor de lângă noi, ascunse, uneori, intenționat, chiar de noi. Ne bucuram enorm când descoperea altul că vreo eșarfă oarecare devenea Calea Lactee sau invers, sau când o farfurie smălțuită, cumpărată din Obor, era, da, era, o secțiune transversală prin Vortexul Universal. Atunci țâșneau fântânile arteziene, și nu ne-ar fi convins nimeni că nu beam chiar din puțul lui Iacob, fără nici o ciură. Nu ne pierdeam în "amănunte".

În schimb, când am făcut dura experiență a depărtării, când Domnul Lovinescu rămăsese în Nordul Hiperboreii iar eu fusesem catapultat în Nordul Africii, ne scriam tot felul de amănunte, atașam desene, fotografii, o întreagă "Iconografie" a textului, ca să nu ne scape vreun detaliu semnificativ. Făceam eforturi disperate ca să mă folosesc de orice

"amănunt" care să ne apropie. Nu mai "ascundeam" nimic. Dimpotrivă. Dar și el îmi trimitea scrisori-scheme ca să nu mă rătăcesc în "selva obscură". Printr-un "amănunt" îmi întorcea privirea în direcția Luminii. Ar fi suficient exemplul scrisorii referitoare la bisericile din localitatea Baia, din care redau un pasaj:

"Îți trimit o fotografie destul de proastă, dar suficientă pentru ce ne interesează, a bisericii lui Rareș. Înfățișarea de caput mortum e izbitoare. După ce o privești în față, întoarce-o pe dos și uită-te la ea în contra luminii.

Alb, Lumină, în grecește LUKOS, Lup, Lumină.

Tradițiile spun că în zidul Nord-Est al Bisericii Albe se găsește cheia X-lui de pe malul drept al Moldovei.

Sunt curios să știu reflexiile tale. Scrie-mi."

Nu e cazul să redau și răspunsul meu. Las și altora satisfacția să treacă prin "l'oeuvre au Noir", "l'oeuvre au blanc", "l'oeuvre au vert" ca să ajungă pe ... malul drept al Moldovei și de-acolo mai departe... În orice caz, scrisorile noastre ar putea constitui o autentică documentație "arheologică" pentru stabilirea hărții Agarthiei fălticene, cu toată rețeaua ei subterană care ajungea, pe vremea aceea, până în Algeria, Tunisia, Maroc...

*

Doamna Lovinescu e încă un "păzitor" de temut al pragului... După îmbrățișarea de rămas bun, în momentul plecării, mă strigă:

- Nu mă părăsi... Unde pleci? Nu pleca! Întoarce-te!

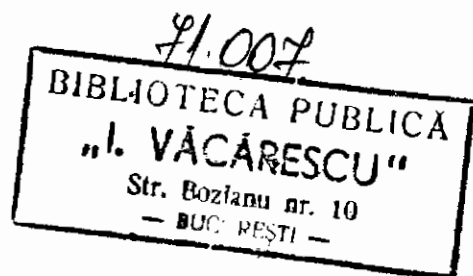
Mă zbat să mă smulg dintre ușile întortocheate și porțile mereu încuiate ale "Galeriei". Acum realizez ce labirint e. Aud mereu: "Nu pleca... Întoarce-te!". Se consumă decesele Fenixului. Îmi par crudă mie însămi dar știu că ies din Agarttha... Poate ultima oară... Și mai știu, că orice întoarce-re - fie chiar în Agarttha - m-ar preface în stană de sare... care s-ar prăvăli în abis.

Trebuie să plec mai departe... să preschimb, sau mai bine zis să mă las preschimbată de Bucuria care niciodată nu piere ci ea însăși se preschimbă și preschimbă și pe acela

care a gustat-o vreodată.

Turlele argintate ale Bisericii din Țarna Mare sunt gata
să-și înalțe aripile de dimineață.

Et in Agartha ego...

In aceeași editură au apărut:

Vasile Lovinescu - "Steaua fără Nume". 1994
Ioan Dragoslav - "Povestiri Biblice Populare". 1994
Vasile Lovinescu - "Dacia Hiperboreană". 1994
René Guénon - "Regele Lumii". 1994
Radu Vasiliu - "Jocul de Șah". 1995
Dan Stanca - "Simbol sau Vedenie". 1995
Florin Mihăescu și Roxana Cristian -
"Minima Spiritualia". 1995

In curs de apariție:

Radu Vasiliu - Desfătările tristeții
Ruysbroeck L'Admirable - Pre/gătirea nunții spirituale
Vasile Lovinescu - Însemnări
René Guénon - Scurtă Privire asupra Inițierii
Ernst Jünger - Vizită la Godenholm
Florin Mihăescu - Shakespeare și teatrul inițiativ
Vasile Lovinescu - Dacia Hiperboreană (ediția a II-a)
Margareta Vasiliu - Lumină de noapte
Vasile Lovinescu - Al patrulea hagialic (ediția a II-a)

Adresa Editurii Rosmarin: Str. Tg. Neamț 16, bloc D 4,
sc. C et. I, ap. 23, sect. 6, cod 77486 BUCUREȘTI
sau

Str. Mihăilă Radu 8, sect. 2, BUCUREȘTI

ISBN 973-96712-7-6

39500